

7.809

ఇందులో—

పుట సంఖ్య

గ్రంథకర్త	—	—	4
మా మాట	—	—	5
తొలిపలుకు	—	—	6
1. స్వాతంత్ర్య చైనా చరిత్ర సంగ్రహం	—	—	9
2. స్వాతంత్ర్యోద్యమం	—	—	17
3. రాజకీయ పక్షాలు — కమ్యూనిస్టులు	—	—	26
4. జాతీయోద్యమ నాయకులు	—	—	82
5. విద్యవిధానము	—	—	52
6. స్త్రీల సర్వతోముఖాభివృద్ధి	—	—	60
7. పరిశ్రమలు — సహకారోద్యమం	—	—	65
8. ఆర్థిక పరిస్థితులలోకినము	—	—	71
9. చైనా — ఇండియాల చిరకాల సంబంధము	—	—	79

శ్రీ పద్మావతి అవినయణ శాస్త్రిగారిచే ప్రచురింపబడిన

వాత్సాగ్రయన కామ సూత్రములు

మా వద్ద దొరకును.

అసలు వెం రూ. 20—0—0	ప్రస్తుతపు వెం రూ. 10—0—0	మా ఏజంట్లకు పోస్టుఖర్చులు వారు భరించేట్లయిన రూ. 8—0—0 మాత్రమే.
	(పోస్టు ఖర్చులు మావి)	

... ఈ టి. బ్రాన్ ...

...

పింగళి పరశరామయ్య

సంస్కృతి గ్రంథమండలి

పంగల్ బిల్డింగ్స్

::

పెరంబూరు పోస్టు

మద్రాసు

సంపాదకులు :

కస్తూరి సూర్య ప్రకాశరావు
కొత్తపల్లి సుబ్బరామయ్య

మేనేజరు :

వంగల్ గోవిందస్వామి రెడ్డి

అంకితము —

ఈ రచనకు ప్రాణం పోసిన
భాషాభిమానులు, నా శ్రీయ
మిత్రులగు యువక దంపతులు

శ్రీ హరాధ వెంకటేశ్వరరావు
సీతారామమ్మగార్లకు.

- - - గ్రంథ కర్త - - -

జననం 24-5-1919 న మహిళాబంధంలో. బాల్యం, విద్యాభ్యాసం, మద్రాస్ నెల్లూరు, కర్నూలులలో. బాల్యంనుండి పత్రికా రచనంటే అభిలాష. 1937 నుండి 1941 వరకు అభిలఖారత విద్యార్థి ఉద్యమంలో అత్యుత్సాహంగా పాల్గొన్నాడు. ఈ సందర్భంలోనే ఆంధ్ర కార్మిక పక్షక నాయకులగు ఆచార్య యస్. జి. రంగాగారితోను, బొంబాయి సోషలిస్టు నాయకులగు శ్రీ యస్. యస్. బాట్లీవాగారితోను పరిచయం. ఈ కాలంలోనే పత్రికారచన విరివిగా చేయడం, భూగర్భ శాస్త్రాన్ని అభ్యసించడం జరిగింది. గ్రంథకర్త తండ్రిగారు శ్రీ పింగళి వెంకయ్యగారు గొప్ప భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞులవడమువల్లనే అతనికి ఈ శాస్త్రమంటే అంత అభిమానము వుట్టింది. 1941 లో ఆంధ్ర వారపత్రికకు 'ఆంధ్రదేశంలోని ఖనిజ సంపద' అనే శీర్షికక్రింద అనేకవ్యాసాలు వ్రాశాడు. ఈ సందర్భంలోనే "ప్రజాబంధు"కు సహాయ సంపాదకుడిగా నున్నాడు. 1942 మార్చిలో పత్రిక లన్నీ చైనా ప్రత్యేక సంచికలను ప్రకటించినప్పుడు "ఆంధ్రప్రభ"కు చైనా జాతీయోద్యమజనకుడగు డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ జీవితసంగ్రహాన్ని వ్రాశాడు. ఈవ్యాసమే ప్రకాశకుల నాకర్పించింది. ప్రకాశకుల ప్రోత్సాహమే గ్రంథకర్తను ఈరచనకు సిద్ధ పరచింది. 1942 లో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో సర్దిక్రొత్తగ స్థాపించిన భూగర్భ శాస్త్రశాఖలో అధ్యాపకుడుగ కొంతకాలం పనిచేశాడు. నవంబరు, 1942 నుండి ఆంధ్రదేశంలో పారిశ్రామికోద్ధారకులును, ఫిరంగులును నగు శ్రీ చందూరు వెంకటరెడ్డిగారికి ఖనిజశాస్త్రజ్ఞుడుగా పనిచేయుచున్నాడు. ఇటీవల ఖనిజపరిశ్రమల మీద, అంతర్జాతీయవ్యాపిగించిన "మాడరన్ రెవ్యూ" మాసపత్రికలో కొన్నివ్యాసములు వ్రాశాడు. యింకా వ్రాస్తున్నాడు. మాటపడే రకంకాదు. సంఘసంస్కరణాభిలాషి.

. . . . . మా మా ట . . . . .

మా గ్రంథమంతలి ప్రచురణలు ఇకముందు సాఫీగా తరచు
వెలువకురని మా ఆశ ప్రభుత్వంవారు ఇటీవల
అమలునందుంచిన సూతన చట్టప్రకారం కాగితం మాకు—
ప్రచురణకర్తలమగుటచే — చొరకగలదని నమ్మిక.

శ్రీ పింగళి పరశురామయ్యగారు ఇప్పటికి షిమారు సంవత్సరం క్రితమే 'నేటి వైనా'ను పరిచించియుంచారు. కాగితం చొరకనందుక మేము ఇంతదనుక ముద్రింపలేకపోయాం. మా గ్రంథ మంతలికి రచన నిచ్చిన మిత్రులు శ్రీ పింగళి పరశురామయ్యగారికిని, వ్రాతప్రతినిసరిచూచిచ్చిన శ్రీవేదుల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారికిని, మాకవసరిమైన స్థాపుల నెరు విచ్చిన శ్రీ జనక క్తి కార్యాలయంవారికిని కృతజ్ఞులం. అందులు మా ప్రయత్నాలకు తగిన ప్రోత్సాహమిత్తురని నమ్మిక.

పెరంబూరు }
1-1-1944 }

సంపాదకులు .

..... తొలి పలుకు .....

పత్రికారచనన్నా, గ్రంథరచనన్నా నేటి యువతీయువకులు పొంగి పోతున్నారు. వ్రాశే వ్రాతలలో ఒక్క మెరుపైనా లేకపోయినా అచ్చులూ తమ పేరుచూచి ఆనందించామనే వారూ వున్నారు. పత్రికారచనకు, గ్రంథ కర్తృత్వానికి ఉండే ప్రతిభ, దరామనం యింకా బాగా అదం చేసికొలేదు. మన ఆంధ్రరచనలలో మరి కుళ్ళొంది. దైనిక పత్రికలలోకూడా గ్రాంథిక భాషా పదజాలాన్ని గుప్పతూ సామాన్య ప్రజలకిరి అగమ్యంగా చేస్తున్నారు. దీనితో పత్రిక పాఠకులకు భిన్నమవుతోంది. ఇక ఆంగ్ల, ఆంధ్ర భాషలనుచేర్చి సమానంగా వాడుతూ వ్రాసే రచనలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చే కుక్క కొడుగులాంటి పత్రిక లనేకములున్నాయి. కాని, నిరక్షరాస్యత హెచ్చుగా ఉన్న మన దేశంలోవాడుక భాషా ప్రాముఖ్యతను గురించి నేరుగా చెప్ప సక్కులేదు. సామాన్యమానవులకు అదం కావాలంటే వాడుక భాషలోనే గ్రంథరచన జరపాలి. వాడుక భాషేకదా ఆని అనలు భాష నే ఖానీచేస్తూ పరభాషా పదాలను కొల్లలుగా వాడడం తప్ప.

అందుకే నచ్చేటట్లు ఆంధ్రభాషలో గ్రంథం వ్రాయడం అసిధారాగ్రత చ్యవంటిది. సాంస్కృతిక విజ్ఞానం సామాన్య ప్రజలో వెదజల్లడమేనా యీ గ్రంథరచన యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యం. భాషకన్నా భావమే నాకు ప్రధానం. భావాన్ని సామాన్య ప్రజ కర్థమయ్యేందుకు ఉపకరించే భాష లోను, శైలిలోను వ్రాశాను. ఇందుకు భాషావేత్తలు ఆగ్రహపడరాదు. నేటి సంఘంలో సర్వలోముఖ విప్లవాలు జరుగుతున్నాయి. అందుకు దోహద మయ్యే రచనలు కావాలి. నా ఆశయంకూడా అదే. “ఆంధ్రప్రభ” మార్చి 1912 లో వేసిన చైనా ప్రత్యేక సంచికలో నేను వ్రాసిన డాక్టరుసన్ యల్ సిన్ జీవిత సంగ్రహం, ప్రజల కుతేజకరంగా ఉంటుందనే వ్రాశాను. అదే ఈ గ్రంథ ప్రకాశకులును, నా ప్రేమమిత్రులును సగు శ్రీ కొత్తపల్లి సుబ్బరామయ్యగారి నా కర్తించింది. వారి ప్రోత్సాహమే నన్నీ రచనకు పురి కొల్పింది. ప్రచురణవిషయమే వారు నా కచ్చిన వాగ్దానమే నన్నెంతో ఉత్సాహపరిచింది. వ్రాసే ప్రతిభ ఉన్నా అచ్చు వేయించే నాధుడులేక ఎన్నో రచనలు ముగిసిపోతున్నాయి. నాకీటి చేయూతనిచ్చి గ్రంథరచన చేయించిన శ్రీ సుబ్బరామయ్యగారికి నా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు.

ఉద్యోగంలోను నేను 1941 లో మద్రాస్ వచ్చినప్పుడు దేశ ప్రేరితంగా నన్నా కర్మించి, నాకెంతో సహాయంచేస్తూ, నా ఆంతరంగికి మిత్రులగు శ్రీ కూరాడ, వెంకటేశ్వరరావు, సీతారామమ్మగారు నాకీ గ్రంథరచనలో ఎంతో తోడ్పడ్డారు. నాకుండే యితర వ్యాపకాలవల్ల, శ్రీ సుబ్బరామయ్య గారు ఆప్పుడప్పుడు జ్ఞాపకంచేస్తున్నా, ఈ గ్రంథమును శ్రీ కూరాడ దంపతుల సహాయమే లేకుంటే యింత త్వరలో చదువరుల కంఠియడానికి వీలు పడేదికాదు. వీరద్దరూ భాషాభిమాను లగుడంవల్లనూ, నేనంటే ఎంతో వాత్సల్యముండడంవల్లనూ ఈ గ్రంథరచనలో మొదటినుండి తుదివరకు నాకు ఆమూల్య సహాయంచేశారు. సాఫల్యవ్రాత ప్రతి వ్రాయడంలో శ్రీమతి సీతారామమ్మగారు చాల శ్రద్ధవహించారు. ఈ దంపతులకు నా హృదయ పూర్వక ఆభివందనాలు.

బెజవాడ }
22-12-48 }

పింగళి పరశురామయ్య

ఈ రచనకు ఆధార గ్రంథాలు

1. ENCYCLOPEDIA BRITANNICA (14th Edition)
2. CHINA' HAND BOOK, 1943, PUBLISHED
By THE CHINESE MINISTRY OF INFORMATION
3. LIFE OF Dr. SUNYATSEN By Sri P. VENKAYYA
4. UPLIFT OF CHINA By Mr. SMITH
5. Dr. SUNYATSEN AND THE AWAKENING OF CHINA
By Dr. JAMES CANTLEY & H. C. JONES
6. GREAT BRITAIN & CHINA By SIR JOHN PRATT
7. WAR TORN CHINA
By Srimally KAMALADEVI CHATOPADHYAYA
8. CHINA STRUGGLES FOR UNITY By Mr. J. M. D. PRINGLE
9. INSIDE ASIA By JOHN GUNTHER

డాక్టర్ సన్యట్ సెన్

1. స్వాతంత్ర్యచైనా చరిత్ర సంగ్రహం

ఆధునిక ప్రపంచంలోని ప్రజా ప్రభుత్వాలలో కల్ల పెద్దదియగు చైనా ప్రజా ప్రభుత్వం మన దేశపు సరిహద్దులలోనే వుంది. చైనాదేశములు మన కిరుగు పొరుగువాడు. ప్రాచీన సంస్కృతిలో నేమి, జీవితా దర్శాలలో నేమి? చైనా-భౌగోళికశాస్త్రము చాలా పోలికలున్నాయి. నైతిక శీఘ్రంలోనూ, రాజకీయాలలోనూ చైనా-భౌగోళికశాస్త్రము చాలిత్రుకంగా చాల సన్నిహిత సంబంధాలున్నాయి. వారూ, మనమూకూడ “ఆసియాఖండ వాసులం”. న్యాయముగల తాకిడివల్ల ఆసియాఖండవాసుల ప్రాచ్య సంస్కృతిలో కొన్ని మార్పులు కలిగినా, ఈ ఖండపు వివిధదేశ ప్రజల నిత్యజీవనంలో, నిరంతరంగా నిలిచిన అనార వ్యవహారాలు, జీవితా దర్శాలు, సంస్కృతి-అన్నీ ఒకే మూడిగా ఉంటాయి. ఈ కారణాలవల్ల మనప్రక్కనే ప్రజ్వలిల్లుతున్న స్వాతంత్ర్య చైనా ప్రజా హృదయాన్ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకుని, చైనా-భౌగోళికశాస్త్ర మధ్య అంతర్జాతీయ సహోద్యాన్ని పెంపొందింపజేయడం భారతీయుల విధి. ఈ రచనయొక్క ఉద్దేశ్యమే యిది.

చైనాభూమి మిక్కిలి ప్రాచీనమైనది. వాసయోగ్యమగు ప్రపంచ వైశాల్యంలో నాల్గవవంతుండీ చైనా ప్రజాప్రభుత్వం. బోహోదేశానికిన్నా ఎంతో పెద్దది. చైనాలోని 28 రాష్ట్రాలు, మంగోలియా, టిబెట్, మంచూరియాలు కలిసి చైనా ప్రజాప్రభుత్వ మవుతుంది. దీని వైశాల్యం 44,80,992 చదరపుమైళ్లు. జనసంఖ్య 45,00,00,000. మంగోలియా, టిబెట్, మంచూరియాలు మినహాయితే చైనాదేశపు నికర విస్తీర్ణం 29,03,475 చదరపుమైళ్ళు మాత్రమేను. అందలి జనాభా 40,00,00,000 అని అంచనా వేశారు. మంచూరియా, బోహోల్ రాష్ట్రాలను కలిపి 1938లో జపాను “మంచూకో” అనే ఒక మిథ్య స్వాతంత్ర్యరాష్ట్రాన్ని స్థాపించి. తన చెప్పు చేతలలో ఉంచుకుంటోంది. మంగోలియా, టిబెట్ లు న్యాయ

సమృద్ధంగా చైనాకు చెందినవైనా వాటిమీద చైనాకున్న యధార్థపు టిథి కారం సున్న. కాగట్టి, చైనా ప్రజాప్రభుత్వమంటే చైనాలోని 28 రాష్ట్రాలే ననడం సమజసం.

చైనాదేశానికి మంచి ఉనికిపట్టు ఉంది. అత్యంత స్పృహతో చైనా పర్వతాలలోనుండి జీవనదులెన్నో పుట్టి చైనాదేశాన్ని సారవంతం చేస్తున్నాయి. చైనాకున్నంత నీటివనతి ప్రపంచంలో మరే దేశానికి లేదు. అనే అక్షాంశములనున్న తదితర దేశాలకన్నా చైనాదేశం సమశీతోష్ణంగా ఉంటుంది. దక్షిణ చైనాలో తుపానుగాలులు, ఋతుపవనాలు వీచడంవల్ల యితర ఉష్ణోగ్రతగల దక్షిణదేశాలలో ఉండే ప్రజలవలె దక్షిణచైనా దేశములు బలహీనులు, మందకొడులుగాక ఉత్తరాన చలిప్రదేశాలలో పెరిగే వాడవలె బలాధ్యులై చురుకుగా ఉంటారు. మొత్తంమీద చైనా శీతోష్ణ సీతి సుభిక్షజీవనానికి తగినదిగా ఉంటుంది. ఉత్తరచైనా సమతల సారవంతపు భూమిలోను, దక్షిణ కోస్తా రాష్ట్రాలలోను, హోయాంగ్ హో, యాంగ్ టిజికియాంగ్, సికియాంగ్ నదుల లోయలలోను, జనసమర్థన మెక్కువగా ఉంది. ఉత్తర, దక్షిణ చైనాలకు ఎంతో తారతమ్యము ఉంది. ఉత్తర చైనాలో వర్షపాతం సమృద్ధంలేదు, అతి శీతలం, ఇసుక తుపానులతో ఎడారి ప్రదేశాలు, నదులు పొంగి, పంటలు పాడయి, కాటకం రావడం, వ్యాపారానికి పనికిరాని నదులు, సముద్రాని కెంతో దూరం, సముద్రయానం తెలియదు. కాని దక్షిణ చైనాలో కావలసినంత వర్షపాతం, పచ్చటిచేలు, జీవనదులు, సుభిక్ష జీవనం. సమతల సారవంతప్రదేశం తక్కువపడంవల్ల చైనా ప్రజంతా ఇరుకైన సారవంతపు లోయలలో క్రిక్కిరిసి కాలం గడపాలి. పట్టణాలలో వీధులు ఎంతో సంకుచితంగా ఉంటాయి. దక్షిణ చైనాకోస్తా ప్రాంతాల్లో మంచి ఓడరేవు లున్నాయి. ప్రజలు మంచి నావికులు.

భారతదేశంలోవలెనే చైనాలోకూడ వ్యవసాయమే ముఖ్య జీవనోపాది. నూటికి 80 మంది కదేవ్వుటి. 'హాంగ్ హై'కు ప్రాంతాల్లో ఉండే

సుత్రేత్రమైన భూమిలో ఎకరానికి ఎనమండుగురు బ్రతకవచ్చు. పట్టుపురుగు పుట్టిందే చైనాలో. పట్టుపరిశ్రమకోసం మల్బరీచెట్లు అపారంగా పెంచుతారు. పింగాణీ పరిశ్రమ, ధంతపు చెక్కడం, లక్కపనులు విరివిగా ఉన్నాయి చైనాలో. తేయాకు పరిశ్రమకూడ ముఖ్యమే. చైనాలో ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ బొగ్గును లున్నాయి. బీటను, ఐగోపా దేశాలలోని బొగ్గు గనులకు 20 రెట్లు చైనాలో ఉన్నాయి. ప్రపంచ వ్యాపారంలో శెద్ద విప్లవం తీసుకురాగల ఖనిజసంపద చైనాకుంది. మంచి ఇనుము, ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన రాగి, అపారంగా త్రవ్వుతున్నారు చైనాలో. చైనా కంచుకు సాటైన కంచు ఎక్కడా దొరకదు. ప్రపంచానికి అతికూ 2,000 సంవత్సరాల పాటు సరిపోయే ఇనుము, బొగ్గు చైనాలో ఉన్నాయని “బేకన్ వానరిచ్ స్టోవెన్” అనే జర్నల్ శాస్త్రజ్ఞు డెన్నెజో వ్రాశాడు. కాబట్టి చైనా గొప్ప పారిశ్రామిక దేశం కావడానికి మంచి అవకాశాలున్నాయి.

మన దేశంలోవలెనే చైనాలోనూ నిరక్షకుడు లెంతమందో యున్నారు. చైనా ప్రజలో నూటికి 20 మంది మాత్రం అక్షరాస్యులని అంచనా వేశారు. చదువురాని వారిలో సగానికి సగంమంది వయోజనులు. ప్రాచ్యదేశాలలో యీ వయోజనవిద్యకుండే స్రాముఖ్యత విస్మరింపరానిది. 1940-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో వయోజన విద్యా చ్యాపికోసం, చైనా విద్యావిషయిక మంత్రివర్గంవారు, పంచవర్ష ప్రణాళిక నొకదానిని తయారు చేశారు. నిరక్షరాస్యత నిర్మూలించడానికి చైనా ప్రజాప్రభుత్వం ఎంతో శ్రద్ధ చూపుతోంది.

ప్రాచీన చైనాదేశంలో పలు భిన్నమతాలుండడం సహజం. బౌద్ధ మతం, టోయిజం, కన్ ఫ్యూషియన్ మతం, క్రైస్తవమతం, మహమ్మదీయ మతం అనే వివిధ మతాలున్నాయి. చైనా దేశములలో చాలమంది బౌద్ధ మతస్థులు. నూటికి 12 మంది మహమ్మదీయులు. క్రైస్తవులు చాల కొద్ది మంది. భౌగోళికం లందరూ కన్ ఫ్యూషియనులు. “టోయిజం” అనేది నేదాంత విషయిక మతం. ఇన్ని భిన్నమతాలున్నా చైనాలో మత వైష

మ్యాలకు తావు లేదు. మత స్వాతంత్ర్యమునకు చైనా ప్రభుత్వం సొంత పడు తుంది. చైనాలోని వివిధమత నూత్రాలను గురించి ఉద్బ్రంధాలు వెలువడి నాయి. వాటి స్రావీసల జగద్విలము. మనదేశంలోవలె మామతం గొప్ప దంటే మామతం గొప్పవని వాగ్వివాదాలు పెంచుకోడం చైనా ప్రజాజీవనం లో లేదు. మతమొక శాసనంకాదు. సక్రమ సాంఘిక జీవనానికి దారి చూపుతూ మోక్షము నిచ్చేందుకు మతం కావాలంటారు చైనా దేశస్థులు.

కృషిక జీవనం చైనా సంస్కృతికి పునాది. కృషిక వృత్తి కత్యవ సరమయిన నీటి సమపాజ్జనకోసం సాముదాయకత చైనా ప్రజాజీవనంలో నాటుకుపోయింది. చైనా సాంఘికజీవనంలో కుటుంబాని కెంతో ప్రాము ఖ్యతా, గౌరవమాను. సక్రమ కుటుంబజీవనమే, గ్రామపంచాయతీలకు దారి తీసింది. పెద్ద, పిన్న తారణమ్యలలో, నైతిక జీవనానికుండే ఉత్కృష్టత నెరిగి సంఘాన్ని నడుపుతున్నారు. కాబట్టి చైనావంటివిశాలదేశంలోని ప్రజా బాహుళ్యాన్ని ఒక్క స్వాతంత్ర్యకెండాక్రిందకి తీసుకురావడానికివీలయింది.

1911-లో డాక్టరు సన్ యాట్ సెన్ అధ్వరణ నడపబడిన చైనావిప్లవం జయప్రదమయి, ప్రజాప్రభుత్వం స్థాపించకముందు కొన్ని రాజ కుటుంబాలు వంశ పారంభ్యంగా చైనాను పరిపాలిస్తూండేవి. ఈ రాజకుటుంబాల నిం కుత ప్రభుత్వమంటే ప్రజలకు ఏవగించుపుట్టి క్షప్త బాబులు చేలరేగినాయి. 1911-లో ప్రారంభించబడిన విప్లవం ఎన్నో గండాలు గడిచి 1927 నాటికి “కుమింటాంగ్” అనే రాజకీయ ప్రజాపక్ష యాజమాన్యం క్రింద. ప్రజా ప్రభుత్వాపాస చేయడానికి వీలయింది. ఈ పక్షానికుండే ప్రజలమైన పలుకు బడివల్ల 1927 మొదలు 1937 వరకు చైనాప్రభుత్వ నిర్వహణయంతా దాని ముఖ తానే జరిగింది. “కుమింటాంగ్” అనే రాజకీయపక్షమేకాక, కమ్యూనిస్టులు, ప్రజా స్వామ్యవాదులు, జాతీయవాదులు, మాడపక్షము అనే ఇతని రాజకీయపక్షాలుకూడా చైనాలోఉన్నాయి. 1937లో జాపనుతో యుద్ధానికి దిగాలిస్తే పచ్చినప్పుడు చైనాలోని చిల్లర రాజకీయపక్షాల వికతత ముగ్ధిమని చైనా దేశీయ నాయకులు ప్రహించి ఆ పక్షాలకుకూడ ప్రజాప్రభుత్వ నిర్వ

హాణ్లో స్థాపించారు. 1936-వ సంవత్సరం డిసెంబరునెల నాటికి చైనా లోని వివిధ రాజకీయపక్షాలకు సామాన్యం కుదిరింది. “జపాను ఒక మూల దురాక్రమణ సాగిస్తుంటే స్వదేశంలో అంతఃకలహాలు నెట్టుకోకుండా అన్ని పక్షాలు ఏకోన్మ్యంగా పోరాడతూ శత్రువు నడింపడమే ప్రతి పౌరసుని పరమేశయం”గా ఉండాలని 1937, మే 15వ తేదీన చైనా కమ్యూనిస్టు పక్షం చేసిన ప్రకటనకల్లు, యుద్ధసమయంలో దేశైక్యతకుండే ప్రాముఖ్యతను చైనావారెంత నూత్నమైనదితో ఆచరణలో పెట్టాలో విశదమవుతుంది.

జపాను, చైనాలోని సాంఘికతమైన రాష్ట్రాలను కొన్నిటిని ఆక్రమించడంచేత, ప్రపంచ యుద్ధంవల్ల చైనాకరెన్నో పద్ధతులు తారుమారవడం చేత, అంతర్జాతీయ మార్కెట్ పద్ధతులు క్షణికంగా మూడంకల్లు, చైనా ఆర్థికజీవనం మిక్కిలి కిక్కుతరమయింది. చైనాలోని ముఖ్య రేవుస్థలాలను, ఉప్పు కొత్తాలను, పారిశ్రామిక ప్రాంతాలను జపాను ఆక్రమించడంవల్ల చైనాకు ముఖ్య రాజడి నిచ్చే ఎగుమతి-నిగుమతి పన్నులు, ఉప్పు గుత్త వ్యాపారపు రాజడి, తదితర చిల్లర పన్నులు జపాను హస్తగత మయినాయి. 1938 నాటికి చైనా ప్రభుత్వానికి వచ్చే రాజడి, దానికయ్యే ఖర్చులో సుమ మాత్రమేను. చైనా-జపాను యుద్ధం భయంకరరూపం దాల్చిన గత నాలుగైదు సంవత్సరాలలో చైనాకు ఖర్చు ఎక్కువయి, అదాయపు పన్ను అధికం చేసారు; వారసత్వపు పన్నులు విధించారు, ఆర్థిక తాభాలమీద పన్నులు వేశారు. అప్పటికీ చైనా ప్రభుత్వం యితర దేశాలనుండి ఎంతో అప్పు పుచ్చుకోక తప్పడం లేదు. మార్కెట్ పురేట్లు తారుమారయి అంతర్జాతీయ వ్యాపారం కుంటువడి, చైనాకరెన్నో (ద్రవ్యమానం) కొనుగోలు శక్తి తగ్గి, ధరలు పెరిగి, సమకలు దొరకక మనదిశంలోవలెనే చైనా ఆర్థిక జీవనం కూడా భీభత్సంగా ఉంది.

1937 లో జపానులో యుద్ధం సాగేసరికి చైనాలో 20,00,000 మంది సిపాయీలు మాత్రం ఉన్నారు. శిక్షణ పొందిన రిజర్వు సిపాయీ లెవ్వరూ లేరు. 1937 వరకు కేంద్ర నిర్బంధ శిక్షణ విధానం అమలులోకి రానేలేదు.

1925లో స్థాపించబడిన జాతీయ సైన్యంయొక్క దివదినాభివృద్ధి ఫలితమే నేటి ఆధునిక చైనాసైనిక దళం. ప్రభుత్వ సైన్యం, గోల్లాలు, పౌర సైనికులు— అందరూ కలిసి 1940 నాటికి 25,00,000 మంది మాత్రం ఉన్నారు. “జాతీయ సైనిక శాసన సభ” చైనా సైన్యానికంతకూ అధికారి. చైనాసర్వసేనానియు, చైనా భావిభాగ్యవిధాతయునగు మార్షల్ చంగ్ కైషెక్ యీ సభకు అద్యక్షుడు. ఈ సభ ఆధిపత్యం క్రింద రెండువందల శాఖలుగల 50 సైనిక దళాలు తయారయినాయి. జనరల్ చంగ్ కైషెక్ ఆధిపత్యంలో చైనా సైన్యాలు వివిధ యుద్ధరంగాల్లో మిక్కిలి ధైర్య సాహసాలతో పోరాడు తున్నాయి. చైనా సైన్యాన్ని ‘కె’ సైన్యము; ‘ఎఱ్ఱ’ సైన్యము అని రెండు ప్రత్యేక విభాగాలుగా చేయవచ్చును. ‘కె’ సైన్యంలో కేంద్రసైన్యం, క్వంగ్సి, తదితర రాష్ట్రీయ సైన్యాలు చేరుతాయి. ఒక్కచోటనే నిరంగా ఉండి శత్రువుతో చాకచక్యంగా పోరాడుతూ సైన్యాలు. ఒక చోటినుండి యింకో చోటికి యిట్టే పరుగెత్తడానికి వీలుగా ఉండవు. ‘ఎఱ్ఱసైన్యం’లో అష్టమమార్గ సైన్యం; నవ్య నాల్గవసైన్యం అనేవి వుంటాయి. ఒకచోటినుండి యింకొకచోటికి యిట్టే పరుగెత్తి శత్రువు నెమర్చోడంలా యీ సైన్యం ఆరితేరింది..

పాశ్చాత్యులవే ‘గల్లమందు భాయీ’ లనబడే చైనానారిలో యంత చైతన్యం ఎలా వచ్చింది!! యుద్ధ పరిస్థితులకల్ల ఎన్నడిన ఆసామూత్ర ఆర్థిక, రాజకీయ, సైనిక, సాంఘిక సమస్యలను చైనాజాతి ఎలా ఎదుర్కొంటుంది!! బహుశా చైనా విశ్వానికి నెలా తట్టుకుంటోంది!! అనే విషయాలు చాలామందికి ఆశ్చర్యం కలిగించవచ్చును. నిజమే, అనేకరకాల శీతోష్ణ స్థితితోను, భూసారాలతోను, ఉత్తర, దక్షిణ ప్రాంతాలకుండే తారతమ్యతోను, చైనాపంటి వికాసఖండంలో ఎన్నోరకాల సంస్కృతులు, ఆర్థిక, సాంఘిక, పరిస్థితులు, భిన్నభిన్న రాజకీయపక్షాలు ఒండొంటితో సతతమూ పోట్లాడుకుంటూంటా యనుకోడం సహజం. కాని, చైనా ప్రాచీన ప్రాచ్య సంస్కృతిలోని ప్రతిభ ఏమోగాని, ఆ వికాసదేశంలో ప్రపంచ జనాభాలో

అయిదవవరకున్న వారికుండే ఐకమత్యం, ఐక్యత ఆశ్చర్యం కలిగిస్తాయి. ఇట్టి ఉత్కృష్ట చైనా నాగరికతకు జోహారు లివ్వాలి. చైనా సంస్కృతి యంత ప్రాచీనము కాబట్టే ఎన్నోయుగాల తాకిడికి తట్టుకుని యీనాటికీ మార్గదర్శిగా ఉంది. పాశ్చాత్య దేశాలలోవలె పోలీసు ప్రభుత్వానికి చైనా సంస్కృతిలో తావులేదు. ప్రభుత్వ శాసనాలు ప్రజల కిష్టకుయినా లేక పోయినా అనుసరించాలనే పాశ్చాత్య దండన విధానానికి చైనా ప్రాచీన నాగరికత ఒప్పుకోదు. ప్రబోధంవల్ల, ఉదాహరణవల్ల ప్రజా హృదయాన్ని రంజించి ప్రభుత్వం చేయాలంటుంది చైనాజాతి. చైనా శాసనాలన్నీ యిందు కనుగుణ్యంగా ఉంటాయి. గ్రామాధికారి మొదలు, చక్రవర్తి వరకు తమ విధులను తాము సక్రమంగా నిర్వహించడమే ప్రభుత్వ నిర్వహణ మంటారు చైనావార. గ్రామ పంచాయతీలు చైనా ప్రజాజీవనానికి పట్టు గొమ్మలు. ఈ పంచాయతీ పద్ధతి చైనాలో అభివృద్ధి కావడానికి కారణ మేమంటే చైనాదేశము లందరూ ప్రాంతీయభేదాలు లేకుండా ఒకే మనః ప్రవృత్తితో మెలగడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఐక్యత, ఐకమత్యం అనే యీ రెండు గొప్ప స్వాభావిక మాత్రాలనూ ఈ ప్రభుత్వం చైనాజాతి అనుసరిస్తూంది కాబట్టి యీ నాటికి తన స్వాతంత్ర్యం కాపాడుకో గలుగుతోంది. ఈ విషయంలో మనం చైనానుండి గుణపాఠం నేర్చు కోవాలి.

జనరలిస్పి మొ ఛెయంగ్-తై-షేక్

2. స్వాతంత్ర్యోద్యమం

నేటి స్వాతంత్ర్య చైనాకు “కాంటన్” నగరం. పుట్టినిల్లు. చైనా జాతీయోద్యమ జనకుడగు డాక్టరు సన్ యుట్ సెన్ పుట్టింది యీ నగరంలోనే. ఈ నగరంలో ఎన్నో విప్లవాలు పుట్టాయి, ఎన్నో రక్తపాతాలు జరిగాయి. చైనా భౌగోళవిధాతయగు డాక్టరు సన్ యీ నగరాన్నుండి ప్రచారంచేసిన విప్లవ జ్వాలలు చైనావారి హృదయాలలో ప్రజ్వల్లుతూనే వున్నాయి. పాశ్చాత్యదేశాల కందుబాటులోవుండి, ఆ దేశాలతో వర్తక వ్యాపారాలు చేయడానికి నీలుగా వుండడంవల్ల కోస్తా పట్టణాలు విదేశ తాకిడికి మొదట్లో గురి అయినాయి.

మెయ్యి సంవత్సరాలకు పూర్వం ఆరబ్బులు, 1511 లో పోర్చుగీసు వారు, 19 వ శతాబ్దపు మొదటి రోజుల్లో అమెరికా, బ్రిటను దేశాలు వచ్చారు చైనాకు. తతిమా వారు చైనాలో పీఠంవేసుకు కూర్చోకపోయినా, అమెరికా, బ్రిటను దేశీయులుమాత్రం తేయాకుతోటలను వేసుకుని అత్యధిక లాభాలు గుంజుతున్నారు. ఈ విదేశ తాకిడివల్ల చైనాలో ఆర్థికదోపిడి ఎక్కువయినా, విదేశ విజ్ఞాన సంపర్కంవల్ల చైనా ప్రజల్లో స్వాతంత్ర్యాపేక్ష హెచ్చిందని చెప్పాలి. విదేశాలకుపోయి అధునిక శాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్ని మిక్కిలి తెలివితేటలతో, చెమటోడ్చి, మూటగట్టుకుని వచ్చిన చాలమంది చైనా విద్యార్థులు కోస్తానగరాలలో నివాసమేర్పరుచుకుని, తమ విజ్ఞానాన్ని, అజ్ఞానాంధకారంలో మునిగియున్న చైనా ప్రజల హృదయ తేత్రాలలో విత్తడంచేతనే “చైనా జాతీయతా పునర్జీవ” మనే పుష్పం వికసించి స్వాతంత్ర్య సువాసనలను వెదజల్లుతోంది. ఇందువల్లనే “క్రాంతి వింత ఏదిపుట్టినా కోస్తా నగరమగు కాంటన్ లో పుడుతుంది” అని చైనావారంటారు. కాబట్టి మంచూ చక్రవర్తుల ముక్కుర పరిపాలనను ధ్వంసంచేసిన చైనా స్వాతంత్ర్యోద్యమం ఈ కాంటన్ నగరంలో పుట్టిందంటే వింతేముంది!!!

చైనాలో అనేక పురాతన బేవాలయాలు, అత్యద్భుత కట్టడాలు ఉన్నప్పటికీ ఆధునిక చైనా నాయకులు డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ విశ్వకళా పరిచితుడు, సన్ యట్ సెన్ స్మారక చిహ్న స్థాపాలను, కట్టడాలు ఎంతో భక్తి శ్రద్ధలతో గౌరవిస్తారు. “జాతీయత, ప్రజాస్వామ్యం, సుభిక్ష ప్రజా జీవనం” అనే మూడు గొప్ప సూత్రాల పునాదులమీద 1911 లో చైనా స్వాతంత్ర్య సాధ నిర్మాణానికి విఘ్నేశ్వర పూజచేసి చాలవరకు తన జీవిత కాలంలోనే ఆ సాధాన్ని ముగించిన సన్ యట్ సెన్ స్మారకార్థం చైనా ప్రజలు ఎన్నో గొప్ప పనులుచేశారు. యువకి చైనాకూ, కుమిన్ టాంగ్ పక్షానికి యీ మూడు సూత్రాలే నేదవామ్మ అయినాయి.

సన్ యట్ సెన్ నిరంతర కృషివల్ల స్థాపింపబడిన చైనా ప్రజాప్రభుత్వ మనెడి పునాదులమీద నవ్యజాతీయ ప్రభుత్వం స్థాపింపడానికి ఎన్నో అవకాశాలున్నాయనీ, కాఫీహోటళ్లు పెట్టుకుని అమాయికపు ప్రజల డబ్బు గుంజే పొగురుబోతు విదేశీయుల ఆటలికి చైనాలో సాగవనీ, జపాను సైనికాధికారుల ఆరి: దోపిడీకి యిట్టే లొంగిపోయే పురాతనపు నిర్జీవ, అపవిత్ర, విచ్చిన్న చైనా దేశానికి నేడు తావులేదని, నేటి కోస్తా నగరాలు, అందులో “కాంటన్” నగరం చూచిన ప్రతివారికీ స్ఫురిస్తుంది. కాలశక్తి అగణ్యము. స్వాతంత్ర్య చైనాకొక సునిరత ఏర్పడింది. చైనా స్వాతంత్ర్యపు టలల కెదురీ దదాని కెవ్వరికీ సాధ్యంకాదు.

మంచూ చక్రవర్తుల అక్రమపరిపాలన, అత్యాచారాలే చీనా విప్లవానికి ముఖ్యకారణాలు. చీనాలో మంచూ చక్రవర్తులనాటి పరిపాలనా విధానాన్ని గురించి డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ వ్రాసిన సంగతులు చదివితే చీనా దేశంలో విప్లవం జయప్రదంగా కొనసాగడానికి గల కారణాలు విశదమవుతాయి. జాతీయ పరిపాలనలోగాని, స్థానిక పరిపాలనలోగాని ప్రజలకే మాత్రం హక్కులులేవు. నిరంకుశుడగు చక్రవర్తిచే నిర్మాంపబడిన ప్రభుత్వ నాకరులు ప్రజలకు మేకురై, అంతులేని అత్యాచారాలుచేస్తూ ప్రజలను పలు విధాల హింసిస్తూ, లంచాలు పుచ్చుకుంటూండేవారు. ఉద్యోగం కావా

అంటే అంచం, ఉద్యోగం నిలబెట్టుకోవాలంటే అంచం, పెఉద్యోగం రావా
అంటే అంచం,—యిట్లా అంచగొండితనం వాడు మీరిపోయిన ఆ కాలంలో
నిరంకుశ మంచూ చక్రవర్తుల పరిపాలనంటే ఏవగింపు పుట్టడం సహజం.
కాని మంచూ చక్రవర్తులు తమ దౌర్జన్య పరిపాలనవల్ల జనసామాన్యానికి పారి
చుట్టుపట్ల ఏమి జరుగుతోందో చెప్పకుండా వీలైనంతవరకు ప్రజలను అధో
గతిలో వుంచేవారు.

రాజకీయగ్రంథాలు చదవనిచ్చేవారు కారు అప్పటి ప్రభుత్వోద్యోగులు.
వార్తాపత్రికలను నిరోధించేవారు. పరిసర ప్రపంచంతో సంబంధంలేకుండా
చేసేవారు. ప్రభుత్వ కాకరూం తప్ప మిగత ప్రజలు చీనాదేశపు లేక తదితర
దేశాల భూగోళం చదవకూడదని శాసించేవారు. చీనాలో అప్పట్లో
అచరణలోనున్న న్యాయశాస్త్రములన్నీ పెద్ద ఉద్యోగస్తులే నేర్చుకోడానికి
వీళ్లుండేది. మిలిటరీ విషయాలమీద పుస్తకాలు చదవకూడదనేవారు. ఒక
వేళ ప్రభుత్వ శాసనాన్ని ధిక్కరించి ఎవరైనా మిలిటరీ విషయాల జోలికి
పోతే ఉరిశిక్షకూడా విధించేవారు.

ఇట్టి నిరంకుశ ప్రభుత్వం ప్రజల నశింపులకేసి అధోగతిలో వుంచినా,
చీనాదేశీయులు చైతన్య విహీనులు కాలేదు. వారిలోనున్న స్వాతంత్ర్యాపేక్ష
రగిలి, రాజి, విప్లవ రూపంగా పరిణమించింది. చీనా జాతిలోనున్న అంతర్గత
శక్తియుక్తులు అచారమని విరోధియనులే వేస్తోళ్ల చాటుచున్నారు.
ప్రతిభావ్యుత్పత్తులలో చీనాదేశీయులు విరోధా ఖండవాసులకన్న చాల
గొప్పవారు.

విదేశ శృంగారాలనుండి విడిపోయి చీనా నేతీయులందరూ కలిసి ఒక
గొప్ప జాతిగా తయారవ్వాలనీ, అంటే జాతీయత పెంపొందాలనీ, ప్రజలే
పరిపాలకులుగా ఉండాలనీ, ప్రజల సుఖిక్షణేవనం కోసం వస్తుసముదా
యోత్పత్తి, విభజనలలో ప్రజలే పాల్గొనవలెనని యనెడి గొప్ప మూత్రాలను
సన్ యట్ సెన్ మనసునన దిశుకొని 1911 లో చైనావిప్లవమును లేవదీసెను.
చైనాలో ప్రజా ప్రభుత్వస్థాపనకు యీ మహావీరుడు చేసిన కృషి యింతింతని

చెప్పటకు వీలులేదు. విప్లవం జయప్రదంగా కొనసాగి ప్రజాప్రభుత్వం స్థాపింపబడ్డదన్న సంతోషం సన్ యట్ సెన్ కు వున్నప్పటికీ ఆయన ఆశయాలు అంతటితో ముగియలేదు. చైనా దేశాన్ని బ్రిటను, అమెరికాలవంటి విదేశములమదిరిగా పెట్టుబడిదారీ నూత్రాలమీద నడపాలని సన్ కు ఎన్నడూ వుండేది కాదు. అందుకే ఆయన అన్నాడు—

“బ్రిటనులో చట్టసమృద్ధిమగు రాచరికముంది. (ఫ్రాంసు (ఇప్పుడు కాదు. (ఫ్రాంసు పతనానికి పూర్వం) అమెరికాలలో పూర్తి ప్రజాప్రభుత్వాలున్నాయి. ఆయనప్పటికీ అదేశాలలో భాగ్యవంతులు, పేదవానికి ఉండే అంతరాలకు అంతేలేదు. ఇందువల్లనే అంత సవనాగ్రక దేశాలలో కూడ విప్లవోద్యేశాలు యిప్పటికీ కొంతమందిని పీడిస్తున్నాయి. ఎందువల్లనంటే రాజకీయ మార్పులతోపాటు సాంఘిక మార్పులుకూడ రాకపోతే జనసామాన్యానికి సంపూర్ణసంతోష, సౌఖ్యాలు చేకూరవు. ఏ కొద్దిమంది పెట్టుబడిదారులూ అనుభవిస్తారా సంతోషం, సౌఖ్యం. కార్మిక, కర్షకుల కష్టాలు తొలగక పోవడంచేత వారిలో అసంతృప్తి ప్రబలుతుంది. ఒక జాతిలో విప్లవం తీసుకురావడం, ఒక ప్రభుత్వ వైఖరిలో మార్పు తీసుకురావడం చాల సులువైన విషయాలు; కాని సంఘంలో విప్లవం తీసుకురావడం కష్టమైన పని. సాంఘిక విప్లవం జయప్రదంగా కొనసాగించాలంటే ప్రజావంతులగు ప్రముఖులు సంఘంలో బయలుదేరాలి.”

సన్ యట్ సెన్ మూడు దశాబ్దాలకు పూర్వం వ్రాసిన పై సాంఘిక పేదవాక్కులు ఈనాటికి ప్రతి సంఘ సంస్కర్త మననం చేసుకోకతప్పదు.

చైనాలో ప్రజాప్రభుత్వం స్థాపింపబడి నప్పటికీ వివిధ సైనికోద్యోగుల విధంతుశత్ర్వం, బహు నాయకత్వంవల్ల, ప్రస్తుత శతాబ్దంలోగూడ చీనాదేశపు రాజకీయాలు అవి చింత్యమగు అసహాయ స్థితిలోనుండి, విదేశీయుల సామ్రాజ్యతత్వానికి, స్వదేశీయుల దుష్ప్రేరేపాలనకు గురియవక తప్పిందికాదు చైనాదేశం. ఈ అంతఃకలహాలన్నిటినీ అణచివేసి సునిర్వహిత కేంద్రప్రజా ప్రభుత్వం స్థాపించడం చంగ్ కై షెక్ వంటి ప్రతిభాశాలికికూడ భగీరథ ప్రయత్నమైంది.

డాక్టరు సన్ వేసిన పునాదులమీద జాతీయసాధాన్ని సర్వాంగ సుందరంగా నిర్మించడం, శత్రుబానినుండి రక్షించుకునే భారం చైనా భావి భాగ్యవిధాతయగు చంగ్ కైషేక్ మీద పడింది. మార్షల్ చంగ్ కైషేక్ తన సైన్యాలతో ఒక్కొక్క రాజకీయ విభాగమే జయించి చైనా దేశైక్యతను సమకూర్చేందుకు విశ్వప్రయత్నంచేశాడు. తత్ఫలస్ఫూహానికి వచ్చేసరికి జపాను చైనాపై దండెత్తింది.

జపాను నెదుర్కొనుచు, చైనా జాతీయోద్యమ నాయకుడై ఆధునిక ప్రపంచంలో ఆదర్శపురుషుడయ్యాడు మార్షల్ చంగ్ కైషేక్. ఈయన నాయకత్వంక్రింద చైనాదేశస్థులు నిరుపమ ధైర్యసాహసాలతో జపాను నెదుర్కొనుచున్నారు. జపాను మారణహోమంలో ఆహుతి అవడానికికూడ వెనుదీయక నానాటికి స్వాతంత్ర్యవాంఛ, ఆత్మగౌరవం, విజయకాంక్ష హెచ్చి ఏకోన్ముఖంగా పోరాడుతున్నారు యీనాటి చైనా ప్రజలు తమ అంతఃకలహాలన్నీ చంపుకుని.

మార్షల్ చంగ్ కైషేక్ దంపతుల నాయకత్వం, చైనా మనోబలం ఆపార జనసంఖ్య జపానుపట్ల వెను భూతాలయినాయి. నిజంగా చంగ్ కైషేక్ దంపతుల ఆత్మనుకూల దాంపత్యంలో ఇమిడి ఉందా అనిపిస్తుంది చైనాజాతీయొక్క సమరశక్తి, ప్రతి ఘటనాసామర్థ్యమూను. చైనా స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి మార్షల్ చంగ్ కైషేక్ ఒక నూతనావతారం. పురాతన పద్ధతులు, అసహాయత, అమాయకత్వం, నిరాయుధత—అన్నింటిని మరచి క్రొత్త ఆయుధాలను, యుద్ధపద్ధతులను సమకూర్చుకుంటున్నారు నేటి చైనా ప్రజలు.

చంగ్ కైషేక్ నిరంతర కృషివల్ల 1927 వ సంవత్సరంలో 'నాన్ కింగ్' నగరంలో కేంద్రజాతీయ ప్రభుత్వం స్థాపింపబడింది. 1927 మొదలు 1929 వరకు చంగ్ కైషేక్ తన సైన్యాలతో వివిధ భిన్న రాజకీయ భాగాలను జయించి చైనాదేశైక్యతకు పాటుపడినాడు. చైనా స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్రలో దీన్ని సైనికయుగం అనవచ్చు. కొంత వికృత చేకూరిన తరువాత ప్రజ

లలో ప్రబోధంకరించి ప్రచారం చేయడమే స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి రెండవ మెట్టు. దీన్ని ప్రజా ప్రబోధయుగం అనవచ్చు. 1929 మొదలు షాంగ్ కై పేక్ దంపతులు చేస్తున్న పనేయిది. ప్రజలలో కొంత ప్రబోధంకరిగి ప్రైవేట్ వచ్చిన తరువాత నిజమైన ప్రజాప్రభుత్వం స్థాపించాలి. ప్రజా ప్రభుత్వ స్థాపనకు చైనాలోని భిన్న రాజకీయపక్షాలు చాలా ఆంతరాయాలు కల్పించాయి కాని షాంగ్ కై పేక్ దంపతులు, వివిధ రాజకీయపక్షాలతో సఖ్యము కుదుర్చుకుని; జాతీయత, ప్రజాస్వామ్యం, సుభిక్ష ప్రజాజీవనం అనే డార్టరుసన్ నూత్రాల ననుసరించి “ప్రజలకోసం, ప్రజలచేత స్థాపింపబడి, ప్రజలవల్ల నడుపబడే ప్రభుత్వం” స్థాపించడానికి 1937 లో ప్రయత్నాలు జరుగుతుండగానే, జపాను ధురాక్రమణకు ఆంకురావ్వణయింది.

1927 లో ‘నాన్ కింగ్’ కేంద్రప్రభుత్వం స్థాపింపబడినప్పటికీ, 1937 వరకు చైనాలో సుస్థిరమైన ప్రజాస్వామ్యస్థాపన జరుగకపోవడానికి గల కారణా లేమిటో చూస్తే చైనా స్వాతంత్ర్యోద్యమం యెట్లా పరిణమించిందో తెలుస్తుంది.

చైనాలో ‘కుమిన్ టాంగ్’ పక్షానికున్న పలుకుబడి మహాకదానికి లేదు. డార్టరుసన్ ప్రబోధంచేసిన విప్లవజ్వాలలను ప్రజ్వరిల్లజేసే ప్రతివారూ యీ పక్షంలో భేదవచ్చు. ఇందులో 100,000 మంది సభ్యులున్నారు. ప్రతి రెండేండ్లకు ఈ పక్షమహాజన సభ జరుగుతుంటుంది. కేంద్ర కార్యనిర్వాహక సంఘం కేంద్ర అజమాయిషీ సంఘం అనే రెండు సంఘాలకు ‘కుమిన్ టాంగ్’ పక్ష మహాజనసభ తన అధికారాలన్నిటినీ యిస్తుంది. ఈ రెండు సంఘాలేగాక, వాటినుండే ఎన్నుకోబడిన కేంద్రరాజకీయ సభ ఒకటి వుంటుంది. ఈ కేంద్రరాజకీయ సభ ప్రభుత్వపు రోజువారీ విషయాలు చూస్తుంది. ఈ ‘కుమిన్ టాంగ్’ పక్ష సహాయంతో షాంగ్ కై పేక్ తన అధికారం చెలాయిస్తున్నాడు.

1927 లో కేంద్రజాతీయ ప్రభుత్వం స్థాపించడమేగాక పార్లొరామి కింగా చైనాను ముందుకు తీసుకురావడానికి షాంగ్ కై పేక్ ప్రయత్నించాడు.

చైనా ఆర్థికజీవనం అభివృద్ధికావడానికి విదేశాలలో ఒడంబడికలుగూడా చేశాడు. జర్మనీ సేనానాయకుల సలహాతో ఒక గొప్ప ఆధునిక సైన్యాన్ని నిర్మించాడు. 1927-1936 సంవత్సరాల మధ్య, సన్ యిట్ సెన్ ప్రణాళికను అమలులో పెట్టడానికి ఇంతకన్నా ఎక్కువ చేయలేకపోయాడు మార్షల్ చంగ్ కై షేక్. భూశిస్తు విధానంలో ఎన్నో సంస్కరణ లావణ్యకమయినా చంగ్ కై షేక్ చేయలేకపోయాడు. ఇట్టి సంస్కరణలు చైనా ఆర్థికాభివృద్ధికి ప్రజల సుఖక్షేమనానికీ చాలా ముఖ్యమైన వగుటచేత, వెంటనే ఆచరణలో పెట్టాలనే కమ్యూనిస్టులకూ, చంగ్ కై షేక్ కు ఆభిప్రాయ భేదాలువచ్చి 1926 లో కమ్యూనిస్టులు తమ సోవియట్ చైనా రాష్ట్రాలలో సుస్థిరమైన ప్రత్యేక ప్రభుత్వమే నిర్మించుకోగలిగారు. చైనాలోని కమ్యూనిజం ముఖ్యంగా గ్రామీణమైనది. జమిందారులచేతనూ, పాపూకారులచేతనూ, పీల్చిపీల్చిచేయ బడే పేదరైతు జనోద్ధరణకు పాటుపడడమే చైనా కమ్యూనిస్టు పక్ష ముఖ్య శయం. భూమిగానీ, తదితర వస్తుత్పత్తి సాధనాలుగానీ పూర్తిగా ప్రభుత్వం చేతులోనే ఉండాలని చైనా కమ్యూనిస్టు లెన్నడూ ఆనలేదు. న్యాయ సమ్మతమైన భూవిభజన, విధానం అమలుపరచాలనే కమ్యూనిస్టుల లోకటి పాట. చైనా రైతుల నుదిక్కులచేయగలిగి, కమ్యూనిస్టులు ప్రత్యేక సోవియట్ చైనాను సాపించుకోగలిగి పదిసంవత్సరాలపాటు మార్షల్ చంగ్ కై షేక్ సైన్యాలను ప్రతిఘటించడానికి సాధ్యమయింది.

కమ్యూనిస్టులమీద కాలుదువ్వి, దేశైక్యతకు చాలా అంతరాయం కల్గించాడేనాలి మార్షల్ చంగ్ కై షేక్. ఒక్క ఆర్థిక సంస్కరణల విషయం లోనే గాక జపాను నెదుర్కోడానికి మార్షల్ చంగ్ కై షేక్ 1927 మొదలు 1937 వరకు చేసిన తాచివేతను గురించిగూడా కమ్యూనిస్టులలో చాలా మందికి చంగ్ కై షేక్ మీద అనుమానం హెచ్చింది. ఇందువల్ల మార్షల్ చాంగ్ హుషియంగ్ అనే యువకుడు చంగ్ కై షేక్ ను ఖైదీచేసి 'సయాన్' అనే చోట వుంచాడు. హుషియంగ్ కమ్యూనిస్టు కాకపోయినా "జపానును ప్రతిఘటించాలి" అనే ఆశయంగల వేరొక యువక పక్షానికి నాయకుడు.

ಪಾ. ಶೆ.

కమ్యూనిస్టులు కూడా ఈ సయాన్ తీర్మానంపై సంతోషించారు. చేసి నప్పటికీ, మాన్ లో చంగ్ కైషేక్ కు చైనా ప్రజావాదయంమీద వుండే పలుకుబడి కమ్యూనిస్టులకు తెలుసు కాబట్టి, జపాను ఒకమూల దురాక్రమణ సాగిస్తూన్న రోజులలో దేశైక్యత ముఖ్యమైనదని కమ్యూనిస్టులు గ్రహించ బట్టి, మాన్ లో చంగ్ కైషేక్ కు కమ్యూనిస్టులే విడిపించార.

ఈ సయాన్ సంఘటన తరువాత చైనా దేశైక్యత యిట్టే చేకూరింది. 1986 వ సంవత్సరం డిసెంబరునెల చైనా స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో చాలా చారిత్రకమైనది. ఈనెలలోనే చైనా వివిధరాజకీయపక్షాలకు సామరస్యం కుదిరింది. “జపాను ఒకమూలవచ్చి చైనామీద పడుతుంటే స్వదేశంలో ఆయః కలహాలు పెట్టుకోకుండా అన్నిపక్షాలు ఏకోన్మతంగా కీత్రువు నెదిరించి డమే ప్రతి పౌరుని పరమాశయంగా ఉండా” అని, 1987 మే 15 వ తేదీన కమ్యూనిస్టుపక్షం గావించిన ప్రకటనవల్ల కుమిన్ టాంగ్ పక్షానికి, కమ్యూనిస్టు పక్షానికి వికల్యతచేకూరింది. ప్రఖ్యాత చైనా రచయితయగు “లిన్ యుటాంగ్” నూచించినట్లు:—

“విశాలభావ సంపుటియైన చైనా పురాతన సంస్కృతి సహాయంతో, నియంతృత్వానికి, కమ్యూనిజానికి సరిగ్గా సమకూర్చే సామ్యవాద ప్రజా ప్రభుత్వం స్థాపించి చైనా ఒక ప్రత్యేకత సంపాదించగలదు. ఈనాడు పాశ్చాత్యదేశాల్లో, నియంతృత్వానికి, ప్రజాస్వామ్యానికి, కమ్యూనిజానికి జరుగుతున్న గొప్ప పోరాటంలో చైనా ప్రజాస్వామ్యాన్నే స్వీకరిస్తూంది.”

3. రాజకీయపక్షాలు - కమ్యూనిస్టులు

ఆధునిక చైనా నిర్మాణానికి, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక విప్లవా రెన్నో జరిగాయి, జరుగుతున్నాయి, జరుగనున్నాయి. నేటి చైనా నిర్మాణానికి ఒక విప్లవం కాదు, అరడజను విప్లవాలు జరిగా యనవచ్చును. ఇంతి బ్రహ్మపశ్యయ మెందుకు కావా...? అని కొందరి కాళ్ళర్యం కలగవచ్చు. అవును, మరి అయిదువేల సంవత్సరాల ప్రాచీనతగల చైనా ప్రాచ్యసంస్కృతికి పాశ్చాత్య తాకిడీ గలిగేటప్పటికి చైనాలో ఎంతో అలజడి పుట్టక తప్పిందికాదు. వ్యవసాయ పద్ధతులలో, రాజకీయాలలో, సాంఘిక, నైతిక నిబంధనలలో-సర్వతోముఖంగా నవ్య పద్ధతులను స్వాతంత్ర్య సంరక్షణకోసం చైనా ఆచరణలో పెట్టక తప్పింది కాదు.

రాజకీయాలలో విప్లవం ఎలా వచ్చిందో చూదాం. జాతీయశీవితాన్ని ఆధునికయుగ పద్ధతుల ననుసరించి నడపడానికి నీలుగా ఉండే ప్రభుత్వ పద్ధతి కోసం పాటుబడుతున్నారు చైనా వివిధ రాజకీయపక్ష నాయకులు.

మంచు చక్రవర్తుల ముష్కర పరిపాలనలో, ఆధునిక పాశ్చాత్య రాజకీయ దృష్ట్యా పరిశీలిస్తే ఒక ప్రభుత్వపద్ధతే లేదనవచ్చును. మంచు చక్రవర్తుల నిరంకుశత్వానికి, అక్రమ పరిపాలనికి అంతే లేకుండేది. వారి అసభ్యపు పరిపాలనను గురించి చైనా స్వాతంత్రోద్యమపరిణామాన్ని వర్ణించి నప్పుడు వివరించాము. అట్టి విషాద పరిస్థితులలో ఎంత “నల్లమందు భాయీ” లలోనైనా చైతన్యం పుట్టడం సహజం. దీనికితోడు ఆధునిక విజ్ఞానాన్ని జనసామాన్యంలో వెదజల్లడంవల్ల వారిలో స్వాతంత్ర్యాపేక్ష మోచి, విదేశీ యులయెడల ఆసహనం, అసహ్యత మెండయి, జాతీయత పెంపొందింది. 1925-26ల మధ్య జరిగిన పోరాటాలకూ, విదేశీవస్తు బహిష్కరణకూ యీ జాతీయభావ విస్తరణమే కారణం. బాక్సింగ్ తిరుగుబాటుకుకూడ ఇదే కారణం. ఈ చిన్ని తిరుగుబాటులు, పోరాటాలే అచిరకాలంలో ‘కుమిన్

టాంక్" అనే జాతీయపక్ష రూపం దాల్చినాయి. ఈ పక్షానికి చైనా ప్రజలలో ప్రబల పలుకుబడి ఉండడంచేత స్వల్పకాలంలోనే శక్తియుతమగు కేంద్రప్రభుత్వం, సుస్థిరమైన రాష్ట్రీయ, స్థానిక ప్రభుత్వాలు నిర్మించి, చైనా, జాతీయ ప్రజాప్రభుత్వాన్ని స్థాపించగలిగింది. మూడు దశాబ్దాల కాలంలోనే నుంచూ చక్రవర్తుల ముష్కర పరిపాలనను పూర్తిగా నిర్మూలించి, ఆధునిక పద్ధతుల ననుసరించి ప్రజాప్రభుత్వాన్ని చైనా నిర్మించుకోగలగడం ప్రశంసనీయ విషయం. ఈ విషయంలో మన రాజకీయనాయకులు చైనా స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్నుండి నేర్చుకోవలసిన అదర్సా లెన్నో పున్నాయి.

ప్రజాప్రభుత్వ స్థాపనకు పూర్వం చైనాలో సైనికాధికారుల అక్రమ పరిపాలన, చైనా ప్రజ అజ్ఞానాంధకారం, అమాయకత్వం, ఎక్కువగా ఉండేవి. డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ తన మేధనతేనూ ఉపయోగించి "జాతీయత" అనే వజ్రాయుధాన్ని ప్రజలకు ప్రసాదించాడు. ఈ జాతీయతా పునరీవనతో విదేశపు పురుగు చైనాలో ఉండకుండా చేయడానికి సకల్పించుకున్నారు, చైనా ప్రజలు. ఐక్యతకు, ఐక్యత్యతకు ముఖ్యస్థానమిస్తూ అంతఃకలహం లన్నింటినీ అణచివేసుకుంటూ చైనా ప్రజలు ఏకోన్మతంగా వినేశ బహిష్కరణను చేశారు. దానితో చైనా విదేశ శృంఖలాలనుండి విడిపడింది. విడిపడ్డ స్వాతంత్ర్య చైనా, ప్రజాప్రభుత్వ స్థాపనకు పూనుకుంది. ప్రజాప్రభుత్వ స్థాపనతోబాటు, సుభిక్ష జీవనానికి తోడ్పడే సాంఘిక, ఆర్థిక సంస్కరణలనుకూడా ఆచరణలో పెట్టింది చైనా.

"జాతీయత, ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజల సుభిక్ష జీవనం" అనే మూడు గొప్ప నూత్రాల ననుసరించి డాక్టరు సన్ "కుమిన్ టాంక్" పక్షాన్ని స్థాపించాడు. ఈ మూడు నూత్రాలే నేటి చైనాలోని ప్రతి రాజకీయపక్షానికి బీజాక్షరాలు. 1924లో డాక్టరు సన్ మరణానంతరం యీ నూత్రాల ననుసరించే "కుమిన్ టాంక్" పక్షం ప్రజాప్రభుత్వాన్ని నడుపుతూ వచ్చింది. కాని ఆ పక్షంలోని అతివాదులకూ, మిత్రవాదులకూ అభిప్రాయభేదా లెక్కు

మయి అనేక కక్షలు బయలుదేరాయి. దీనికితోడు 1925లో చైనా రాజకీయాలలో “కొమిన్ టర్న్” అనవసరంగా జోక్యం కల్పించుచుంది. 1937లో జపాను దుర్భాగ్రమణి సాగింది. ఇన్ని అడ్డంకులవల్ల డాక్టరు సన్ వేసుకున్న ప్రణాళిక అగిపోయి, జాతీయోద్యమం తప్పుదారుల బట్టింది.

చైనాలో పేరుకు చాలా రాజకీయపక్షాలున్నా, “కుమిన్ టాంగ్”, “కమ్యూనిస్టు” పక్షాలే ముఖ్యమైనవి. ప్రజాస్వామ్యవాదులూ, జాతీయసామ్యవాదులూ, యువక చైనా, జాతీయ మోక్షవాదులు, మూడవపక్షం-ఇవీ చైనాలోని వివిధ రాజకీయపక్షాలు. వీటిని పక్షాలనడంకన్న, భిన్న రాజకీయ భావాలనడం సమంజసం. చైనా రాజకీయనాయకులలో అభిప్రాయభేదాలు, కక్షలు రావడానికి కారణ మేమిటంటే, క్రొందరు ఆర్థిక, సాంఘిక సంస్కరణలు ఎక్కువగాను, త్వరగాను కావాలంటారు. మరికొందరు తక్కువగాను, నెమ్మదిగాను కానాలంటారు.

చైనా భూశిస్తు విధానంలోను, భూవిభజన పద్ధతులలోను ఆర్థిక సంస్కరణలు పూర్తిగా కావాలంటారు కమ్యూనిస్టులు. కాని “కుమిన్ టాంగ్” అట్టి సంస్కరణలు నెమ్మదిగా జరగాలంటుంది. ఈ రెండుపక్షాలకూ యీ ఆర్థిక సంస్కరణలలోనే తీవ్ర అభిప్రాయభేదాలున్నాయి. జాతీయరక్షణ, ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వం, ప్రజాబాహుళ్యానికి పూర్తి పౌరసహక్యం ఉండాలనే కమ్యూనిస్టుపక్షం కోరేది. నేటి చైనాలో కమ్యూనిస్టు పక్షానికికూడా చాలా పలుకుబడి ఉంది.

“లెనిన్”తో సాటికాగల మేధావి “మోజుడూంగ్”. “టి మొ మెంకో”తో సరితూగగల సేనాని “జనరల్ జుషు”—వీరిద్దరూ నేటిచైనా కమ్యూనిస్టు పక్షానికి నాయకులు. చైనా కమ్యూనిస్టుపక్ష కేంద్రనిర్వాహకవర్గాని కధ్యక్షుడై, “మోజుడూంగ్” రాజకీయనాయకుడయ్యాడు. “జనరల్ జుషు” కమ్యూనిస్టు సైన్యానికంతకూ ఎక్కువ నాయకుడు.

“మోజుడూంగ్” హునాన్ రాష్ట్రంలోని ఒక గ్రామంలో 1893 లో బీదరైతు కుటుంబంలో జన్మించాడు. తండ్రి రైతవడంవల్ల మో చిన్నప్పటి

నుండి పొలంలూ కష్టపడి పనిచేస్తూండేవాడు. మో బీదకుటుంబంలో పుట్టినా, చదువుకోడానికి తగిన ఆర్థిక తాహతు లేకపోయినా, తన విద్యా పిపాస, పట్టుదలవల్ల ఛాంగ్‌గాన్‌లో ఉన్నతవిద్య నభ్యసించాడు. అప్పు డాతడు ప్రపంచ పటాన్ని చూడడం తటస్థించింది. ఈ చిన్ని సంఘటన ఆయనలోని జ్ఞాన పిపాసను రే కెత్తించింది. ఒక్కొక్క జీవితంలో ఒక్కొక్క సంఘటన ఆ జీవితాన్ని ఉత్తమ పథానికె నా లాగుతుంది లేక అధోగతికన్నా తోస్తుంది. అలాగే మో జీవితంలో ఆ ప్రపంచపటం కంటపడినప్పటినుండీ ఎంతో మార్పు వచ్చింది. ఆనాటినుండీ, ఆయన విజ్ఞానవిశేషమైన పుస్తకాలన్నీ గ్రంథాల యాలు పరిశోధించి చదివాడు. విజ్ఞానం తనొక్కడే జీర్ణించుకుని, తద్వారా అందరిమెక్కి భోగాలనుభవించడంమోకు సరిపడలేదు. తనకున్న విజ్ఞానం, జనసామాన్యానికి కదలరాదేమో తన విధిగా భావించి అందుకు తోడ్పడే రచన లెన్నో ప్రచురించాడు.

మో శాంతస్వరూపుడు. తత్వశాస్త్రజ్ఞుడు. గొప్ప మేధావి. మో నిర్భాత. నూతన సృష్టి సాధించడాని కెల్లప్పుడూ కలలుకంటూ, కల్పనలు చేసుకుంటూంటాడు. ఆయన గొప్ప వక్త. చైనాలో ఏ పండితసభలో నైనా తన వాక్పటిమచేత ప్రథమ తాంబూలము నందుకోగల దిట్టరి. కొన్ని సోజులు ప్రతికూలరచయితగా పనిచేసి తరువాత రాజకీయాలలో దిగాడు. రాజకీయాలలో దిగేసరికి మో సాతీయవాది మాత్రమేను. కాని క్రమంగా సామ్రాజ్య తత్వానికి, పెట్టుబడిదారీ తనానికి ఉన్న సన్నిహిత సంబంధం ఆయన ప్రహించి సామ్యవాదిగా మారాడు. చీనా “కిసాన్ సభ”కు 1927లో మొట్టమొదటి అధ్యక్షుడయ్యాడు. ఈ పదవిలో ఆయన చూపిన చాకచక్యమే ఆయన్ని భావిరాజకీయ జీవితంలో వెకి తీసుకువచ్చింది. 1930 లో ఆయన కార్మిక కర్షక విప్లవసంఘానికి అధ్యక్షుడయ్యాడు. కమ్యూనిస్టు పక్షానికి మెదదై, చంగ్ కైషెక్‌తో పోరాడుతూ సాంఘే పశ్చిమోత్తర ప్రాంతంనుండి వెకింగ్ వరకుగల 6000 మైళ్ళ రంగంలో విహరించాడు మో. మోను చంపించాలని మార్షల్ చంగ్ కైషెక్ ఎంతో ప్రయత్నిం

చాడు. మోసు చంపిగాని, ప్రాణాలతోగాని తెచ్చియిచ్చిన వారికి రూ. 8,75,000 బహుమానమిస్తానని ప్రకటించాడు చంగ్ కై షెక్, కమ్యూనిస్టులమీది కక్షచేత చంగ్ కై షెక్ ఎంతటి క్రూరానికైనా వెనుదీయలేదు. మోసంటి దేశభక్తుని మొదటి భార్యను, సోదరిని ఖైదీచేసి, ఉరిశిక్ష విధించాడు.

మోజుడుంగ్ కు ప్రియమిత్రుడైన జనరల్ జుడు గొప్ప కార్యకూరుడు. పేరెన్నికగన్న సేనాని. కమ్యూనిస్టు పక్షాని కాలేదు హృదయము వంటివాడు. జుడుచలాక్ పురుషుడు. ప్రపంచ విద్యుటున గావించాడు. కలిపిగోలుతనం అతనిలో మూర్తీభవించింది. అతని హృదయము వెన్నవంటిది. జుడుచిత భాషి. ఆయన జెక్ వాన్ రాష్ట్రంలో జన్మించాడు. ధనికభూస్వామి కుటుంబంలో పుట్టడంవల్ల ఆయన చక్కగా చదువుకోడానికి అవకాశం చిక్కింది. ఉన్నత విద్యాభ్యాసానికి జర్మనీ వెళ్ళా డాయన.

యావ్వనమంతా మోస పచ్చీన్ గాగడిపాడు. జారత్వం, నల్లమందు త్రాగుడు, అనే దురభ్యాసాలుకూడా వుండేవి. కాని 1927లో నచ్చిన విప్లవం ఆయన జీవితంలో గొప్పమార్పు తీసుకొనివచ్చింది. ఒక్కసారి మాస్కో నగరం వైపు చూచింది ఆయన అంతరాత్మ. అంతిటితో ఆయన విలీనయితే జీవనం అంత్యమయి రాజకీయ జీవనం ప్రారంభమైంది. మాస్కోకు పోయి మార్క్సును నూత్రాలను అవగతం చేసుకొని, చైనావచ్చి తన పూర్వపు ప్రభుత్వ సైనిక పదవిని వదులుకొని కమ్యూనిస్టు పక్షానికి ప్రముఖనాయకు డయ్యాడు. సైనిక విషయాలలో ఆయన చూపిన అనుపమాన ప్రతిభవల్ల 1931లో చీనా కమ్యూనిస్టు సేనకు సర్వసేనానిగా ఆయన్ను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నారు.

కమ్యూనిస్టులకు, కుమిన్ టాంగ్ కు 1927 మొదలు 1937 వరకు జరిగిన వాదోపవాదాలలోనూ, యుద్ధాలలోనూ, మోజుడుంగ్, జనరల్ జుడు లిద్దరూ కమ్యూనిస్టు పార్టీకి మెదడు, హృదయమూనైన మిక్కిలి చాకచక్యంతో మార్షల్ చంగ్ కై షెక్ వంటి మేధావిని ఆటలాడించారు. చైనా ఎత్త

మో

నై న్యాన్ని (చిడ్.. ఆర్మీని) నిర్మించి జుడు ఖ్యాతి గాంచాడు. సైనిక విషయాలలో జుడు రష్యా సేనానియగు టి మొ పెంకోతో సాటి కాలడని చెప్పవచ్చును.

‘కుమిటాంగ్’ ‘కమ్యూనిస్టు’ పక్షాల జతయాలలో ఎన్ని విభేదాలున్నా, జపాను దురాక్రమణను ప్రతిఘటించడంలో మాత్రం ఈ ప్రతిభా వంతులందరూ మార్షల్ చాంగ్ కై పెక్కు కుడిభుజంగా పని చేస్తున్నారు. సుసిరమైన కేంద్ర ప్రభుత్వం స్థాపించాలనే కుమిటాంగ్ కు, ని క్పు ప్ర జీవనం

లో కృంగి కృశించిపోతూన్న కార్మిక, కన్న కాభ్యుదయానికి పాటుపడాలనే కమ్యూనిస్టులకు సంది కుదిరింది. కిత్రువు నెదిరించడంలో ఈ రెండుపక్షాలు ఏకోన్ముఖంగా పనిచేస్తున్నాయి. ఈ శుభ సంయోగమే చైనా భావి రాజకీయ, ఆర్థికాభివృద్ధికి ఎక్కువ తోడ్పడుతుంది. ఈ వి క్య త యే యుద్ధ సమయంలో చైనా స్వాతంత్ర్య సంరక్షణకు తోడ్పడుతోంది.

4. జాతీయోద్యమ నాయకులు

చారిత్రక పరిణామంవల్ల, పరిసర పరిస్థితులవల్ల నాయకులు బయటపడే వచ్చును. కాని, సామాన్యంగా ఏ దేశంలోనైనా మహాపురుషులగు నాయకుల ఆదర్శ జీవితాలే ఆ దేశచరిత్రలో అఖండమైన మార్పులు తెచ్చి నట్లు వివిధ దేశాల చరిత్రలు వేసోళ్ళ చాటుకున్నాయి. ఫ్రెంచి విప్లవం, రష్యా విప్లవం—ఆయా దేశాలలో ఆ కాలంలోవుండే గొప్ప మేధావులవల్లనే లేవదీయబడి జయప్రదంగా నడుపబడినాయి. నవ్యయుగంలో ఏ దేశచరిత్రయినా ఆదేశపు సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయాభివృద్ధిమీదనే గాక, ఆ దేశపు వ్యక్తిగత జీవితాలమీద గూడ చాలా ఆధారపడి ఉంటుంది. మనదేశ రాజకీయాలలో గాంధీజీ అడుగుపెట్టిన దాని మన దేశచరిత్రలో గొప్ప మార్పు వచ్చింది. లేకపోతే యింకే పంథాను నడిచేదో!! ఈ విధంగానే చైనా జాతీయోద్యమ జనుడును, చైనా విప్లవ మూలపురుషుడు నగు డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ వ్యక్తిగత జీవితమే చైనా జాతీయోద్యమ చరిత్రయన్న అతిశయోక్తి కాదు.

సన్ యట్ సెన్

ఇటలీకి “మజిని”యు అమెరికాకు “జఫర్ సన్” ఎటువంటివారో, చైనాకు డాక్టరు సన్ అటువంటివాడు. 1886-వ సంవత్సరం, నవంబరు 12న లేదీన “హాంగ్ కాంగ్”కు 30 మైళ్లు దక్షిణంగా ఉండే “ఫాట్-షెన్” అనే ఒక మారుమూల పల్లెలో సామాన్య క్రైస్తవకుటుంబంలో సన్ జన్మించాడు. ఆయన తండ్రి లండను మిషనరీ సొసైటీలో ఉద్యోగిగా ఉండేవాడు. ఆ మిషనరుకు సంబంధించిన ఒక ఆంగ్లేయ క్రీస్తు సన్ అంటే అప్యాయంగా చూస్తూ ఆంగ్లభాష నాగా నేర్పింది. “హానొలులు” “హాంగ్ కాంగ్” పట్టణాలలోని బ్రిటిషు పాఠశాలలో చదువుకున్నాడు. సన్ పదునెనిమిదవ ఏటనే డాక్టరు కెర్చే నడపబడే ఆసుపత్రిలో పని

చేస్తూండేవాడు. అప్పుడతనికి వైద్యవృత్తిమీద అభిమానం వచ్చింది. డాక్టరు జేమ్సు కాంట్లీ “హాంగ్ కాంగ్” లో క్రొత్తగా వైద్య కళాశాల స్థాపించాడని తెలిసి సన్ యల్ సెన్ అచ్చటికి వెళ్ళి అందుచేందు చదువుకుని, ఆ కళాశాలలో మొదటివాడుగా ఉత్తీర్ణుడయ్యాడు. 1892లో “మెకామ్” లో వైద్యవృత్తి సాగించాడు. కాని అచ్చటి పోర్చుగీసు డాక్టర్ పోటీవల్ల సన్ కు ఎక్కువ ప్రాక్టీసు రాకపోయింది. ఇందువల్ల అతడు “కాంటన్” జేరుకున్నాడు. కాంటన్ కుట్టు కేసు జరిగేవరకు డాక్టరు సన్ “కాంటన్” సెగిరంలోనే వైద్యవృత్తి చేస్తూ, తరువాత అమెరికా, ఇంగ్లాండు దేశాలలో ప్రవాసజీవితం గడిపాడు. “హాంగ్ చింగ్ లింగ్” అనే ఆమెను వివాహమాడాడు. ఈమె చైనా దక్షిణ కొస్టాలోనున్న “హెన్” ద్వీప నివాసి యగు ఒక వర్తకుని కుమార్తె. డాక్టరు సన్ కు, కుటుంబ బాధ్యతలు, నొడవలు లేవనినీ, అందువల్లనే ఆయన చైనా విప్లవాన్ని జయప్రదంగా సాగించడానికి వీలయిందనీ చాచామంది అనుకునేవారు. కాని అది తెలియనివారు అనుకునే విషయం. సన్ కు ఇద్దరు కూతుళ్లు, ఒక కొడుకు ఉన్నారు. ఆయన కొడుకు డాక్టరు సన్ ఫా అమెరికాలో వైద్యవృత్తి సభ్యునించి చైనా తాంజీయాలలో ఈనాడు పాల్గొంటున్నాడు. కుటుంబపాలకు గురియ్యి కూడా డాక్టరు సన్ ఆరచేసులలో ప్రాధాలు వెట్టుకొని చైనా విప్లవ భేదదీపి బయ్యప్రదంగా నడిపాడు.

పువ్వు పుట్టగానే పరిమలిస్తుంది అన్న సామెతకు అనుగుణ్యంగా డాక్టర్ సన్ “హాంగ్ కాంగ్” లో వైద్యకళాశాలయందు చదువుకునేటప్పుడే అతని విద్యా పిపాస, దృఢనిశ్చయం ఆచార్యుల ఆకర్షించాయి. సన్ విద్యా పిపాసను గురించి డాక్టరు జేమ్సు కాంట్లీ ఇలా వర్ణించాడు—

“వైద్యవృత్తి కులంకింపంగా అవగతం చేసుకున్నాడు సన్. దానివల్లనే అతని కెంతో చేరువచ్చింది. ఒక్క వైద్యవృత్తిగాక అంతర్జాతీయ శాస్త్రాలు, మిలిటరీ జిత్తులు, నౌకా నిర్మాణం, ఆర్థిక, రాజ్యాంగ నిర్మాణం, రాజకీయ విషయాలు మొదలగు సర్వతోముఖ విజ్ఞానం సన్ ఎంతో శ్రద్ధ

గానూ, సంపూర్ణంగానూ నేర్చుకున్నాడు. వివిధ దేశాలు పర్యటించేసి వాటివాటి ప్రభుత్వ పద్ధతులను, సంఘనిర్మాణాలను అర్థం చేసుకున్నాడు. లండనులో మా ఇంట్లో వున్నప్పుడు, తుణంగూడా వృథాపుచ్చేవాడు కాదు సన్. ఎల్లప్పుడు విజ్ఞానాభి వృద్ధికరమగు ఉత్తమ గ్రంథపఠనమే సన్ చేసేవాడు. విలాసయుత జీవనం అంటే సన్ కి ఎక్కువ ఇష్టం వుండేదికాదు."

డాక్టరు సన్ ను స్నేహితులు ఎంతో ఆప్యాయంగా చూచేవారు. ఎప్పుడు కావలిస్తే ఆప్పుడు పుష్కలంగా డబ్బు ఇస్తూండేవారు. సన్ చాలా సంయమయుత జీవితాన్ని గడిపేవాడు. ఆయనకు కావలసిన నిత్యజీవ సరాలే బహుకూర్చి, వందలకొలదిమైళ్ళు కాలి నడకను పోతుండేవాడు. ఆమెరికాలోవున్న చైనా భాగ్యవంతులు అతని కెంతో డబ్బు ఇస్తామన్నా పుచ్చుకునేవాడు కాదు. కొన్నాళ్ళు గడ్డం పెంచుకుని తలపని చేయించు కోకుండా వుండేసరికి సన్ జపానువా డనుకునేవారు చాలామంది. మామూలుగా చైనావారుండేదానికిన్నా కాస్త నల్లగా వుండేవాడు సన్. ఇందువల్ల అతనిలో 'మలే' దేశపు నెత్తురు ఏమన్నా కలిసిందేమోనని, సన్ 'హానోలులు'లో పుట్టాడని చాలామంది అసత్య ప్రచారం చేస్తూండేవారు. గడ్డం, మీసాలు పెంచుకుంటే సన్ అచ్చంగా జపానువాడివలె వుండేవాడు కాబట్టి జపానులో ఆయన్ను వెంటాడే గూఢచారుల బారినండి సులభంగా తప్పించుకుంటూండేవాడు.

జపాను నుండి సన్ 'హానోలులు' వెళ్ళాడు. అచ్చటనున్న చైనావారు ఆయనకి ఆశ్రయ మిచ్చారు. అచట ఆరు నెలలు గడిపాడు. అచ్చట నుండగా స్వదేశంలోని సంస్కరణ సంఘాలతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతుండేవాడు. అక్కడనుండి సన్ 'శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో' నగరానికి వెళ్ళి అమెరికాలో మంచూ గూఢచారులమధ్య మిక్కిలి తెలివి తేటలతో తిరుగుతూ తన ఆదర్శ సాఫల్యంతో సంప్రబల ప్రచారం చేశాడు. అంత చాకచక్యంతో సన్ తిరుగుతూనే అప్పుడే మంచూ చక్రవర్తుల

చేతులలో పడి చిత్రవధ గావించబడేవాడు. ఎందువల్లనంటే ఆ నాటి మంచూ చక్రవర్తుల దౌర్జన్యశాసనాలలో దాక్షిణ్యాని కెక్కడా తావులేదు.

లండను, పారిస్ నగరాలలో గూఢచారుల నుధ్య ప్రచారం గావిస్తూ అనుకూలంగా వాతావరణం వున్నప్పుడు స్వదేశానికి వచ్చి విప్లవోద్యమాలను విరజల్లుతూండేవాడు. అతని ప్రచారవల్ల నాలుకమూల అంటుకున్న నిష్ఠవ జ్వాలలే జగద్విదితమగు బాక్స్సు తిరుగుబాటులకు కారణం. చైనా ప్రజల సుండే సాధుత్వం, శ్రామికత, విప్లవం జయప్రదంగా కొనసాగించడానికి తోడ్పడుతాయనే సమ్మతం సనకు వుంది. ఆ సమయంలోనే 'కల్ సల్ హోమర్ లీ' అనే అమెరికా సేనానితో సనకు స్నేహం కుదిరింది. ఒక నాడు హోమర్ అయాచితంగా సన్ దగ్గరకు వచ్చి సన్ నడవబోయే నిష్ఠవంలూ తాను కుడి భుజంగా వుంటానని తన సర్వస్వం సన్ ఆదర్యం కోసం ధారపోస్తానని చెప్పాడు. అంతవరకు సనకు అతడెవరో తెలియదు. ప్రక్కనున్న స్నేహితులు సనకు అతన్ని గురించి చెప్పారు. అప్పుట్లో 'కల్ సల్ హోమర్ లీ' ప్రపంచ సేనానాయకులలోకెల్లా గొప్ప మేధావి, యనీ, ఆధునిక యుద్ధ పద్ధతులలో అందెవేసిన చేయనీ అప్పటికి తెలుసు కున్నాడు సన్. మరునాడు సన్ హోమర్ ఇంటికి వెళ్ళి. అతనికి తన ఆశయాలు వివరించి చెప్పి "నేను నా ఆదర్శాన్ని నా జీవిత కాలంలోనే పొందుగలిగితే నిన్ను (హోమర్ లీని) చైనాకు సర్వసేనానిగా చేస్తాను" అన్నాడు సన్. ఆ మాటలు విని హోమర్ లీ సవ్వి "నీవు చైనా ఆధ్యక్షుడయ్యేవరకు వేచియుండ నక్కరలేదు. ఈలోపుగానే నా ఆవసరం నీకుంటుంది. ఒక గట్టి సైన్యం నీ చేతిలో వుంటే నేగాని నీవు రాజ్యాంగ నిర్మాణం చేయనూలేవు. ఒకవేళ చేయగలిగా నిలబెట్టుకోనూ లేవు. మరియైన తరిగ్గీడు కనుక ఇస్తే చైనా సైనికుడు ప్రపంచంలోని ఇతర సైనికుల కన్నా ఎక్కువ చాకచక్యంగా పోట్లాడగలడు" అన్నాడు.

సన్ విప్లవ ప్రచారం చేస్తూన్నప్పుడు ఆయన్ను చంపడానికి ప్రతి కత్తులు చేసిన ప్రయత్నాలకు సంబంధించిన కథలు అనేక మున్నాయి.

'నాన్ కంగ్' లో సన్ వున్నప్పుడు ఒకనాడు (తన బసకు ఒక మనిషి వచ్చి " నేను చాలా బీదవాణ్ణి. నాకు భార్య, చాలామంది పిల్లలు ఉన్నారు " (ని ఇంకేమో చెప్పటానికి సన్ తో. వెంటనే సన్ గ్రహించి " ఓహో!! ఎవరన్నా నన్ను చంపితే వెయ్యి డాలర్లు నీ కిస్తా నన్నరా?" అని అర్థమైతే " వెయ్యి కాదు బాబూ; అయిదువేలు " అని ఆ అంగతుడు ఒకానొకాడు. " అయితే నిజమే! నా తలంటే నాకు ఏమీ విలువలేదు. కాని నన్ను చంపితే నీకు నాశత్రువు లిస్తానన్న డబ్బంతా నీకు ముట్టుకుందని నమ్మక మేమిటి? వారి పబ్బం గడుపుకుని నీ కిస్తానన్న డబ్బం వాళ్ళే గుటుకాయినాహించేస్తే నీ వెళ్ళాం, బిడ్డలు ఎల్లకాలం మల మల మాడతూండాల్సిందే కదా!! నీవలె ఎన్నిలక్షలమంది కూడా గుడ్డ లేక చచ్చిపోతున్నారో నీకు తెలుసా. నేను నీవాణ్ణి. నా తల నీది. విదువేల డాలర్లకి నా తల బలి యివ్వడానికి సమ్మతించావా? ఏమైనా సరే నే నిచ్చటనుండి కదిలెనని నిన్ను ఎవరూ పంపారో వారికి వెళ్ళి చెప్పు " అన్నాడ సన్ ధైర్యంతో. ఆ మనిషి యీ మాటలు విని నిర్ధారతతోనే వెళ్ళిపోయాడు. వాడు తాను చేసిన అపరాధానికి తలెత్తుకు తిగిలేక భుగనాడు బావిలో పడి అత్యంత చివరకు చచ్చిపోయి సన్ విని చాలా చింతించాడు.

బాక్సింగ్ తీరుగుబాటు తరువాత సన్ అమెరికాకు వెళ్ళాడు. తన ఉద్యమం బలపడడంకా కొనసాగించడానికి కనీసం పదిలక్షల పానులన్నా కావాలని అంచనా వేశాడు సన్. అమెరికాలోని ప్రతి బ్యాంకరువద్దకు పోయి రాజకీయ యాచన చేసేసరికి కావలసినంత డబ్బం వచ్చి పడింది. డబ్బం ప్రోగ్రెసుచేయడానికి తాను స్వయంగా అన్నిచోట్లకు పోలేక అనుచరులను పంపేవాడు సన్. అందులో కొంతమంది ప్రోగ్రెసుచేసిన డబ్బును పువ్వులలో పెట్టి సన్ కు అందించేవారు. మరికొందరు ఎక్కిడిదక్కడ దిగమింగి ముట్టచేసారు. ఆ విధంగా దిగమింగిన వారెవరో సన్ కు తెలిసినప్పటికీ, అయినా చైనా అధ్యక్షుడయిన తరువాతకూడ వారిమీద చర్య తీసుకోకుండా,

వారి కర్మం వారే అనుభవిస్తారనే విశాలభావంతో వదలివేశాడు. చైనా దేశస్థులు స్వార్థపరులనీ, నిర్దాక్షిణ్యులనీ, పాశ్చాత్యదేశాలలోచేసే ప్రచారం శుద్ధ అబద్ధం. అమెరికాలో సన్ ఒక సభలో మాట్లాడడంచూచి, ఫీల్డర్ని యాలోని ఒక చైనా లాంగ్డ్రీవాడు ముగ్ధుడయి, తాను యిక్కడ ఎందుకుంటాడో కూడబెట్టిన డబ్బు ఒక సంచిలోవేసి సన్ ఉండే బసకు వెళ్ళి ఇతని కిచ్చి అతీపతీ చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయాడు. చైనావారి స్వార్థరాహిత్యాన్ని కిదియే తార్కాణం.

ఈ విధంగా డబ్బు సేకరించుకుని సన్ స్వదేశానికి వెళ్ళాడు. అప్పటికి యాన్-షి-కాయ్ అనే యింకో నాయకుడు “వెకింగ్” సగరానికి చుట్టు ప్రక్కల ఏడు పతాలాలను తన ఆదుపాజ్ఞలలో నడుపుతుండేవాడు. డాగాల్ సక్రమరిని చనిపోయేసరికి రాజకీయ వాతావరణం మాస్తే చైనా భావిభాగ్యోదయం యాన్-షి-కాయ్ చేతిలో పడుతుండేమోనని సన్ అనుకున్నాడు. కాని, సన్ కుండే పలుకుబడి యాన్-షి-కాయ్ కి లేక పోవడంవల్ల తాను లేకుండా యాన్-షి-కాయ్ స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని బయట ప్రదంగా నడపలేడని సన్ కు తెలియకపోయింది. యాన్-షి-కాయ్ తో అంత వరకు సన్ కు పరిచయం లేకపోయినా, యాన్-షి-కాయ్ మంచూ చుక్క వర్తుల తరఫున పోట్లాడడాని కిచ్చగించడని మాత్రం సన్ కు సమ్మతముంది. మంచూరియాలో ఒక విప్లవకారి చేతిలో ఒక పతాలముంది. సమయము వస్తే అతడూ “వెకింగ్” ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోట్లాడడానికి సిద్ధుడౌతాడని సన్ కు తెలుసు. ఇక అప్పట్లో చైనాకున్న నావికాబలమంతా కలిపితే నాలుగు ఓడలు. అందులో ఒక్కటి మాత్రం 4,000 టన్నులది. తరతరము 2,900 టన్నులవి. ఆ ఓడలలో పనిచేసే నావికోద్యోగులు, నావికులుకూడ విప్లవోద్యోగి లున్నవారే. కాబట్టి చైనా నావికాబలాన్ని పంపగతం చేసికోడం మిగిలి గులభమని సన్ గ్రహించాడు. దక్షిణ చైనా అంతటా విప్లవం లేవదీయడానికి తగిన వాతావరణ ముంది. దక్షిణ చైనా ప్రజలంతా విప్లవ వ్యూహంలో దూకడానికి సంసిద్ధులయి. వుండడమేగాక,

విప్లవకారులు కొందరు, క్వాంగ్‌సి, క్వాంటుంగు, హూనాన్ రాష్ట్రాలలోని యోధాగ్రోసులు నందరిని ప్రోగుచేసి సైన్యాలుగా ఏర్పరిచారు. ఈ రాష్ట్రాలలోనే చైనాలోని సుప్రసిద్ధ యోధులు బయలుదేరింది.

యాన్-షి-కాయ్, సన్ విప్లవ ప్రణాళికకు కొంతవరకు అడ్డు తగిలాడనాటి. యాన్-షి-కాయ్ తనకు ప్రతిబంధకంగా ఎక్కువగోజులు వుండగలదేమోననికూడా సన్ భయపడ్డాడు. కాని 1910 లో యాన్-షి-కాయ్ సన్ తో సహాధానపడ దలచి ఆయనవద్దకు ఒక సేవకుణ్ణి పంపాడు. కాని సన్ నమ్మలేక పోయాడు, ఒకవేళ అది యాన్-షి-కాయ్ జీతులేమోనని. పదిహేనేళ్లు కష్టనిష్ఠురాల కోర్చి చివరికి యాన్-షి-కాయ్ వలలో పడాల్సి వస్తుందని భయపడ్డాడు సన్. “నేను మోసపోనని మీ ఘనత వహించిన యాన్-షి-కాయ్ గారితో చెప్పి, దైవ ప్రసాదితమని చెప్పకునే తుచ్చ చక్రవర్తిత్వ విధానం ఎంతోకాలం నిలవదులే!” అని ఆవచ్చిన సేవకుణ్ణి తిప్పి పంపేశాడు సన్. లేకపోలే 1911 లో వచ్చిన చైనా విప్లవం ఏడాది ముందే జరగాలసింది. తన నిరంతర కృషి ఫలితంగా 1912 లో చైనా ప్రజాస్వామ్య ప్రథమ అధ్యక్షుడయ్యాడు సన్. 1895లోనే డాక్టర్ సన్ చైనా జాతీయ సంఘాన్ని స్థాపించాడు. 1905లో “కుమిన్ టాంగ్” అనే జాతీయ పక్షాన్ని అమెరికా మొదలైన విదేశాలలో ఉండే చైనా భాగ్యవంతుల సహాయంతో స్థాపించగలిగాడు. 1911లో జరిగిన చైనా విప్లవంలో గొప్ప కృషి సలిపి మంచూ చక్రవర్తుల ముక్కుర పరిపాలననుండి చైనాకు విముక్తి గలిగించాడు. 1912లో స్వాతంత్ర్య చైనా కధ్యక్షుడయి, 1917లో దక్షిణ చైనాలో విప్లవం లేవదీసి, నాన్ కింగ్, నగరంలో దక్షిణచైనా ప్రభుత్వం స్థాపించాడు. 1921లో మళ్ళీ చైనా ప్రజాస్వామ్యాని కధ్యక్షుడయ్యాడు. “హోదీన్” అనే రష్యన్ స్నేహితుని సలహాతో “కుమిన్ టాంగు”ను కొంతవరకు సంస్కరించి సుక్తిరమైన పునాదులు వేశాడు. కమ్యూనిస్టులంటే స్వాగతంగా చూచేవాడు.

చైనా ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రథమ అధ్యక్షుడవడానికి కొద్దిరోజులు ముందుగా 1911వ సంవత్సరం నవంబరులో సన్ తన గురువు, స్నేహితుడు,

సంరక్షకుడునయిన డాక్టరు జేమ్సు కాంట్రీని చూచేందుకు లండన్ వెళ్ళాడు. అప్పుడు జరిగిన ఒక ఘట్టం వింటే సన్ యట్ సెన్ నిర్మల నడవడిక, దయారీతి, నిరాడంబరత్వం మన కర్థమవుతాయి.

టెలిగ్రాఫ్ మొకటి జేబులో పెట్టుకుని డాక్టరు కాంట్రీగారి తలుపు తట్టాడు సన్. డాక్టరు కాంట్రీగారి పనికత్తె ముసిముసి నవ్వులతో మామూలుగా వచ్చి తలుపు తెరిచింది. సన్ ఆమెను బాగా ఎరుగుండబట్టి కరస్పర్శచేసి, కుశలప్రశ్న లడిగాడు. ఇతడు, త్వరలోనే 40 కోట్ల ప్రజలకు అధిపతి అవుతాడని పాపమా పనికత్తెకేం తెలుసు !! ఆతని జేబులోనున్న టెలిగ్రాము, సన్ ను చైనా ప్రజాప్రభుత్వానికి ప్రధాన అద్యక్షుడుగా ఉండమని కాంటన్ నుండి వచ్చిందని ఆమె కెమి తెలుసు !! మామూలుగా వచ్చే సన్ ఆనుకుండి.

ఆ టెలిగ్రాము వింతచరిత్ర వింటూంటే ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. “సన్ వెన్, లండన్” అని దానిమీద అడ్రసు నాగ్గిళాయి. అది కాంటన్ నుండి వచ్చింది. “సన్ వెన్” అని సన్ ను లోకులు పిలుస్తారు. “సన్ యట్ సెన్” అనేది అతని కుటుంబీకులు పెట్టుకున్న పేరు. “సన్ వెన్, లండన్” అనే అడ్రసు మరీ అసంపూర్తిగా ఉండడంచేత పోస్టాఫీసువారు “చైనా రాయబారి వర్గం మేడలో దర్యాప్తుచేయి” అనే రిమార్కు వ్రాసి పోస్టుబంట్రోతు ద్వారా పంపారు. అది చైనా రాయబారివర్గంవారు చూచి ఆ బంట్రోతును డాక్టరు కాంట్రీ యంటికి పంపిస్తూ, ఆ టెలిగ్రాము తీసుకోవలసిన మనిషి అచ్చట ఉందీరేందీ కనుక్కుని చెప్పమన్నాడు. బంట్రోతు వచ్చేసరికి డాక్టరు కాంట్రీ యింట్లోలేడు. కాని అదృష్టవశాత్తు కాంట్రీ సతీమణి ఉంది. ఆ టెలిగ్రాము చూచుకుంది. అది సాంకేతి కాక్షరాలతో వుంది. ఆ సాంకేతి కాక్షరాలమధ్య ఎవరో కొత్తగా చైనా అక్షరాలు వ్రాసిపట్లు కనుపిస్తోంది. ఇదంతా చైనా రాయబారి వర్గంచేసిన కుట్రయని ఆమె తన నూత్రబుద్ధితో గ్రహించింది. “సన్ వెన్” తమ యింట్లో వున్నాడనిగాని, భలానప్పుడు వస్తాడనిగాని చెపితే సన్ ను చిక్కులపాలు చేయాలిని పసుం

దని అమె తెలుసుకుంది. కాని టెలిగ్రాములలోని సారాంశం సన్ తప్పక తెలుసుకోదగిన దేమా !! ఎలాగా అని ఆమె తన సునిశిత బుద్ధితో ఆలోచించింది. వాకిట్లో బంట్రోతు తొందరపడుతున్నాడు. టెలిగ్రామున్నా త్రిప్పి యివ్వాలి లేదా భూనప్పుడు రమ్మనాలి. ఇక ఇదికాదని ఆ టెలిగ్రామును పొందిక గా ఎలావున్నది అలా కాపీ చేసిందామె. సాంకేతికాలే కాకుండా, క్రొత్తగా చేర్చినట్లున్న చైనా అక్షరాలుకూడా ఓపికగా కాపీ చేసి ఆ టెలిగ్రాము బంట్రోతు కిచ్చి “సన్ వెన్” లేడనీ, రాడనీ చెప్పి పంపేసింది. సన్ కొన్ని గంటల తరువాత వచ్చాడు. కాంట్రీ సతీమణి తాను కాపీచేసిన ఆ టెలిగ్రాము యిచ్చింది. చూచుకుని ఊరుకున్నాడు సన్. అంత పూరిత మిత్రులయినా ఆ టెలిగ్రాములలోని సారాంశం మరు నాటివరకు కాంట్రీ దంపతులతో ముచ్చటించనేలేదు సన్. మరునాడు ఆ టెలిగ్రాము చిత్రచరిత్రను కాంట్రీ సతీమణి సన్ కు చెప్పింది. ఆ చైనా అక్షరాలుకూడా ఎవరు కాపీచేశారని సన్ ఆశ్చర్యంతో అడిగాడు. తనేనని కాంట్రీ సతీమణి చెప్పేసరికి సన్ నిరాంతపోయాడు. కాంట్రీ సతీమణి కలంతో చైనా అక్షరాలంత పొందిక గాను, సరిగాను న్యాయగలిగినందుకు సన్ ఎంతో ఆభినందించాడు. ఇంతకీ ఆ టెలిగ్రాములో ఏమందీ అని తెలుసుకోడానికి కుతూహలపడుతూన్న కాంట్రీ దంపతులకు ఆ సంగతే చెప్పడం మరచిపోయాడు సన్. “టెలిగ్రాములో ఏమన్నా రహస్య విషయం లున్నాయా?” అని కాంట్రీ దంపతు లడిగితే అప్పుడు సన్ స్థాయిగా యిలా అన్నాడు—“అయ్యో!! ఇంకా మీతో నేను చెప్ప నేలేదూ!! చైనా నూతన ప్రజాస్వామ్యానికి నన్ను అధ్యక్షుడుగా ఉండమని ఆహ్వానం” అని. దీనివల్ల డాక్టరు సన్ యొక్క నిరాడంబరత్వం, స్వార్థరాహిత్యం లేటెల్ల మగును.

“చైనాకు అధ్యక్షుడుగా నుండడం నీకు సమర్థమేనా” అని డాక్టరు కాంట్రీ అడిగాడు సన్ ను. “యీలోపుగా తాత్కాలికంగా యీ ఆహ్వానాన్ని ఒప్పుకుంటాను, నాకన్నా మంచివో దేవుడూ దొరకకపోలే”

సన్నాడు సన్. దీన్ని బట్టికూడా సన్ యాట్ సెన్ లో స్వార్థాని కెక్కడా చోటులేదని విశదమవుతోంది.

“సన్”ను చంపి అతని రక్తిని కత్తెన తలను తెచ్చినవాళ్ళకు ఒక లక్ష పాన్లు బహూకరిస్తామని ప్రకటించారు మంచూ చక్రవర్తులు. తన తల కింత విలువుందని, ఆ తల తుగ్గించడానికి తుచ్చులు తీవ్రంగా త్షణం త్షణం ప్రియ, త్నిస్తున్నారనీ తెలిసికూడా ఆ తుచ్చులు తిరిగే నూయ్యాయ్, పాలిస్, లండన్ సగరభీషులలో సన్ యాట్ సెన్ నిర్భయంగా చీమకట్టకుండా తిరిగే వాడు. గూఢచారులు అతని వెనువెంట తైనాతీలవలె తిరిగేవారు. “మంచూ చక్రవర్తులు తమ దౌర్జన్యంతోనూ, గూఢచార వర్గంతోనూ చైనాను పరిపాలింప గలిగారు” అని డాక్టరు కాంట్రీ అన్నమాటలు ముమ్మాటికి నిజం. పల్లెలలో, పట్టణాలలో, కర్మాగారాలలో, రైలుబండ్లలో—ఎక్కడ చూచినా గూఢచారమయం మంచూ ప్రభుత్వంలో. ఈ గూఢచారవర్గం ఆత్మ్యాచారాలకు అంతేలేదు. అవలి సే పేగులు లెక్కపెడతారు. ఇట్టి క్షిప్ర పరిస్థితులలో అజ్ఞానాంధ కారంలో మునిగియున్న చైనా ప్రజలలో తన ప్రచండ ప్రచారవల్ల చైతన్యం కలిగించి విప్లవాన్ని రగుల్కొల్పేడు సన్. అతని పేరు చెపితేనే చైనా ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యోపేక్ష, ధైర్యసైన్యాలు పొంగి పారిలేవి.

ఎన్నో ఆటంకాలున్నా చైనావంటి విశాలదేశంలో అజ్ఞానాంధ కారంలో మునిగియున్న చైనా ప్రజలలో చైతన్యం కలిగించడానికి డాక్టరు సన్ చేసిన అఖండ ప్రచారం మహా నాయకుడికి సాధ్యమయ్యేదికాదు. చైనా ప్రజలలో వుండే నాధుత్వం, శ్రామికత కలిసి చైనా నొక ప్రజాస్వామ్యం చేయడానికి అవకాశం కల్పించాయి. ఇట్టి అనుకూల పరిస్థితులలో సన్ అజ్ఞానాంధ కృషిచేసి విప్లవబ్యాటలు నాలుగు మూలలా అంటించాడు. సన్ తన జీవితాదర్శాన్ని పూర్తిచేసుకున్నాడు. ఇక విప్లవ ఫలితం తానే అనుభవించాలనేది అతని కన్నడూ లేదు. తన మార్తదేశం ప్రపంచంలోని నవ నాగరిక స్వాతంత్ర్య దేశాలలోపాటు సమానముగావుంటే చాలుననే సన్

ఆశయం. మంచూ చక్రవర్తుల ముష్కర పరిపాలనకు గురియగుచు డాక్టరు సన్ పడ్డ కష్టాలకు అతడు కాబట్టే నెగ్గాడు. అతడు దేవుణ్ణి నమ్మి పని చేశాడు. దేవుడు అతని జీవితాశయం గొప్పదని గ్రహించి అతని ఆశయాలను సానుకూలం చేశాడు. డాక్టరు సన్ పేరుచెప్పితే చైనాపైనికులు గంతేసి యుద్ధానికి కాలు దువ్వేవారు. వారినంత ఉద్రిక్తులను చేయగలిగే శక్తి వుంది సన్ జూ.

డాక్టరు సన్ జీవితమంతా ఒక గొప్ప నాటకంలాగ వుంటుంది: 1896వ సంవత్సరం అక్టోబరు 11వ తేదీ సన్ జీవితంలో ప్రాముఖ్యమైంది. ఆ సంవత్సరంలోనే అక్టోబరు మొదటివారంలో లండన్ జేరుకున్నాడు సన్. కాంటన్ కుట్ర కేసునుండి బయటపడి నివిధచేశాల్లో ప్రవాస జీవితం గడపిన తరువాత జేరుకున్నా డన్నమాటేగాని ఒక్క ఘడియ మనఃస్థితిం లేదతనికి. ఒక హోటలులో వుండేవాడు. డాక్టరు కాంటన్ కుటుంబం ఆయనకి ప్రాణ స్నేహితులు. డాక్టరు మాన్ సన్ కూడా ఆయనకి ముఖ్య స్నేహితుడు.

1896లో అక్టోబరు 11వ తారీఖున ఉదయం పదిన్నర గంటలకు సన్ చెర్చికి పోతున్నాడు. మంచూ ప్రభుత్వపు గూఢచారులు, ఆయన్ని మోసం చేసి చైనా ప్రభుత్వ రాయబారిసర్గం ఉండే మేడలోకి తీసికునిపోయి ఖైదులో బంధించారు. ఖైదులో పడ్డప్పటినుండీ, నీటిలోంచి బయటపడ్డ చేపవలె కొట్టుకుంటూ తనలోవుండే స్వాతంత్ర్య దీక్షను కార్యరూపంలో పెట్టుడానికి ఖైదునుండి విముక్తిగావడానికి డాక్టర్ సన్ విశ్వప్రయత్నం చేశాడు.

డాక్టరు సన్ ను ఒకగదిలో పెట్టి తాళం వేశారు. అతనికి పాలు మాత్రం ఇచ్చేవారు. ఆ గది తుడవడానికి ఇంగ్లీషు పనివాళ్లు వచ్చేవారు. వారి ద్వారానైనా తన మిత్రులకు తన దుస్థితిని అపాయనీతిని, తెల్పుతూ ఉత్తరాలు పంపుదామని ప్రయత్నించాడు సన్. కాని ఆ పనివాళ్ళుకూడా తమ ఉద్యోగా లెక్కడ పోతాయోనని సన్ ఉత్తరాలతని మిత్రులకందజేసే వారు కారు. అక్టోబరు 18-వ తేదీ వచ్చింది. అప్పుడే రెండురోజులయింది సన్ శత్రు హస్తగతమయి. ఉత్తరం వ్రాయడానికి కాగితం, కలం

లేక జేబు రుమాలునిూద పెన్నిల్లుతో వ్యాసీపంపేనాడు సన్ తన మిత్రులకు. కాని ఒక్క ఉత్తరం గమ్యస్థానం జేరలేదు.

అప్పట్లోవుండే అంతర్జాతీయ న్యాయశాస్త్ర నిబంధనల ననుసరించి ఎ మనిషైనా చైనా రాయబారివర్గం అనుమానిస్తే నారా మనిషిని శిక్షించ వచ్చును. రాయబారివర్గపు మేడ నాలుగు గోడలమధ్య బ్రిటిషువారి ఆధికారం ఏమీ చెల్లదు. అచ్చట చైనా నిరంకుశ పరిపాలనకు అడ్డు లేనేలేదు. ఉత్తరోత్తర బ్రిటిషు గవర్న మెంటు ఏమైనా సంజాయిషీ అడుగుతుందేమో నని వైఆంతర్జాతీయ ధర్మసూత్రానికి (ఆధర్మ సూత్రమే ననుకోండి) మద్దతుగా వుండేలాగ న సన్ ను చంపుతామని భయపెట్టి, ఆయనంతట ఆయనే చైనా రాయబారివర్గపు మేడకు వచ్చాడని ఆయనకెల్ల ఒక స్టేటుమెంటు పుచ్చుకున్నారు. ఈ కుట్రంతా నడిపించి “హాలిడే మక్కార్నీ” అనే ఇంగ్లీషువాడు. వీడికితోడు దొంగ “టాంగ్” అనే చైనా ఉద్యోగి. వీరిద్దరు మంచూ చక్రవర్తులకు సమ్యక్బంట్లై ఎట్టి కుట్రలకైనా సాహసించెడి కంటకులు. సన్ ను చైనాకు పంపి అచ్చట చంపివేద్దామని నిశ్చయించారు.

ఆ నాలుగు గోడల మధ్య సన్ ఉద్రేకం అమోఘంగా పనిచేసింది. ఆయన్ని సోదాచేసిన తరువాతకూడా సన్ దగ్గర కలెన్సీనోట్లు, చిల్లర డబ్బులు వున్నాయి. ఆ నోట్లలో చిల్లర డబ్బులు గరువుకోసం కట్టి తానున్న గది కిటికీగుండా వీధిలో పడేటట్లు వేసేవాడు. ఎవరైతే నా తన జీవితం కాపాడుతారేమోనని. 16-వ ఆక్టోబరునాడు సన్ దైవప్రార్థన చేసుకున్నాడు. ఆతనిలో ఒక దివ్యజ్యోతి కాన్పించింది. దైవము తిన్నొక గొప్ప కార్యం సాధించడానికే పుట్టించాడనే ఆశ ఆతనిలో రగిలింది. గది ఊడవడానికే “కోల్” అనే ఇంగ్లీషు నౌకరు వచ్చాడు. వాణి పలకరించి

“నాజీవితం నీ చేతులలో వుంది. నేనిట్లా ఖైదీగా వున్నానని బయటవున్న

నా స్నేహితులకు తెలియజేస్తే నాప్రాణం నిలుస్తుంది. లేకపోతే నన్ను

తప్పకుండా ఉరితీస్తారు. నాబోటి జీవితాన్ని చంపడం నీ కిట్టమా లేక

కాపాడడం యిష్టమా? నీవు దైవాన్ని నమ్మి నీదిగి నెరవేరుస్తావా? లేక నీ పొట్టకూటి కోసం యీ చైనా రాయబారి వర్గాన్ని నమ్మి నా పాగ్లాన్ని కోల్పోవంటావా?" అని అతిదీనంగా అడిగాడు సన్. మరునాడు ఏ సంగతి చెబుతానన్నాడు కోల్. కోల్ యింటికి వెళ్ళి భార్య సలహా అడిగాడు. ఆమె సన్ యాదు దయశీలచి ఆయనకు సహాయం చేయ వలసిందిగా భర్తకు బోధించింది. మరునాడు సన్ ఉత్తరం తీసికెళ్ళి డాక్టరు కాంట్లీకి యిచ్చాడు కోల్. కాంట్లీ జవాబు సన్ కు అందజేశాడు. తన భర్తకు సదుపశేషము చేయడమే గాకుండా 1896 ఆక్టోబరు 17-వ తేదీన కోల్ భార్య సన్ యొక్క వికరాలన్నీ తెలుపుతూ డాక్టరు కాంట్లీ కొక ఉత్తరం వ్రాసింది. "ఏ ఆయనకు ఆరోగ్య రాత్రి పదకొండింటి కందింది.

నిజంగా డాక్టరు సన్ తన స్నేహితుల నెన్నుకోవడంలా మంచి శ్రద్ధ వహించాడనే చెప్పాలి. ఆయన స్నేహితులు విశేషియైనప్పటికీ సమయం వచ్చిందంటే తమ ప్రాణాలు అడ్డం వేసేవారు. డాక్టరు జేమ్స్ కాంట్లీ అనే ఇంగ్లీషు స్నేహితుడే సన్ శీవితాన్ని కాపాడి చైనా స్వాతిం త్యానికి పునాదులు వేశాడనాలి. కోల్ భార్య వ్రాసిన ఉత్తరం. అంద గానే డాక్టరు కాంట్లీపడిన శ్రమ, అశేదన యింతింత కాదు. మరునాడు, దురదృష్టవశాత్తు ఆదివారమయింది. సన్న మెంటు కచ్చేరీలన్నీ మూసేశారు. అయినా విశ్వప్రయత్నం చేశాడు సన్ విముక్తికోసం. ఆయనకి తెలిసిన పోలీసు అఫీసర్లకి చెప్పాడు. సన్న మెంటుకు ఒక స్టేటు మెంటు పంపాడు. చైనా రాయబారివర్గంవారు సన్ ను అక్రమంగా నిరభ్యంధించారనీ, ఆయన్ని సంపదానికీకాదా ప్రయత్నిస్తున్నారనీ ప్రతిపత్రికకు ప్రకటనార్థం పంపాడు. చైనా రాయబారివర్గపు మేడనుండి సన్ ను బయటకు తీసుకుపోకుండా కాపాడా కాసేదకు గూఢచారులను తన స్వంత ఖర్చులమీద నియోగించాడు కాంట్లీ. ఆషట్టో సన్ చైనా నిరంకుశ ప్రభుత్వంచేత చిత్రవధ గానింపబడ కుండా కాపాడడానికి సన్ యొక్క ఇంగ్లీషు స్నేహితులూ ఉండే సాభా తృప్తం, ఇంగ్లీషువారి వార్తాపత్రికలకున్న స్వేచ్ఛ, అంధను పోలీసులలోని

నిజాయితీ తనం, బ్రిటిషు ఉద్యోగస్తులు ప్రజలయెడ చూపే అదరణ ఏక పుర్యాయుని చెప్పాలి.

1896 అక్టోబరు, 18 ప్రకాంతిలోజగు ఆదివారం ఎలాగయితేనేం గడిచింది. 19వ తారీఖు సోమవారం వచ్చింది. కోల్ కృపవల్ల ఇంగ్లీషు పత్రికలలో తన నిర్బంధాన్ని గురించి పడిన టిపోరు చదువుతుని డాక్టరు సన్ కొంత సంతోషించాడు. స్వాతంత్ర్యాపేక్ష గలిగిన ఇంగ్లీషు పత్రికల సహాయంవల్ల తన కింకా మోక్షముందని భైర్యం వచ్చింది సన్ కు. సోమవారం నాడు సాయంకాలం నాలుగున్నరకు సర్ హాలిడే మకార్బీ పిలుస్తున్నాడని కాపలాపారు. డాక్టరు సన్ ను మేడమించి క్రిందికి తీసుకువచ్చి, బూట్లు, టోపీ, కోటు వేసుకోవడానికి అనుమతించారు. మళ్ళీ ఎక్కడికి తీసుకు పోతారోనని సన్ కు గుండెలు పీకుతున్నాయి. కాని ఇంతలోనే తన ప్రాణ మిత్రుడను, ఆపద్బాంధవుడనుగను డాక్టరు కాంట్లీ, ఒక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు, పిదేశాంగ కార్యాలయానికి సంబంధించిన ఒక ఆఫీసరు—సన్ కు కను పించే టప్పటికి సన్ సంతోషంతో ఉప్పొంగిపోయాడు. పిదేశాంగ కార్యాలయ ఆఫీసరు ఒక చిన్ని అక్షాపత్రాన్ని సర్ హాలిడే మకార్బీకి చూపించాడు. అదే సన్ ను బంధ విముక్తుణి వేయమని పిదేశాంగ కార్యాలయం ఇచ్చిన హుక్కు. దాన్ని శిరసావహించక తప్పింది కాను మకార్బీకి. అంత చిత్తో సన్ ప్రాణాలతో బయటపడ్డాడు.

తేకపోతే చైనా చరిత్ర మహాకీర్తిగా చదువుకోవలసి వచ్చేదే! ఈ విచిత్ర సంఘటనలో తన పాత్రలు గమించుకుని సన్ చైనా జాతైక్యతను, స్వాతంత్ర్యానికి ప్రజల ప్రయత్నం చేశాడు. నిరంకుశప్రభుత్వం పెట్టే పలు బాధల కోర్చి, నిద్రావస్థలో జోగుతున్న చైనాజాతిలో చైతన్యం కలిగించిన గొప్ప రాజకీయవేత్త సన్. ఆయన చరిత్ర ప్రపంచ, ప్రముఖుల చరిత్రలలోకెల్ల అదర్శపాత్ర మైనది. నిజంగా ఆయన జీవితముయొక్క పరుగు మనోషేంద్రో పరుగెత్తాడు. ఆయన జీవితాదర్శాన్ని జయప్రదంగా చూర గొన్నాడు. తద్వారా ఆయన జీవితాన్నే సార్థకం చేసుకున్నాడు.

చైనాలో జరిగిన వివిధ యుద్ధాలలో చైనా సైనికులు డాక్టరు సన్ నాయకత్వం క్రింద పోట్లాడుతున్నప్పుడు గాయపడ్డ సైనికులు, గాయాలకు కట్టు కట్టుకోగానే మరల యుద్ధరంగానికి ఉరికేవారని ఒక ఆంగ్లేయద్యుక్తు వాగిశాడు. గాయపడ్డ సైనికులను ఆసుపత్రిలో చేరిస్తే మర్నాటికి వారు ఆసుపత్రిలో ఉండకుండా యుద్ధరంగానికి విరాత్రిపూటో పారిపోయేవారు. ఇదివరకు తగిలిన దెబ్బలేగాక యింకా మరికొన్ని తగిలించుకుని ఇక పోట్లాడడానికి బోత్తుగా సత్తువలేని సమయంలో వైద్యశాలకు వచ్చేవారు చైనా సైనికులు. ప్రపంచంలోని సైనికులలో కెల్లా చైనా సైనికులు మిక్కిలి భైర్య వంతులనుటకు యిదియే నిదర్శనము. చైనావారిలో శూరత్వము, వీరత్వము చావలేదని చెప్పటం కిదే తార్కాణం. చైనాలో నున్న యిట్టి గొప్ప యోధాగ్రేసురలను సక్రిమమార్గంలో నడిపి చైనా స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని విజయవంతంగా కొనసాగించిన సర్వసేనాని లియాన్-హొంగ్ షేరు చైనా చరిత్రలో సువర్ణాక్షరములలో వ్రాయవచ్చు. లియాన్-హొంగ్ గొప్ప సేనాని. మిలటరీ విషయాలలో గొప్ప మేధావి. అతడు చైనాకు చేసిన గొప్ప సేవకు ఫలితంగా చైనా ఉపాద్యక్షపదవి నధిష్టించాడు.

ఆధునిక ప్రపంచ చరిత్రలో ప్రజా బాహుళ్యంయొక్క మన్ననలుపొంది అంత చాకచక్యంగా విప్లవాన్ని నడపగలిగిన సుహృదాయకులలో సన్ కు పోల్చదగినవాడు నెపోలియన్. ఆఖరి రక్తబిందువు తమ శరీరాలనుండి ప్రవహించే వరకూ నెపోలియన్ సైనికులు అతణ్ణి “చక్రవర్తి హుమర్” అనే అన్నారు. గారిబాల్డి, వాషింగ్టన్, మజిలీల దేశభక్తి, నెపోలియన్ కుండే సర్వజ్ఞత్వం సన్ లో యిమిడి వున్నాయి. ప్రపంచ చరిత్రలో యింతవరకూ ఎన్నడూ చదువని గొప్ప విప్లవం నడపిన సన్ యట్ సెన్ ప్రపంచ విఖ్యాత పురుషుడంటానికి సందేహం లేదు.

డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ 1925-వ సంవత్సరం, మార్చి 12-వ తేదీన “పెకింగ్” నగరంలో మరణించాడు. అతని సమాధి ‘నాన్ కింగ్’ నగరంలో ఇప్పటికీ ఒక జాతీయ యాత్రాస్థలమైంది. డాక్టరు సన్ స్మారక

చిహ్నమైన ఈ సమాధిని చైనా ప్రజలు ఎంతో భక్తి శ్రద్ధలతో గౌరవిస్తారు.

ఛంగ్ కై షెక్

డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ 1925-లో చనిపోయేసరికి అతని ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగ పనిచేస్తూ ఆయన అనుచరులలో ముఖ్యుడైన 'ఛంగ్ కై షెక్', అను ఒకయువకోద్యోగి ఆధునిక చైనా కథిపతీయయ్యాడు. 'జార్జి వాషింగ్ టన్' అమెరికాకు ఎట్టివాడో 'ఛంగ్ కై షెక్' ఆధునిక చైనాకు అట్టివాడు. ఉత్తమ శ్రేణికి చెందిన ప్రముఖ ప్రపంచ సేనానాయకులలో 'షెక్' ఒకడు. 1887-వ సంవత్సరంలో 'ఛెంగ్' అనే కోస్తా జిల్లాకు చెందిన 'ఛికావ్' అనే పల్లెటూరిలో పేద కుటుంబంలో జన్మించాడు. తొమ్మిది సంవత్సరాల వయస్సున్నప్పుడే తండ్రి పోయాడు. సంసార బాధ్యతంతా తల్లి మీద పడింది. తల్లి సుగుణాల కుప్ప. ఆమె ధైర్యస్థైర్యాలు, త్యాగశీలం, దయాదాక్షిణ్యాలు షెక్ కు అలవడినవి. షెక్ ను విద్యావంతునిగ చేయడానికి తల్లి ఎన్నో తంటాలు పడింది. కానీ, డిగ్రీలుపొందే విద్యనభ్యసించడం షెక్ కు ససేమి ఇవ్వంలేదు. మాతృదేశమైన చైనా ఆధోగతిలోవుందని షెక్ గ్రహించాడు. విదేశీయులు చైనాను ఎలా కబళించాలని కోరుకున్నారో తెలుసుకున్నాడు. పాశ్చాత్యదేశాలకున్న ఆయుధ సామగ్రి, సైనిక సంపత్తి, సైనిక తరిగీదు, ఆధునిక మారణ పరికరాలు తన దేశానికి లేవని చింతించాడు, యువక షెక్. మనస్సులో మాతృదేశ పీనసితీని గురించి తర్కవిత్కాలు, ఆలోచనలూ చెలరేగినయి. అంధకారబంధురంలో వున్న అతనికి ఆశాకిరణం ఒకటి ద్యోతకమయింది. ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా; సాంఘికంగా తన దేశాన్ని అభివృద్ధిపరచి సాటిదేశాలలో మేటి అనిపించాలంటే చైనా ప్రజను ఆధునిక సైనికులుగా తయారుచేయాలని నిశ్చయించాడు, తదనుగుణ్యమైన నూత్న పద్ధతులను త్రొక్కాడు. తాను సైనిక తరిగీదు పొంది నాయకుడై భిన్నభిన్న శక్తులను ఏకోన్మతానికి తెచ్చి ఆధునిక చైనా నిర్మాత అయ్యాడు షెక్. 'పోటింగ్' మిలిటరీ పాఠశాల పరీక్షలో

ప్రథమ తరగతిని ఉత్తీర్ణుడవటంవల్ల ఇంకా నూతనాంశాలను తెలుసుకోవడానికి 'టోకియో' పంపాను. జపానులో మిలిటరీ కళాశాలలో జేరేసరికి షేక్ కు 19 సంవత్సరాలు మాత్రమే. కొన్నాళ్లు జపాను సైన్యంలో పని చేశాడు. జపానులో వున్నప్పుడు యుద్ధయుక్తులు, సైనిక పన్నాగాలు రాజకీయ తంత్రాలు నేర్చుకుంటూంటే, అతని జీవితంలో ఒక ముఖ్య సంఘటన సంభవించింది. అదే చైనా జాతీయోద్యమ పితామహుడగు డాక్టరు సన్ యాట్ సెన్ తో సంపర్కం. అప్పటికి షేక్ వయస్సు 22 సంవత్సరాలు. చంగ్ కై షేక్ లో అంతర్గతంగా వున్న ప్రతిభను డాక్టరు సన్ గ్రహించి అతడు భావి చైనా పీఠాత కావడని యెంచి అతనికి జాతీయ భావాలు, విప్లవమార్గాలు బోధించి తనకు నమ్మినబంటుగా చేసుకున్నాడు. 1911 లో జరిగిన చైనా విప్లవంనాటికి షేక్ జపానులో ఉద్యోగం చేస్తున్నప్పటికీ అది వదిలివేసి చైనాకు ప్రయాణమయ్యాడు. 1916 వరకు వివిధ రాజకీయ పక్షాలకుండా విభేదాలను విచ్ఛేదించి విప్లవ జయప్రదానికి కారకుడయ్యాడు చంగ్ కై షేక్. ప్రజల దృష్టి నాకర్పించాడు. అప్పటికే నిజాయితీ, దూరదృష్టి గల ఉద్యోగి అని పేరుపొందాడు. సన్ బ్రతికివున్నంతవరకు ఆయనకు కుడి భుజంగా వుండేవాడు. ఒకప్పుడు షేక్ తన పటాలంతో సన్ ప్రాణాలను రక్షించాడు. రాజకీయాలలో విజయం చూరగొనాలంటే ధనం ముఖ్యం అని వుండాలి. ఈ రహస్యాన్ని షేక్ పేనాని గ్రహించాడు. 1917 లో సైనిక వృత్తి వదిలి "దళారి వ్యాపార సంఘం"లో గుమాస్తాగా జేరి ధనమార్పించాడు. 1921 లో చైనా మిక్కిలి అరాచకంగా వుంది. అదిగ్రహించి షేక్ తిరిగి రాజకీయాలలో ప్రవేశించాడు. డాక్టరు సన్ కు చేదోడుగా వుండి స్వాతంత్ర్య సమరంలో ప్రధానపాత్ర వహించాడు. ఒకసారి యుద్ధపు ఓడమీద సన్ తో ఏకాదీక్షగా రోజంతా రాజకీయాలు చర్చించుతూ కాలం గడిపాడు. చైనాదేశాన్ని విక్రయపరచే శక్తిసామర్థ్యాలు చంగ్ కై షేక్ కు వున్నాయని అనుభవమొద తెలుసుకున్నాడు సన్. 1928 లో రష్యా వెళ్లాడు. రష్యాలో జరిగే ప్రభుత్వ ప్రకరణలన్నీ షేక్ కు వచ్చుక

పోయినా “ట్రాట్ స్కీ” చెప్పిన యీ క్రింది మాటలు మాత్రం షేక్ ఎప్పుడూ మనసం చేసుకునేవాడు—“ఓర్పు, చురుకుతనం—ఈ రెండే విప్లవ సంఘానికి ముఖ్యాంశాలు.” 1924 లో కాంటన్ కు తిరిగి వచ్చాడు. “వాంపో మిలిటరీ పదివత్తు”ను స్థాపించాడు. ఈ పదివత్తులో చైనా భాష భాగ్యోదయానికి సహాయపడి స్వాతంత్ర్య సంపాదనా యజ్ఞవేదిక మీద ఆత్మార్పణం చేసే నీరాధినీరులు తయారవుతారు. 1925 లో డాక్టరు సన్ భౌతిక శరీరాన్ని చాలించిన తరువాత షేక్ సర్వ సేనాధిపతి య్యాడు. 1926 మొదలు 1936 వరకు దేశైక్యతకు సాటుబడ్డాడు షేక్. ఆతని సైన్యాలు 1926 ఆక్టోబరులో “వాచంగ్”ను, 1927 ఫిబ్రవరిలో “హుంగ్ చా”ను, 1927 మార్చిలో “హుంగ్ హై”, “నాన్ కింగ్”లను, 1928 జులైలో “వెకింగ్” నగరాలను పట్టుకున్నాయి, 1929-30 లలో భూమిని దండయాత్రల ఫలితంగా మరికొన్ని విజయాలు చేకూరాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క ఆపశ్యకతను ప్రజాసామన్యం కూడా గ్రహించింది. 1937 లో జరిగిన “సయాన్ సంఘటన” వల్లను, 1937 లో ఒప్పాను దండెత్తి రావడం వల్లను, చైనా ఒక “జాతి”గా తయారయింది. ఛాంగ్ కైషేక్, 1927 డిశంబరు 1-వ తేదీన అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలకు చెందిన “వెల్ మింగ్ టు” నగరంలోని ఒక వీధి వద్దకుని కడసారపు కూతురగు “నూంగ్ మిలింగ్” అనే ఆవిణ్ణి వివాహమాడాడు. ఈమె చంగ్ కైషేక్ కు కుడి భుజంలా వుంటుంది.

చంగ్ కైషేక్ ఆంగ్లభాష నట్టుగా మాట్లాడుతాడు. చైనా ప్రచురణ కాఫీ వుపమృత్రి యగు “కూలింగ్ టాంగ్” అనే ఆయన మార్షల్ కు తరుమాదారుగా వుంటాడు. కూలింగ్ టాంగ్ చంగ్ కైషేక్ కు తలలో నాలుకవంటివాడు. చంగ్ కైషేక్ జీవిత చరిత్రకూడా ఆయన వ్రాస్తున్నాడు. చైనాదేశీయుల ముఖాల్లో కాంతరసం మూర్తీభవించి వుంటుంది! ప్రాముఖ్యమైన విషయం ఆతిథిప్రంగా మాట్లాడుతున్నా సరే ముఖం చించుకోడం చైనావారి ప్రకృతికాదు. చంగ్ కైషేక్ లో వై రెండు గుణాలు మూర్తీభ

విలచాయి. ఆయనని మన్నుటి గుండు. మరి ఆ గుండులో ఏమున్నదో కాని ముగ్గుమోసస్వరూపంతో ముగ్గురిగా మాట్లాడుతాడు చంగ్ కైషేక్. ఆ గుండులో గొప్ప రాజకీయ మేధాశక్తి వుండితీరాలి. ఆ మేధాశక్తిలో ముగ్గురికి ముగ్గురి భిన్నాభిన్నానూ ఒండొంటితో పోరాడుతుంటాయి. ఆయన ఉత్సాహం, ఆశలక ఆంతేలేదు. కాని వాటిలో స్వార్థపరత్వం వేరికి చూసినా కనపడదు. చంగ్ కైషేక్ నిగర్వ. చూపులకు సింగింలా వున్నా అతని హృదయం వెన్నంటింది. నిమ్మలపై మైన దేశభక్తుడు. గొప్ప శాస్త్రజ్ఞుడు. దేశంకోసం తన ప్రాణాన్నైనా అర్పింపగల ధీకారి.

ప్రజాహృదయాన్ని అర్థంచేసుకుని విప్లవం లేవదీయగల ప్రతిభ చంగ్ కైషేక్ లో ఎక్కువ కన్పింపకపోయినా ఆయనలో ఒక ప్రత్యేకత వుంది. గొప్ప విషయ పరిగ్రహణ శక్తి, నిరాడంబర మేధాస్సు, విద్యుల్లతలా విజృంభించే కాగ్యదక్షత చంగ్ కైషేక్ లో వున్నాయి. రణశాస్త్రోపిదులగు పాశ్చాత్య ప్రముఖుల పన్ను గాలుకూడా వమ్మైపోయిన పరిస్థితుల్లో చంగ్ కైషేక్ అంతర్వాణి పలికించిన ఒక్క కిటుకు విజయాన్ని సమకూరుస్తుందంటే ఎంతకాదు.

చైనా స్వాతంత్ర్యరక్షణకోసం అహర్నిశలు ఏకదీక్షగా అమంజిత భక్తి విశ్వాసాలతో వీరవిహారం చేస్తున్నాడు షేక్. ఈక్రింద చెప్పిన “కక్ ఫ్యూ షియన్” మత ధర్మాల ననుసరించి చంగ్ కైషేక్ తన జీవయాత్ర చేస్తున్నానని ఒకప్పుడు చెప్పాడు—

“దేశాధిపత్యం వహించేముందు కుటుంబాధికారం వహించాలి. కుటుంబాధికారం వహించేముందామానవుడు తన శరీరాన్ని నీటి నియమాల ద్వారా అదుపాజ్ఞలో వుంచుకోవాలి. శరీరాన్ని అదుపాజ్ఞలో వుంచుకోవాలంటే మనోనిగ్రహం కావాలి. మనోనిగ్రహానికి నిర్మలమైన భావాలు కలిగివుండాలి. నిర్మలమైన భావాలు కలిగివుండడానికి నిజాయితీ, విజ్ఞానం అభివృద్ధి కావాలి.”

సూంగ్ లు

సన్, షేక్ లే గాక చైనా స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి సూంగ్ కుటుంబం

పట్టుకొమ్మ. నూంగ్ కుటుంబంలో ముగ్గురు సోదరులు, ముగ్గురు సోదరీ
 మణులూ వున్నారు. నూంగ్ సోదరులలో పెద్దవాడగు “టి. వి. నూంగ్”
 గొప్ప ప్రతిభాశాలి. పెద్ద భాగ్యవంతుడు. కేరెన్నికన్న అధికవేత్త. నవ్య
 పోషిడలు కలవాడు. ఒకానొక దురాక్రమణి నెదుర్కోడంలో యువక చైనాకు
 కుడిభుగం. అవసరమైతే పేకుసుకూడా ఎదిరించిపోరాడేగిట్టరి. చైనాలో “టి.
 వి.” అనే సంయుక్తాక్షరాలు చెపితేనే చాలు అతని చిత్రకథ అందరూ చెపు
 తారు. ఎన్నో సార్లు శత్రువులు ఆయన్ని తువముట్టిద్దామనిమాశారు. కానిటి.వి.
 నూంగ్ తనకుండే పలుకుబడివల్ల, ధైర్యసాహసాలవల్ల తప్పించుకునేవాడు.
 ఆయన్ని చూస్తే చాలామందికి గిట్టకపోయినా ఆయన ఆధునిక చైనా కొక
 గొప్ప నాయకుడనటానికి సందేహంలేదు. చెల్లెలయిన సన్ యట్ సెన్
 సతీమణి ద్వారా టి. వి. కి సోవియట్ గమ్యంలో చాలా పరిచయం వుంది.
 “లాన్ రాబర్టు సెన్సిట్” నడిపిన అంతర్జాతీయ శాంతి ఉద్యమంలో చైనా
 పార్టీనడానికి టి. వి. యే కారకుడు. కాంటన్ బ్యాంకు ఆయనదే.
 ఆయన కనేక పట్టణాలలో గొప్ప భవనాలు వున్నాయి. విదేశ వ్యాపా
 రములో మంచి పలుకుబడి వుంది. కొందరు దూషించినా, వారికొందరు
 భూషించినా—మొత్తంమీద జనరల్ చంగ్ కైషేక్ తరువాత అధునిక చైనాకు
 “టి. వి.” గొప్ప నాయకుడనక తప్పదు. నూంగ్ సోదరీత్రయంలో
 ప్రథముగాలగు “నూంగ్ ఏలింగ్” అనే ఆవిణ్ణి “హెచ్. షావ్. కుంగ్”
 అనే ధనికుడు వివాహమాడాడు. ఈయన ఇప్పుడు చైనాకు ఆర్థిక మంత్రి.
 చైనా ఆర్థికాభివృద్ధికి ఆమెను కృషి సలుపుతున్నాడు. తతిమ్మ యిద్దరు
 సోదరీమణులు చైనా నాయకులగు డాక్టరు సన్, చంగ్ కైషేకులను
 వివాహమాడి తద్వారా చైనాకు అపారసేవ చేస్తున్నారు. 45 కోట్ల ప్రజ
 గల చైనాకు నూంగ్ కుటుంబం మార్గదర్శకమై చైనా భావిపరిణామం ఆ
 కుటుంబమీదనే ఆధారపడి యున్నది. నూంగ్ కుటుంబంవారంతా ఇప్పు
 టికి చైనా చేస్తూన్న ఘోర యుద్ధ విజయానికి ఎంతో తోడ్పడుతున్నారు.

5. విద్యా విధానము

చైనాలో విద్యావ్యాప్తినిగురించి టూక్ గా “ స్వాతంత్ర్య చైనా సంగ్రహం ” అనే అధ్యాయంలో చెప్పాము. కాని ఒకజాతి సంగ్రహితి, పురోభివృద్ధి ఆ జాతి విధ్యావిధానమిద, ఆధారపడి వుంటాయి కాబట్టి దాన్ని గురించి విపులంగా తెలుసుకోవడం అవసరం.

విద్యయన్న పాఠశాలకు ప్రేమ, విద్యాధికులయెడ మిక్కిలి గౌరవం ఇవీ చైనా దేశీయుల జాతీయ లక్షణాలలో ముఖ్యమైనవంటే సత్యమే కాదు. బైట్రెండ్ రిస్పెన్స్ లో కొప్ప విద్యావేత్త యన్నట్లు “ మణుల కన్నా ఉత్తమ విద్యయే వేయిరెట్లు మెరుగి మనసాం నమ్మే జాతి ఈ ప్రపంచంలో చైనా జాతి ఒక్కటే. ” “ విద్య నిగూఢగుప్తమగు విత్తము... విద్యకు సాటిధనము లేదిలన్ ” అన్న సన భర్తృహరి వాక్యాల సారాంశమే చైనాజాతిలో యిమిడివుంది. తన ప్రక్కనే వున్న చైనా జాతిని గురించి జపానుకు బాగా తెలిసినా “ సారస్వతంలో మునిగి తేలే జాతి ” అని హాస్యాస్పదంగా అంటూంటుంది. చైనాకు గర్భశత్రువుగు జపాను నుండి కూడా యిది పొగడ్తే ఆనాలి. నిజానికి చైనాలో సంతానాన్ని నాలుగు విభాగాలు చేయవచ్చు—పండితులు, కర్షకులు, కార్మికులు, వ్యాపారసులు—అంటే ఇట్టి విభజనలో సిపాయికి స్థానమే లేదు!!

ఇందువల్లనే జాతీయప్రభుత్వం స్థాపించినదిమొదలు విద్యావిధానాన్ని గురించి కడుశ్రద్ధ వహిస్తోంది చైనా. 1916 నుండి 1926 వరకు ఎడతెరిపి లేకుండా జాతీయ ఆంశికలహా యుద్ధపుటికి, ఇటీవల జపాను మాంబు ఫోరంంలో చైనా నిర్మించుకున్న సుందరమగు పట్టణాలు ఆహుతియైనా. జాతీయ ప్రభుత్వం స్వాజనీన జాతీయ విద్యావిధానం పిస్తరింపజేయడం మాత్రం పిస్మరింపలేదు. 1931లో అంతర్జాతీయ సమితిచే నియమింపబడిన విద్యావేత్తల సంఘము వ్రాసిన నివేదికలో చైనా విద్యావిధానాన్ని గురించి ఈ విధంగా అన్నారు—

“తరతరాలుగా చైనాదేశం అనేక దుండ్రుల పాలయింది. చివరకు యిక్కడ ఏకరువుపెట్టడం అవసరం. జాతీయ అంతఃకలహాలు, అంతర్జాతీయ చిక్కులు, ఆర్థిక ఒత్తిడి, ఆతివృష్టి, అనావృష్టిచేత ఎడతెగకుండా కలిగే యాతిబాధలవల్ల చైనాజాతి కృంగిపోతున్నా, సభ్యత గల ప్రతి సంఘములోనూ భావిపౌరసుల విద్యాభ్యాస మొక ముఖ్య విషయమనే దృఢనిశ్చయం కలిగి చైనాప్రభుత్వం విద్యావ్యాప్తి చేయడం, నిజంగా పాశ్చాత్య ప్రభుత్వాలకూడా చేయజాలనిపని నిర్వహించడం.”

చైనాలో 1912 నాటికి 86,318 ప్రాథమిక పాఠశాలలు మాత్రం ఉండేవి. 1932 నాటికి జూలై 20 సంవత్సరాలలో 2,94,000 వరకు పెరిగింది ప్రాథమిక పాఠశాలల సంఖ్య. ఇలాగే ఉన్నత పాఠశాలలసంఖ్య 378 నుండి 3,624 వరకు పెరిగింది. 1912లో 4 విశ్వవిద్యాలయాలుండేవి. కాని 1932 నాటికి 32 విశ్వవిద్యాలయాలు స్థాపించారు చైనాలో.

ఈ అంకెలవల్ల చైనా ప్రభుత్వం చేసిన అత్యున్నతకృషి విశదమవుతున్నా, చైనా వైశాల్యాన్ని, ప్రజాబాహుళ్యాన్ని బట్టిచూస్తే, విద్యావ్యాప్తికి ప్రభుత్వం ఇంకెంతో కృషి చేయాలనిపిస్తుంది. ఇటీవల ప్రకటింపబడిన అంకెలనుబట్టి చైనాలో నూటికి 20 మందికన్నా అక్షరాస్యులు లేరని తేలింది. జపానుతో ప్రస్తుతం చైనా చేస్తూన్న ఘోరయుద్ధంవల్ల ప్రభుత్వం విద్యావిధానాన్ని గురించి ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోలేకపోతోంది.

ఆరేండ్లు ప్రాథమిక పాఠశాలలో, మూడేండ్లు మాధ్యమిక పాఠశాలలో, మూడేండ్లు ఉన్నత పాఠశాలలో తరువాత కళాశాలలో చదువు తాడు చైనా విద్యార్థి. ఈ కళాశాల చదువు నాలుగేండ్లు మొదలు ఆరేండ్లవరకు ఉంటుంది. జాతీయప్రభుత్వం, చాలమంది విద్యార్థులకు ఉపకారవేతనాలిచ్చి అమెరికా, బ్రిటను తదితర ఐరోపా విశ్వవిద్యాలయాలకు పంపుతుంటుంది, ఆధునిక శాస్త్రపరిశోధనలలో ఆరితేరి రావడానికి. ‘నాన్ కింగ్’ సగరంలో 1930-వ సంవత్సరమందు సమావేశమైన ప్రత్యేక సభిలో చైనా జాతీయప్రభుత్వం విద్యావిధాన పద్ధతులను నిర్ణయించింది.

ఈ విధాన ముఖ్యోద్దేశ మేమంటే విద్య అనేది పుస్తకపు చదువే గాక, విద్యార్థిచుట్టూ వుండే జాతీయ జీవనానికి ఉపకరించే చదువుగా వుండాలని.

చైనా ప్రజాప్రభుత్వ బసతుడగు డాక్టరు సన్ కు ప్లేటో మహాశయునికి విద్యార్థిభావాన్ని గురించియున్న భావాన్ని చాచుకు సచ్చాయి. ఏ దేశంయొక్క రాజ్యాంగవిధానంలోనైనా, విద్యార్థిభావానికి మిక్కిలి ప్రాముఖ్యమైన స్థానముందనీ, దేశంలో ప్రతి మనిషిని పౌరస జీవనానికి తగా పనికొచ్చేటట్లు తిరిగి మే చేయడమే ప్రతి ప్రభుత్వం యొక విద్యార్థిభావ పరమాశయంగా పెట్టుకోవాలని అనేవాడు సన్.

“టూ-మూన్ ” లేక “ గొప్ప విద్య ” అనే పుస్తకంలో ఉన్న యీ క్రింది కన్పుక్షియన్ సూత్రాన్ని సన్ పదేపదే ప్రబోధం చేసేవాడు:-

“విషయ పరిశోధన చేసి నిజాన్ని సాధించు. విజ్ఞానాన్ని విస్తరించు. నీ నడకలో నిజాయితీ తనం చూపించు. మనసును సరియైన పథాలలో నడుపుకో. శ్రద్ధగలిగితిని అలవర్చుకో. ఇంటి గెల్చి రచ్చలు. నీ కుటుంబాన్ని, నీ దేశాన్ని పాలించుకుని ప్రపంచ శాంతికోసం పాటుపడు. ”

అంటే సన్ ఆభిప్రాయంలో ప్రతి మనిషిని సరియైన పౌరస జీవనానికి పనికి వచ్చేటట్లు చేయడమే విద్యయొక్క పరమాశయంగా వుండాలని.

ఇట్టి ఉత్కృష్ట ఆశయాల్లో నడుపబడే చైనా విద్యార్థిభావ ఫలితములగు చైనా విద్యార్థులు జాతీయ జీవనాని కలా తోడ్పడుతున్నారో, స్వాతంత్ర్య సమరంలో ఎలా పోరాడుతున్నారో ముగ్ధులను వివరిస్తాము.

చైనా కోస్తాప్రాంతాలను జపాను ఆక్రమించుకోవడంకల్ల పశ్చిమ ద్వీప ద్వీపాలన్న చాలా పట్టణాలు శత్రు హస్తానికి మైనాయి. ఇందువల్ల చాలా విద్యాలయాలు, జపాను దురాక్రమణమండి తప్పించుకుని, సురక్షితంగా ఉండడానికి దేశ మధ్యానపున్న కొండప్రదేశాలకు వేలకొలది మైళ్ళు వెళ్ళి పలసి వచ్చింది. ఇన్ని కష్టాలకు లోనైనా విద్యవిద్యాలయాలు ఒక్కొక్కో చైనా వాటి కార్యక్రమం ఆపలేదు. జపాను మారణ యంత్రాలకు గురియైన

చైనా విశ్వవిద్యాలయాల్లోంచి, వేలకొని విద్యార్థులు పుస్తకాలను, కామ్రస్సులను, సామగ్రిని, ఆధునిక విద్యావిధానానికి కావలసిన తగినంత పుస్తకాలను తమ నెత్తిమీద మోసుకుని, దూరావధున వేశ మధ్య ప్రదేశాలకు పోయారు. ఈ విధంగా అప్పకవలకు ఓర్పు, ఇదివరకున్న విశ్వవిద్యాలయాలను, కళాశాలలను కాపాడుకోవడమే కాకుండా, వాటిలో ఉన్నవారు విద్యార్థుల సంఖ్య దినదినాభివృద్ధి పొందుతున్నదని ఇటీవల చైనా విద్యా విషయక మంత్రవర్గంవారు ప్రచురించిన అంకెలనుబట్టి తేలుతో (జి. 1981 నాంబి 31,188 మంది విద్యార్థులుంటే 1940 నాటికి 44,322 మంది ఉన్నారు కళాశాలలో ఉద్యోగము.

ఆధునిక విద్యావిధాన విస్తరణ చాలవరకు ప్రజా ప్రభుత్వస్థాపన తరువాతనే జరిగినా, 1905 నాటికి మంచూ ప్రభుత్వంలోనే పరిశోధనాని తీసివేయడంతో పునాది వేయబడిందినా. 1905-వ సంవత్సరంలో పరిశోధనాని పనికిరాదని ప్రభుత్వం ప్రకటించిన తరువాత 1927-వ సంవత్సరము వరకు విద్యావిషయక సమస్యలన్నీ ఆమెరికన్ మిషనరీల చేతులలో ఉండేవి. చైనాలో విద్యావ్యాప్తికి ఆమెరికన్ మతకర్తలు ఎక్కువ కృషి చేశారని చెప్పక తప్పదు. ఆమెరికావారు తమ మతవ్యాప్తికోసం చాలా డబ్బు వెచ్చించి చైనా విద్యార్థులకు ఉచితవేతనాలిచ్చి ఆమెరికన్ విశ్వవిద్యాలయాలకు పంపేవారు. ఈ ఆమెరికన్ మిషనరీల అపారకృషివల్ల చైనా విద్యా విధానంలో అనేక ఆధునిక మార్పులు జరిగాయన్నమాట నిజం. ఈ నాటి చైనా నాయకులందరూ ఆమెరికా, ఇంగ్లాండ్, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, తమిళ విశ్వవిద్యాలయాల్లో చదువుకుని వచ్చివారే. మేడమ్ చింగ్ కు మేక్ కూడా ఆమెరికన్ విశ్వవిద్యాలయంలోనే చదువుకుంది. కాని స్వదేశానికి ఆ విదేశీయుల సంస్కృతి యిమడదని వారు ప్రహించారు. బెల్లెండ్ రెస్సిన్ ఎంతో సరసంగా చెప్పినట్లు—

“ఆమెరికన్ మతకర్తలు చైనా విద్యావ్యాప్తికి ఎంతో లోడ్వడినా, వారి కృషి ప్రళంసాపాత్రమైనా, విదేశీయులచే సహజములే విద్యావిధానం మాత్రం చైనా తత్వానికి పడదు.”

ఇందువల్ల చైనా దేశస్థులచే నడుపబడే విద్యాసంస్థలకే నేటి చైనా ప్రభుత్వం చేయూత నిస్తోంది. ఈ విదేశ విద్యావిధాన బహిష్కరణలో ఉండే గుట్టు, ప్రపంచ ప్రఖ్యాత విద్యావేత్తయగు బైటెండ్ రస్సెల్ వ్రాసిన “చైనా సమస్య” అనే ఉద్గ్రంథంలో బయటపెట్టాడు—

“ఎ దృక్పథంలో చూచినా చైనా సంస్కృతి, చైనా దేశస్థుల జాతీయ విద్యావిధానము, శ్వేతముఖుల సంస్కృతికన్నా చాలా గొప్పది. ఏ కొద్దిమంది ఐరోపియనులో ఈ సంగతి గ్రహించగలుగుతారు. కాని, అమెరికనులు మాత్రం, తమ మతప్రచారమనే ముసుగులో, తమ జాతీయ గొప్పదననే దురహంకార తమస్సులో, చైనాజాతి సంస్కృతిలోని గొప్పదనాన్ని గ్రహించలేరు.”

ఈ మాటలు బైటెండ్ రస్సెల్ 1922లో వ్రాసినవి. కాని గత 20 సంవత్సరాలలో అమెరికన్ మిషనరీలలో ఎంతో మార్పువచ్చి చైనా జాతీయ విద్యాసంస్కర్తలకు చేదోడు వాదోడుగా వుంటున్నారు. చైనా జాతీయజీవనానికి సరిపోయే జాతీయ విద్యావిధానం నెలకొల్పడమే ఆధునిక చైనా విద్యావిధాన ముఖ్య సమస్య. ‘కుమిన్ టాంగ్’ పక్షం, చైనా ప్రజాప్రభుత్వంకూడా యిందుకే ఆత్యంతకృషి చేస్తున్నాయి. చైనా విద్యావిధానపు సర్వాధి కాకాలు జాతీయప్రభుత్వము చేతులలోనే వున్నాయి.

1931లో అంతర్జాతీయ సమితి యజమాన్యం క్రింద నియమింపబడిన విద్యావేత్తల సంఘం చైనాకువచ్చి విద్యావిధాన పర్యాలోచన చేసేటప్పటికి ప్రాథమిక విద్య చాల తక్కువగాను, ఉన్నతవిద్యకు పునాదులు లేకుండాను, కళాకాల విద్య పనికిరానిదిగాను వుండేవి. ఈ సంఘ సలహాల ప్రకారం ప్రాథమిక విద్యావిధానం సంస్కరింపబడింది; ఉన్నతవిద్యకు సుస్థిరత ఏర్పడింది; కళాకాలము ఎక్కువ స్థాపించి విశ్వవిద్యాలయాలు తగ్గించారు. చైనాలో సుశిక్షణ పొందని విద్యార్థులు విదేశాలకు పోకూడదని చైనా ప్రభుత్వం కాసిందింది.

అంతర్జాతీయ కార్మికోద్యమ కార్యాలయానికి అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు “యమ్. మురెటి” 1933లో చైనా వెళ్లేసరికే ఎంతో విద్యావ్యాప్తి

జరిగింది. 1931లో నూటికి 21 మంది ప్రాథమిక విద్య సభ్యునిస్తూంటే 1932 నాటికి నూటికి 32 మంది వరకు పెచ్చాయు.

ఉన్నత పాఠశాలలు మూడువిధాలుగా ఉన్నాయి - పృథ్వి విద్యలు, సాంక్రామిక విద్య నేర్పేవి; ఉపాధ్యాయ పదవికి పనికివచ్చే విద్య గ్రహింపేవి; కళాశాల విద్య చదువుకోడానికి తాగుతులేనివారికి లోకపరిజ్ఞానంలో గట్టిగా పునాదులు వేసేందుకు పాటుబడే సాధారణ ఉన్నత పాఠశాలలు. యమ్. మారెట్ సలహా ప్రకారం చైనా పృథ్వి విద్యాలయాలలో వ్యవసాయ శాస్త్ర సంబంధమైన పరిశోధనల కెక్కువ ప్రాముఖ్యత నిస్తున్నారు.

జపానులో యుద్ధం రాకపోతే యీ సరికే చైనా ప్రభుత్వం సార్వజనీన ప్రాథమిక విద్యావిధానం ఆచరణలో పెట్టేది. ఈ విద్యావిధానం ప్రవేశపెట్టడానికి అవకాశం లేకపోవడంవల్ల 'వయోజన విద్య'కు చైనా ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రాముఖ్యత చూపుతోంది. వయస్సువారిన ప్రతిమనిషికి వార్తాపత్రికలు చదవడానికి, చిన్ని పుస్తకాలు కొరం చేసుకోడానికి, పాఠశా హక్కులను, విధులను అవగతం చేసుకునేందుకు కావలసిన విద్య గ్రహింపడమే యీ వయోజన విద్యావిధానోద్యమ ముఖ్యాశయం.

చైనా-జపానుల మధ్య జరుగుతున్న ఘోర యుద్ధం ముగిస్తే, శాంతి చేకూరితే చైనా విద్యావిధానాన్ని సర్వాంగసుందరంగా చేయడానికి తగిన అవకాశాలున్నాయి.

చైనా విద్యార్థి ఉద్యమం

ఒకవైపున జపాన్ లో ఘోర యుద్ధం సాగిస్తున్నా, విద్యాసంస్థలపై బాంబుల వర్షం కురుస్తున్నా, విశ్వవిద్యాలయాలు పనిచేస్తూనే వున్నాయి. పదివేలమంది చైనా ప్రజల్లో మహావెళ్ళితే ఒక్కడు వెళ్ళుతాడు కళాశాల చదువువరకు. పట్టభద్రతవరకు వచ్చిన విద్యార్థులు బహుకొద్ది యగుటచే, చైనా భావి నాయకులకు నిలయమైన విశ్వవిద్యాలయాలకుండే విలువ గ్రహించి, కళాశాల విద్యార్థులు గాని, పట్టభద్రులు గాని సైన్యంలో చేర రాదనియు, విద్యావిధానాన్ని నిరంతరాయంగా సాగించాలని జనరల్ చంగ్

కౌషేక్ నాచురించాడు. కానీ, జపానువారు కోస్తా పట్టణాలలోని విశ్వ విద్యాలయాలమీదే మొట్టమొదటో ఆగ్నినగ్నం కురిపించారు. చైనాలోని 108 కళాశాలలలోను, 75 కళాశాలలు జపాను విమానదాడులవల్ల మూసివేయక తప్పింది కాదు. ఈ కోస్తా పట్టణాల్లోని విద్యార్థులన్నిటినీ చుంకింగ్ సమీపంలోని ఆటోక ప్రదేశాలకి, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు కలిసి భార్య సాహసాలలో తమ భుజస్కంధాల మీద మోసుకుపోవడం నిజంగా గొప్ప చిత్రసంఘటననే చెప్పాలి. 1500 మైళ్ళ దూరం దారీదొంకలేని విద్యార్థులలో నెలల తరబడి నడిచి, మలేరియా జ్వరాలకు గురియగుచు చైనా విద్యార్థులు తమ సహజ జ్వర మహిమను నిరూపిస్తున్నారు. శాస్త్ర కళాశాలలన్నీ బాంబుల పొగతో నిండిపోయి, విద్యార్థులూ పొగలోంచి బయట పడడమే కష్టంగా ఉంటే, వెనుకనుండి ఒక ఆచార్యుడు “రేపు మామూలుగానే క్లాసులుంటాయి” అని కేకవేలేవాడు. దీన్నిబట్టి నేటి చైనా యుద్ధ వాతావరణంలో కూడా ప్రభుత్వం విద్యావ్యాప్తికి సాటుపడుతోందని తెలుసుకోవచ్చును.

చైనా విద్యార్థి ఉద్యమం ప్రబాజీవనాని కొక పట్టుగొమ్మ. నేటి చైనా విద్యార్థిలో దేశసేవ చేయాలనే సంకల్పం సిరమయిపోయింది. తుపాకీమందు మొదట్లో కనిపెట్టింది చైనాలోనే, శాస్త్రపరిశోధనల దేశ రక్షణకు తోడ్పడే క్రాంతి ఆయుధాలను ఉత్పత్తి చేయాలనునే ధీమా నేటి చైనా విద్యార్థులలో ప్రతిబింబిస్తోంది—

“చీనా విద్యార్థి ఉద్యమం ఆ దేశపు పురోభివృద్ధికి మిక్కిలి సహాయపడుతోంది. పర్వేల్లు సరిగ్గా జరుగుతూన్న సమయంలో చైనా పాఠశాలకు బానిసగాకుండా ఆస్ట్రేగారవాన్ని నిలబెట్టింది విద్యార్థులేను. వారి ఉద్యమమే చివరకు 1928లో జాతీయప్రభుత్వ స్థాపనకు దారితీసింది. ఆ ఉద్యమమే లేకుంటే చైనాదేశపు చరిత్ర వేగొక రీతిగా వుండేది. యుద్ధపు ఒత్తిడి సమయంలోకూడా విద్యాసంస్థలను నిర్మాణం కలగా కొనసాగిస్తుండడం చీనా దేశంలో నేడు ప్రధాన రాజనీతి”

అని శ్రీమతి కమలాదేవి ఇటోపాధ్యాయగా రిటీవల ఉపన్యసిస్తూ అన్నారు.

పర్యేల్ని సంచి సందగ్భంలో సాంటంగ్ ద్వీపకల్పం జపాన్ కు యివ్వ నిర్ణయించడం మిక్కిలి అన్యాయమగు పరతనీ పోట్లాడి, నెగింది విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులేను. ఈ సందర్భంలో విద్యార్థులు చేసిన ఆశ్చర్యం కృషిని 'ట్యూ' వ్రాసిన "జ్యోతి పొందిన చైనా" అనే ఉత్తమ గ్రంథంలో యిలా ప్రశంసించాడు:—

“పర్యేల్ని సంచి పత్రానికి సంతకం పెట్టడం అన్యాయమని దేశ నుండంతటా ప్రచారంచేసి, దేశాన్ని మేలుకొలిపి తుదకు ఆ సంచి జరిగ కుండా చేసింది విద్యార్థులు. జపాను వస్తుబహిష్కరణకు ఎంతో ప్రచారం చేశారు విద్యార్థులు. ఉత్తమ గ్రంథాలను ప్రచురిస్తూ, ప్రజా హృదయాన్ని చూరగొనే ఉపన్యాసాలిస్తూ, ఉచిత పాఠశాలలను, సాహిత్య విద్యార్థులు తమతోడి ప్రజను అజ్ఞానాంధకారంనుండి లేపనెత్తి, జ్ఞానజ్యోతి నందిచ్చారు. ఉచిత పాఠశాలలలోను, రాత్రి పాఠశాలల లోను విద్యార్థులే విద్య గరపుచును. ఒక్క పెకింగ్ నగరంలోనే విద్యార్థులు నడిపే పాఠశాలలలో 50,000 మంది పిల్లలు చదువుకుంటున్నారంటే విద్యావ్యాప్తికోసం చైనా విద్యార్థులు చేస్తూన్న కృషి విశద మవుతుంది.”

ప్రస్తుత యుద్ధావసరాలకు కావలసిన విమానదాడి రక్షణ సానాలను, మరతుపాతులుంచే సానాలను కట్టడం సేర్పకుంటున్నారు నేటి చైనా ఇంజనీరింగు విద్యార్థులు. శస్త్రచికిత్స, ప్రథమచికిత్స మొదలగువాటిలో ప్రత్యేక ప్రావీణ్యాన్ని పొందుతున్నారు వైద్య విద్యార్థులు. ఈ విధంగా వివిధ శాస్త్రాలలో తర్రీఫుపొంది, సైన్స్, వైద్యశాఖలలో జేరి దేశ సేవ చేస్తున్నారు నేటి చైనా విద్యార్థులు. ఈ యుద్ధపు రోజులలో కూడా సారస్వతం, తత్వశాస్త్రం, అరశాస్త్రం మొదలగువాటికి కూడా ప్రాధాన్యత యిస్తోంది చీనా ప్రభుత్వం. చైనా విద్యార్థి యీ విధంగా స్వాతంత్ర్య సమరంలో ఎంతో సహాయపడుతున్నాడు.

6. స్త్రీల సర్వతోముఖాభివృద్ధి

పదహేను సంవత్సరాలక్రితం బానిసత్వంలో ముగ్ధిపోతూ ఎంతో దీన స్థితిలోనున్న చైనా స్త్రీ యీనాడు స్వదేశ సంతక్షణకోసం తన సర్వ శక్తుల్ని వినియోగించి ఘోరయుద్ధాలు చేస్తూంది. ఇంత క్షణికమైన మార్పు రాజధానికి తగిన వాతావరణము, పరిస్థితులు ఉండితీరాలి. ఆ పరిస్థితు లేమిటి?

పూర్వపు చైనా సంఘంలో స్త్రీ యొక బానిస. ఆమెను తృణ ప్రాయంగా చూచేవారు. కొంతకాలక్రితం చైనా కుటుంబ జీవితాన్ని గురించి వ్రాసిన వ్రాతలనుబట్టి చూస్తే చైనా కుటుంబ మొక చిన్న స్వదేశ సంస్థానలాంటిదనియు, కుటుంబపు పెద్ద దానికి రాజనియు, కుటుంబ సభ్యులందరి ప్రజలనియు తేలుతుంది. చైనా కుటుంబం పూర్వ మొక యంత్రంలాగా ఉండేది. అందులో ప్రేమకు స్థానమే లేదు. కుటుంబ సభ్యులూ యంత్రానికి చీలవంటివారు. పూర్వాచారాలు, మూఢ నమ్మకాలు, సాంఘిక దురాచారాలు, పిచ్చి నమ్మకాలు చైనా స్త్రీని మరింత ఆధోగతి పాలుచేశాయి.

చైనాస్త్రీ పూర్వ మింత ఆధోగతిలో నున్నప్పటికి ఆమె హృదయాం తగ్గతమైన సువికాలత, పరిణితి, వ్యవహార నైపుణ్యత, ధీరత, వీరత్వములను చాటుతున్నారనిచేస్తే చైనా చరిత్రలో సువర్ణాక్షరాల లిఖింపబడి ఉన్నాయి. ఈ గుణాలన్నీ ఆమెకు చైనా ప్రాచీన ప్రాచ్యసంస్కృతియే నేర్పినది. ఆనాటి చీనా స్త్రీకి సంఘంలో సరియైన స్థానం యివ్వకపోవడంవల్ల ఆమె లోని శక్తియుక్తులు, ప్రతిభ నివురుగప్పిన నిష్ఫలాగా ఉండక తప్పింది కాదు.

కాని నేటి చైనా సంఘజీవనంలో అనేక మార్పులు గలిగాయి. జాతీయ ప్రబోధం, స్వాతంత్ర్య సమరం, చైనా విప్లవం, చలన చిత్రాలు, పాశ్చాత్య పరిచయం—ఇవి చైనా స్త్రీలో చైతన్యం గలిగించాయి. ఆమె ఇప్పుడు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యంకోసం, వ్యక్తిత్వంకోసం పోట్లాడుతోంది.

మంచూ వంశాధికార నిర్మూలనకి డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ 1911లో నడిపిన విప్లవానికి స్త్రీ లెంతమందో ప్రశంసాపాత్రమైన సహాయం చేశారు.

1912లో ప్రజాప్రభుత్వం స్థాపించబడినప్పటికీ కొంతకాలంకు ఆధికారం మాత్రం ధనాధ్యుల చేతులలో ఉండడంవల్ల “కుమిన్ టాంగ్” పక్ష శ్రీ సభ్యురాండ్రు, శ్రీపురుష సమత్వం కల్పించే కొన్ని శాసనాలు ప్రభుత్వం చేయాలని ప్రజాశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన ప్రతిపాదన ఓడిపోక తప్పింది కాదు.

1925-26 సంవత్సరాలలో అంతఃకలహాలను ఆణిది దేశైశ్వర్యము జరిగిన విశ్వప్రయత్నాలలో వేలకువేలు చైనా యువతీమణులు ధైర్యంగా పాల్గొన్నారు. 1924 లో మొట్టమొదటి జాతీయ మహాసభ ‘కాంటన్’ నగరంలో సమావేశమైనప్పుడు, యిద్దరు శ్రీలుకూడా ‘కుమిన్ టాంగ్’ పక్ష కార్యవర్గానికి ఎన్నుకోబడ్డారు. ఒకావిడ కుమిన్ టాంగ్ పక్ష శ్రీ శాఖ సాపకురాలు. రెండో ఆవిడ కమ్యూనిస్టుపక్ష సాపకురాలు.

‘కుమిన్ టాంగ్’ పక్ష శ్రీ శాఖ స్థాపించబడి శ్రీ జనాభ్యుదయానికి కొంత కృషి సలిపినప్పటికి ధనాధ్యులగు మిలటరీ సభ్యులు శ్రీల గతియే గుర్తించక శ్రీ శాఖనే ఎత్తివేశారు. కుమిన్ టాంగ్ పక్షంలో సభ్యురాండ్రుగానున్న కొద్ది శ్రీలు వారి చనిపోయిన భర్తల కుండే పేరునుబట్టి మాత్రమే ఉన్నారు కాని చైనా శ్రీలకు ప్రతినిధులుగా పనిచేయడానికి సావకాశాలు లేకపోయినాయి. అంతఃకలహాలతోను, శ్రీ స్వాతంత్ర్య నిర్మాణంతోను, పెబడవచ్చు జపానును శాంతింపజేయడంతోనూ 1925 నుండి పది సంవత్సరాలబాటు చైనా రాజకీయా లెంతో నిరాశాజనకంగా వుండి, అరాచకాని కొక మెట్టు తక్కువగా ఉన్నాయంటే ఆతిథ్యం కలిగింది.

1931 లో జపాను మంచూరియాను ఆక్రమించుకుని, 1933 లో ‘మంచూకో’ అనే మిథ్య స్వాతంత్ర్య రాష్ట్రాన్ని స్థాపించడం, చైనా ప్రభుత్వం జపానును ప్రతిఘటించడంలో తాచివేతచేయడం, హాంగ్ హై, సింగ్ టో నగరాలలోని బట్టల మిల్లుల కూలీల సమ్మె రావడం, ఈ సమ్మె దారులకు సలహా నివ్వడాని కేర్నడ్ల ఏడుగురిని ప్రభుత్వం నిర్బంధించడం - ఇవన్నీ చైనా ప్రజలలో ఉద్రేకం పుట్టించి స్వాతంత్ర్య సమరానికి, జపాను

దురాక్రమణ ప్రతిఘటనకు దారితీశాయి. దేశమంతటా జాతీయమోక్ష సాధనోద్యమం వ్యాపించింది. చైనాలో సగానికి సగం స్త్రీలు చందంబల బానిసలైన స్త్రీజాతి కీతరుణంలోనే జన్మించి కలిగింది. బండ చాకిరిచేసి నిరీక్షమైన 'చైనా స్త్రీ బానిసకు' మానవత్వమను ఆకాశోత్థతి నార్పివేసి, యుగయుగాల వరకు పురుషులకు బానిసలుగా ఉంచుకుందామనే చైనా జంబూదారుల ముష్కరచర్యల కంట్రీకాలం వచ్చింది. ఈ స్త్రీ స్వాతంత్ర్య సమరంలో ఎంతోమంది చైనా యువతీమణుల జేడిరక్తం కాల్యలు గట్టి ప్రవహించినవా రోజులలో. నేటి జపాను యుద్ధం నిద్రావసలోనున్న చైనా స్త్రీ లోకాని కొకమేలు కొలుపయిందనాలి. చైనా స్త్రీ నేడు ప్రవేశింపని జీవితరంగం లేదు. ఆమె సిపాయి, వైమానికురాలు, టాంక్ డ్రైవరు, టెక్నిషియన్, వార్తాహరి, రక్షకభటురాలు, వైద్యురాలు, దాని-ఆంటే దేశ సేనకోసం ఎంత సాహసానికైనా వెనువీయడం లేదన్నమాట. ఆనందమేలే యుద్ధరంగంలో పోట్లాడడమే గాక, యుద్ధరంగం వెనుకనుండి యోధులకు కావలసిన ధుస్తులు కుట్టుడం, వంట చేయడం, స్వాతంత్ర్య గీతాలను దేశమందరిటా ప్రచారం చేయడం మొదలగు పనులు చేస్తున్నారు నేటి చైనా స్త్రీలు.

నేటి చైనా స్త్రీలోని ఓర్పు, సాహసం, చాతుర్యం చైనాజాతి కొక పెట్టుని కోట. శత్రువులకు వెన్నిచ్చి పారపోయే పురుషులకు వీరావేశం కలిగించి మరల యుద్ధరంగానికి పంపుతున్నారు నేటిచైనా స్త్రీలు. ఆయి దారు వేలమంది స్త్రీలు యుద్ధరంగంలో పురుషుల ప్రక్కన పోరాడుతున్నారీనాటి చైనాలో.

చైనాస్త్రీ లోకంలో నేటిట్టి చైతన్యం గలదానికి, నవీనాశయాలు విరివిగా ప్రచారం కావడానికి ముఖ్య కారకురాండ్రగు సూంగ్ సో-రీత్ర యాన్ని స్మరించకుంటే చైనా మహిళోద్యమ ఉత్తమ శిఖరాలను మరచి పోయినవాళ్ళ మవుతాము. వీరు మువ్వరు చైనా రాజకీయవేత్తలను వివాహ మాడి తద్వారా చైనాస్త్రీల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి ఆత్మంత కృషి సలుపు తున్నారు.

నూంగ్ సోదరీత్రయంలో జ్యేష్ఠురాలు చైనాకు ఆరికమంత్రి, కోటి శ్వరుడునగు హెచ్. హెచ్. కంగ్ యొక్క సతీమణి. ఈమె మిక్కిలి వ్యవహారజ్ఞానం గలిగి, ఆధికార వాంఛ, పట్టుదలతో పనిచేస్తుంది. ఆరిక వ్యవహారాలన్నీ ఆమెకు కరతలామలకం. నూంగ్ కుటుంబభాగ్యానికి ఆమె ఆరిక విషయ పరిజ్ఞానమే ముఖ్యకారణం. ఆమె రాజకీయాల జోలి కెక్కువ పోదు. రెండవసోదరి చైనా ప్రజాస్వామ్య సాపకుడగు డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ అరాగి. అంతతృప్తిదలతో నిండి, నిద్రావస్థలోనున్న చైనాలో, డాక్టరు సన్ విప్లవ కారకుడుగాను, ప్రవాసుడుగాను పడిన అష్టకమాలలో భాగస్వామియైన సుశీల. డాక్టరు సన్ యట్ సెన్ చనిపోయిన తరువాత గూడ ఆయన ఆశయాలను ప్రచారం చేయడానికి పట్టుదలతో పాటుబడిన దామె. కమ్యూనిస్టు నాయకుల సహాయంతో తన భర్త మనోరథం సఫలీ కృతం చేయడానికి ప్రయత్నించింది.

వీరిలో కడసారపు సోదరి చైనా ప్రజాస్వామ్య సంరక్షణకు సర్వదా కృషి సలిపే జనరలిస్తో చంగ్ కై మెక్ కు భార్యారత్నం. చైనా జాతీయోద్యమానికి, శ్రీ జనాభ్యుదయానికి అమూల్యమగు కృషి చేస్తూంది. 1939లో “చైనాజాతీయ సంరక్షణ సంఘం” అనే ఒక మహిళా సంఘాన్ని స్థాపించింది. లక్షలకొలది శ్రీలు యీ సంఘంలో సభ్యులుగాజేరి జపాను దురాక్రమణనావ సంసిద్ధులయ్యారు. శ్రీ విద్యా న్యాపిత్తోసం ఆమె అనేక విద్యాలయాలను స్థాపించింది. ఈమె నడుపుతున్న శ్రవణనోద్యమంవల్ల చైనా శ్రీలలో నవజీవనోద్దీపనం జరుగుతోంది. చైనా ప్రాచీన సంస్కృతిలో ఉత్తమమైన వాటిని, ఆధునిక విజ్ఞానంలో ఉత్తమమైన వాటిని సమ్మేళనం చేసి ఒక ఆదర్శ సంస్కృతి ఆచరణలోకి తెద్దామనే ఆశయంతో చంగ్ కై మెక్ సతీమణి తీవ్ర కృషి చేస్తూంది. ప్రపంచంలో ఇంతవరకు ఎన్నడూ శ్రీ ఆక్రమించని వైమానికశాఖ ఉపమంత్రి పదవిని ఆమె నిర్వహించింది. యుద్ధార్థులకు, అనాధ బాలికలకు, శత్రుగాతులైన సైనికులకు సేవజేసే సంస్థల నిర్వహణలో ఆమె యిప్పుడు నిరుగురాలయి వుంది.

వైద్యాలయాలకు వెళ్లినప్పుడు ఆమె స్వహస్తాలతో సైనికులగాయాలకు కట్టుకడుతుంది. ఇట్టి ఆదర్శ నారీమణి నాయకత్వం క్రింద చైనా స్త్రీలు స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని సాగిస్తూన్నారు. కాబట్టి వారిలో సర్వతోముఖ వికాసం గలిగింది.

మొట్టమొదటి గోరిల్లా డల్గాన్ని స్థాపించింది ఒక స్త్రీయేను. ఆమె పేరు శ్రీమతి చో. ఈమె మంచూకోలో ఒక గ్రామ నివాసి. ఈమెను “మమామస్క్విటో” అని కూడా పిలుస్తూంటారు. ఈ వృద్ధ నారీమణి, జపానువారు చైనాప్రజను వెడతూన్న కూర పొంసలనుచూచి సహించలేక శత్రువును స్వదేశాన్నుండి పారద్రోలాలనే వజ్ర సంకల్పంతో గోరిల్లా యుద్ధ పద్ధతిని ప్రారంభించింది. చైనా-జపానుకు జరుగుతూన్న ఘోర యుద్ధాలలో ఈ గోరిల్లా యుద్ధానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఉంది. శ్రీమతి చో ఎక్కువ చదువుకున్నది కాకపోయినా, ఆమెలూని దేశప్రేమ, కార్యదీక్ష పెనగొని, రగిలి, వేలకోలది; యువతీ, యువకుల్ని ఉత్సాహపరచినాయి. గోరిల్లా యుద్ధాలలో చాలమందిని పరిశీలుచేసి, జపానువారితో భీషణ యుద్ధాలు సాగిస్తూ ఈ వీరనారీమణి యిటీవలనే వీరస్వర్గ మలంకరించింది.

చైనాలో వివిధపక్ష ప్రతినిధులున్న “జాతీయ ప్రజాప్రతినిధి సభ”లో పదిమంది స్త్రీ సభ్యురాలైనారంటే నేటిచైనా స్త్రీకున్న పౌరసహక్కులు విశదమవుతాయి. పురుషుని కెన్ని హక్కులూ, బాధ్యతలూ ఉన్నాయో అన్నీ స్త్రీల కున్నాయి నేటిచైనాలో.

7. పరిశ్రమలు - సహకారోద్యమం

చైనాకూడ భారతదేశంవలెనే వ్యవసాయక దేశమనీ, నూటికి యనభైమందికి వ్యవసాయమే ముఖ్యజీవనోపాయమని చెప్పాము. కాని చైనా ఆర్థికాభివృద్ధికి పారిశ్రామిక విస్తరణ అవసరమని చైనా ప్రభుత్వం గ్రహించింది. రైతుకు వ్యవసాయంవల్ల వచ్చే రాబడి చాల తక్కువవడంవల్ల అతని కొక ఉపవృత్తి ఉండవలసి అవసరం. చైనాకున్న అపార ఖనిజసంపద చైనా పారిశ్రామికాభివృద్ధి కంటో తోడ్పడుతోంది. చైనా భూగర్భంలో ఖనిజ సంపద ఉన్నా, పెట్టుబడిపెట్టి అది త్రవ్వే నాధుడు లేకపోయా డింతవరకు. కాని చైనా-జపాను మధ్య జరుగుతున్న యుద్ధంవల్ల యంత్రాలయాలన్నీ దేశమధ్య ప్రదేశాలకు పోవడంచేత, నాటికి కావలసిన ఖనిజసంపద త్రవ్వక తప్పిందికాదు. కొస్తా పట్టణాల్లోనే పరిశ్రమలన్నీ క్రిక్కిరిస్తేట్లు కేంద్రీకరించడంవల్ల కలిగిన సమస్యలన్నీ తెలిసిన చైనా ప్రభుత్వం, నేడు పరిశ్రమలను దేశమధ్యంలో స్థాపిస్తోంది.

చైనాలో వ్యవసాయం ముఖ్య పరిశ్రమ కాబట్టి, దాని సప్రమాభివృద్ధికి పరపతి అవసరం. కర్షకుని కాయకష్టం కూడా గుడ్డకే సరిపోని చైనావంటి దేశంలో యీ పరపతియొక్క అవశ్యకత మరి ప్రాముఖ్యమైంది. తక్కువ వడ్డీలమీద విరివిగా పరపతి పుడితేనేగాని కర్షకుడు భూమిమీద కొంత పెట్టుబడి పెట్టి మరమ్మతుజేసి లాభ దాయకంగా నేద్యం చేయలేడు. ప్రజోపయోగంకోసం విరివిగా పరపతి సంఘాలను స్థాపించడానికి చైనా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. 1983లో చైనాలో 5 వేల పరపతి సంఘాలు మూత్రం వుండేవి. కాని 1986 నాటికి 15 వేలకు పెరిగాయి. ఇంత కొద్దికాలంలోనే చైనా పరపతి సంఘాభివృద్ధిని చూచి విదేశీయులుకూడా విస్తుపోయినారు. అత్యధిక వడ్డీలతో కార్మిక, కర్షకులను పీల్చి పిప్పించే సామకారుల బారినుండి వారిని కాపాడడమే యీ పరపతి సంఘాల ముఖ్యోద్దేశం. కాని, ఈ పరపతి సంఘాల యాజమాన్యంలోకూడా సహకారోద్యమ ఆశయాలను భగ్నంచేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో చైనా ప్రభుత్వం తగిన

శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే సహకారోద్యమంవల్ల కార్మిక, కర్షకాభ్యుదయం కలగదు. వ్యవసాయ ఫలసాయకాభివృద్ధికి ఆధునిక వ్యవసాయ పరికరాలు, నూత్న శాస్త్ర పరిశోధనలు అవసరమని చైనా ప్రభుత్వం తెలుసుకుని పరపతి సంఘాలు అందుకోసం స్థాపిస్తోంది.

సహకార మూత్రాలు చైనా కీనాటివి కావు. ఇరవై సంవత్సరాలకు పూర్వమే చైనా అంతర్జాతీయ ట్రామనివారణ సంఘం ఏర్పడి వ్యవసాయాభివృద్ధికరమైన పనులకు స్వల్ప వడ్డీలమీద అప్పు లిచ్చేది. 1932 నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రామీణ సహకార పరపతి సంఘాభివృద్ధికి తీవ్ర కృషి చేస్తూంది.

1938 జూలై లో జాతీయప్రభుత్వం సహకారోద్యమానికి రూ. 50,00,000 పెట్టుబడి పెట్టింది. ఈ పెట్టుబడితో 1940 ఏప్రిల్ నాటికి 1500 ఉత్పత్తి సహకార సంఘాలను స్థాపించారు. 16 రాష్ట్రాలలో 69 కేంద్ర సరఫరా డిపోలను స్థాపించారు. సహకార సంఘాలన్నింటికి ఒక కేంద్ర కార్యాలయం “చుంకింగ్”లో వుంది. పారిశ్రామిక సహకారోద్యమంలో సుమారు 700 మంది ప్రభుత్వోద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. 1940 నాటికి యీ సహకార సంఘాలలో 25 వేలమంది సభ్యులున్నారు. నెలకు రూ. 6,00,000 విలువగల వ్యాపారం చేస్తున్నాయి యీ సహకార సంఘాలు. మారు రకాల వస్తువులు నెలకొల్పి 250 రకాల వస్తువులు తయారుచేస్తున్నారు చైనాలో యీ సంఘాల సహాయంతో. చెప్పల బోళ్లు, మొదలు పెద్దపెద్ద నావలువరకు తయారుచేస్తున్నా రీనాడు చైనాలో సహకార పద్ధతులతో. చైనా యుద్ధావసర ఆర్థికాభివృద్ధిలో పారిశ్రామిక సహకారోద్యమం ఎంతో ప్రశంసనీయమైంది.

జపాను దుర్మక్రమణవల్ల కోస్తా ప్రాంతాలలోని పరిశ్రమలన్నీ శత్రు హస్తగతమయి, దిగుమతులు యుద్ధంవల్ల సన్నగిలి, నిరుద్యోగం ప్రబలి, ఆకలి బాధ ఎక్కువయి చైనా ప్రజ అల్లకల్లోల మవుతుందా అనే క్లిష్ట పరిస్థితులలో యీ పారిశ్రామిక సహకారసంఘాలు పుట్టాయి. “చుంకింగ్”లో కేంద్ర కార్యాలయం; పోచి (షెన్ పీ); చంగ్చు (స్కూ-హౌస్); కున్ మింగ్

(యునాన్); కియాన్ (కియాంగ్ సి); పోచింగ్ (హునాన్) — యీ అయిదు రాష్ట్రాలలోను అయిదు స్థానిక కార్యాలయాలను నెలకొల్పి యీ పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు చైనా పారిశ్రామికాభివృద్ధి కమిషన్ కృషి చేస్తున్నాయి. ఈ 5 స్థానిక కార్యాలయాలనుండి అనేక ఉపకృతులు స్థాపించి ప్రజలలో ప్రబోధం చేస్తున్నారు. 2 వేల సహకార సమైక్యతలున్నాయి. ఇవి నెలకు రూ. 4,50,00,000 డాలర్ల విలువగల వస్తుత్పత్తి చేస్తున్నాయి. బొగ్గు, నూలు బట్టలు, మెరుగు కాగితం, బ్యాటరీ లైట్లు, పనిముట్లు—అంటే అన్ని రకాల సామగ్రి సహకారసంఘాల సహాయంతో తయారుచేస్తున్నారు చైనాలో.

సహకారోద్యమ నూత్రాలలో శుశిక్షణ నివ్వడానికి “చెంగ్”లో ఒక శిక్షణ కేంద్రం ఉంది. కళాకాల విద్యార్థులు ఈ శిక్షణ పొందడంలో అత్యధిక శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు. ఏటేటా నూరుమంది విద్యార్థులకు శిక్షణ నిస్తున్నారు. శిక్షణ కేంద్రానికి తోడు ఒక పరిశోధనాలయం, ఇంజనీరింగ్ పాఠశాలకూడా నిర్మించారు.

చైనా పారిశ్రామిక సహకారోద్యమం దేశీయ పరిశ్రమలను పునర్నిర్మింపు జేయడానికి ఉపకరించడమేగాక, ఆ ఉద్యమ స్థాపకులుగూడ మొట్టమొదట్లో ఊహించని ఎన్నో సంఘ సంస్కరణల కుపకరిస్తోంది. ఆరితేరిన కార్మికులను తరిగిదు చేయడంలోనూ, పారిశ్రామిక సహకారోద్యమంలో పని చేసే ప్రతివారూ అక్షరాస్యులవ్వాలనే నియమంవల్ల జనసామాన్యంయొక్క విజ్ఞాన చతువులను వికసింపజేయడంలోనూ, నిరుద్యోగతన నిర్మూలించడంలోనూ, పారిశ్రామిక సహకారోద్యమం ఎంతో తోడ్పడుతోంది. చైనా ఆర్థికజీవన సర్వతోముఖ వికాసాని కీఉద్యమం పట్టుగొమ్మ.

చైనా యుద్ధ పరిశ్రమలు

చైనా జపాను యుద్ధం ప్రారంభమయి అప్పుడే ఆరు సంవత్సరాలు గడిచాయి. గత అయిదు సంవత్సరాలలోనూ చైనా ఆర్థికజీవనంలో అనేక మార్పులు జరిగాయి. యుద్ధానికి పూర్వం చైనాలో ఖారీ పరిశ్రమలపే

వుండేవి కావు. ప్రభుత్వ సహాయంతో నేటి చైనా పృజ శత్రుబారినుండి తమదేశాన్ని సంతరించుకునేందుకు కావలసిన భారీ పరిశ్రమలను స్థాపిస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ మారకపురేట్లు, రాకపోకల సౌకర్యాలు తారుమారయినా, ప్రభుత్వం భారీ పరిశ్రమలయెడ చూపే సానుభూతి, సహాయంవల్ల ఆర్థికంగా ఎంతో వెనుకబడియుండే దేశ మధ్య గాస్ట్రోలలోగూడా పరిశ్రమలు పెరుగుతున్నాయి.

యుద్ధారంభానికి పూర్వం చైనా పరిశ్రమలన్నీ కోస్తా ప్రాంతాలలో కేంద్రీకరించబడినాయి. కాని యుద్ధంవల్ల పరిశ్రమలన్నీ దేశమధ్యానికి తరలించుకుపోక తప్పించికాదు. జపానుబారినుండి తప్పించుకోవాలంటే, భారీ పరిశ్రమను తరలించుకుపోడం ఆవసరమైనా, బృహత్ప్రళయమైనా, అవ్వకపోతే కోర్చిచైనా ప్రభుత్వం 1937 నవంబరునుండి పరిశ్రమలను దేశమధ్య ప్రదేశాలలోనడపుతోంది. ముఖ్యంగా విద్యుచ్ఛక్తి సగఫరా యంత్రాలు, బొగ్గు గనులను త్రవ్వే సామగ్రి, రసాయనిక పదార్థాల కార్ఖానాలు, నేతయంత్రాలు, పిండి మరలు, తదితర యుద్ధావసర పరిశ్రమలను కాపాడింది ప్రభుత్వం. 1940 వ సంవత్సరాంతానికి 450 రకాల పరిశ్రమలను ప్రభుత్వం కోస్తా ప్రాంతాలనుండి దేశమధ్యానికి మార్చి శత్రుబారినుండి రక్షించుకుంది. 1,20,000 టన్నుల యంత్రాలను యుద్ధరంగంనుండి యివతలికి తీసుకురాగలిగారు. 181 యంత్ర కార్ఖానాలు, 29 విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రాలయాలు, 68 రసాయనిక కార్ఖానాలు, 22 ఆహార సరఫరా యంత్రాలు, 15 గాజు, బాడీ యంత్రాలయాలు, 2 ఇనుప యంత్ర గారాలు దేశమధ్యానికి తరలించుకునిపోబడినాయి.

ఉత్తర చైనా, పడమటి చైనా ప్రాంతాలలో జలంతరగత విద్యుచ్ఛక్తి సుత్పత్తిచేసే సదుపాయా లెక్కువ వుండడంచేత ఆ ప్రదేశాలలో పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. నాలుగు కేంద్రాలలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిచేస్తున్నారు. 20,000 కిలోవాట్ల ప్రమాణంగా గొప్ప యంత్రాలనుకూడా స్థాపిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం స్థాపించిన కేంద్ర విద్యుచ్ఛక్తి కార్ఖానాలో నాలుగు

యంత్రాలున్నాయి. రాగి, ఇనుపతీగ, విద్యుచ్ఛక్తి బంబులు, రేడియో ట్యూబులు, విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రాలు, బ్యాటరీలు మొదలగు వస్తువులను తయారుచేస్తున్నారీనాడు కేంద్ర కారానాలో. 15 విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా కేంద్రాలను నిర్మించి పారిశ్రామికాభివృద్ధికోసం విరివిగా విద్యుచ్ఛక్తిని పల్లెలకు పంచివెడుతోంది ప్రభుత్వం.

రైళ్లకు, ఓడలకు, కారానాలకు, జనసామాన్యానికి నిత్యకృత్యాలకి ఎంతోబాగు కావాలి. కాబట్టి కొత్త బొగ్గుగనులను త్రవ్వకున్నారు. చైనాలో ఉన్న బొగ్గుగనులలో మాత్రం పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టి ఉత్పత్తి ఎక్కువ చేస్తున్నారు. 1927 లో 36,89,000 టన్నుల బొగ్గు మాత్రమే ఉత్పత్తి చేస్తున్నదేక మధ్యపాత్రాలినాడు 57,16,000 టన్నుల బొగ్గు త్రవ్వకున్నాయి సంవత్సరానికి.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి కావాలంటే యంత్రాలుండాలి. యంత్రాలను తయారు చేయడానికి కారానాలుండాలి; మెకానిక్కులుండాలి. ఇందుకు చైనాప్రభుత్వం కేంద్రకారానా నోకదానిని నిర్మించి విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రాలు, బాయిలరులు, నేతయంత్రాలు, ఆవిరియంత్రాలు, తయారుచేస్తోంది. మోటారు పరిశ్రమకూడా నెలకొల్పారీ కారానాలోనే. ఈ కారానా దేశరక్షణ సామగ్రిని తయారుచేయడానికీ, యంత్రోత్పత్తికి బాగా వుపయోగిస్తోంది. కాగితపు యంత్రాలు, బట్టలను వుత్పత్తిచేసే మరలుకూడా చైనాలోనే చేస్తున్నారు. యంత్రోత్పత్తికి కావలసిన సామగ్రి అంతా చైనాకుండడంవల్ల చైనాలో యుంకా యంత్రాగారాలు స్థాపించడానికి వీళ్లున్నారు.

యుద్ధసామగ్రికి, యంత్రాలకి ఉక్కు అవసరం. ఒక్క కేంద్రంలోనే 15 పెద్ద కొలిములు పనిచేస్తున్నాయి ఉక్కు నుత్పత్తి చేయడానికి. ఒక్క రాష్ట్రంలోనే విద్యుచ్ఛక్తివల్ల నడుపబడే నాలుగు కొలిములు పనిచేస్తూ రోజుకు 5 టన్నుల ఉక్కును ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి.

యుద్ధావసరాలకోసం కావలసిన భారీపరిశ్రమలనేగాక ప్రజల నిత్యజీవనానికి కావలసిన కొద్దిపాటి పరిశ్రమలనుకూడా ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తూ, చైనా స్వయం సంపూర్ణత్వము నొందడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. 1938 లో

80,000 బేళ్ల నూలుత్రమే ఉత్పత్తిచేస్తూఉండిన చైనా 1941లో 1,00,000 బేళ్ల నూలు సత్వత్తిచేయగలిగింది. దేశీయపరిశ్రమల సతిజోరుగా ఆభివృద్ధిచేయడం, దేశంలో అన్నియంత్రాలను తయారుచేయడమేగాక గత ఆయదారేండ్లలోనూ ఇతర దేశాలనుండి 20,000 టన్నుల కొత్తమరలను దిగుమతిచేసుకుంది చైనా.

ప్రభుత్వ పారిశ్రామిక దృష్టి

చైనా పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ముఖ్యస్థాన మిచ్చింది ప్రభుత్వం. భూగర్భసమై న ఖనిజసంపద సహారంగా త్రవ్వ, భారీ పరిశ్రమలను స్థాపించి, ప్రజాసంస్థలు నడిపే పరిశ్రమలకు చేయూత నిస్తోంది ప్రభుత్వం. ప్రభుత్వ పరిశ్రమలకు, పెట్టుబడిదారీ పరిశ్రమలకు పోటీరాకుం డేందుకు సహకారత, అన్యోన్యత హెచ్చేందుకు తగిన వాతావరణం కల్పి స్తోంది చైనా ప్రభుత్వం. యుద్ధ పరిశ్రమలకు పెట్టుబట్టువెట్టి, యుద్ధ పరికరా లను భీమాచేసే పద్ధతి నెలకొల్పి, ప్రభుత్వం పారిశ్రామికాభివృద్ధికి తోడ్పడు తోంది. అత్యవసర పరిశ్రమలను ఆజమాయిషీ చేసేందుకు “జాతీయ సంపద సభ” అనే సభ నొకదానిని స్థాపించింది చైనా ప్రభుత్వం. ఈ సభ యాజ మాన్యతక్రింద 42 గనులు, 18 విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమలు, 82 ఇతర పరిశ్రమలు చేస్తున్నాయి. పారిశ్రామిక పునర్నిర్మాణమే ఈ సభయొక్క ఆశయం.

“జాతీయ సంపద సభ” ప్రభుత్వ పరిశ్రమాభివృద్ధికి పాటుబడుతూంటే చురొకజాతీయ సభ పెట్టుబడిదారీపరిశ్రమలకు చేయూతనిస్తోంది. పెట్టుబడి దారులకు స్వల్పవడ్డీలమీద డబ్బు సరఫరాచేయడం, ముడిపెట్టువులను, యంత్రాలను, చౌక ధరలకు సరఫరాచేయడం, పారిశ్రామిక సంబంధమైన సలహాల నివ్వడం—ఇవీ ఈ జాతీయసభ ముఖ్య విధులు.

శత్రువిమాన దాడినుండి కలిగే నష్టం తగ్గించడంతోసం, నూతనంగా నిర్మించే యంత్రాలను, పరిశ్రమలను వాటికోసం ప్రత్యేకంగా త్రవ్విన పెద్ద గోతులలో స్థాపిస్తున్నారు. 10,348 ఘనపుటకుగుల పరిమాణంగల గోతిలో ఒక ఎటలమర స్థాపించారు. శత్రువిమానదాడి దాన్నేమీ చేయలేదు. విమాన దాడి జరుగుతూన్నా బట్టలమిలు పని చేస్తుంది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం, ప్రజ ఏకోన్మత్తులై విజయకాంక్షతో, ఉత్సాహంతో, సర్వతో ముఖ వికాసంతోసర పాటుబడుతున్నా చీనాటి చైనాలో.

8. ఆర్థిక పర్యాలోకనం

వ్యవసాయ ఫలసాయం చాల తక్కువవడం, పరపతి మిక్కిలి కష్టంమూడవుటడం, పన్నులభారం, ముఖ్యంగా భూశిస్తులభారం ఎక్కువవడం, ఆర్థిక జీవనాని కుపకరించని భూతరముల పద్ధతి—ఇవీ నేటి చైనా రైతును బాధించే ఆర్థిక పిశాచాలు.

రాజకీయంగా సుస్థిరమైన ప్రభుత్వం ఏర్పడి, దేశంలో కానరాన అధికమైన పరిపాలన సక్రమంగా సాగితేనేగాని ఆర్థికాభివృద్ధి చేయడానికి తగిన ఆవకాశాలు చిక్కవంటుంది 'నాన్ కింగ్' ప్రజాప్రభుత్వం. కాని రాజకీయ సంస్కరణలతోబాటు ఆర్థిక పునర్నిర్మాణంకూడే జరిగడం అత్యవసరమని పోట్లాడుతారు కమ్యూనిస్టులు.

వ్యవసాయ ఫలసాయం ఎక్కువ చేయడానికి, పరపతివసతులు అభివృద్ధి చేయడానికి చైనా ప్రభుత్వం, ప్రజ ఏకోన్ముఖంగా సహకార పరపతి సంఘాలద్వారా ఎలా కృషిచేస్తున్నారో క్రిందటి అధ్యాయంలో చెప్పాము. కాని చైనా రైతునుపీల్చి పిప్పిచేసేవి అత్యధిక పన్నులు. ముఖ్యంగా భూశిస్తులు. సహకారోద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడుతూ, రాకపోకలకు సౌకర్యంగా రోడ్లు నిర్మిస్తూ కర్ర కజీవనం సుఖదాయకంగా జేయడానికి 'కుమిన్ టాలింగ్' పక్షం కొంతవరకు చాటుపడిన మాట నిజమే. అయితే, ఈ పక్షంలో చాలామంది భూస్వాములు, జమీందారులు ఉండంచేత, భూశిస్తు బెధానంలో ఎక్కువ మార్పులు తీసుకురాలేక పోయింది ప్రజాప్రభుత్వం.

1981 లో "జాతీయ ఆర్థిక సభ" నొకదానిని స్థాపించి, 'కుమిన్ టాలింగ్' పక్షం చైనా ఆర్థికాభివృద్ధికి చాలా కృషిచేసింది. ఈ సభ ప్రజాప్రభుత్వానికి సలహానిస్తూ, అజమాయిషీ చేయడానికే మొట్టమొదటలో ఏర్పడింది. కాని క్రమేణా కార్యక్రమమంతా నెలకొనలేదు, యీ సభ ఆర్థిక, సాంఘిక సంస్కరణలలో పూనుకోక తప్పింది కాదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాల సహకారంతో ఈ సభ చైనా ఆర్థికజీవనంలో విప్లవం తీసుకురాగలిగింది.

ఏటేటా వరదలవల్ల చైనా రైతుకుకలిగే నష్టం అపారం. ఇటీవల 'పచ్చనది' వరదలవల్ల చైనా ప్రజలకంతో నష్టం గలిగింది. ఏటేటా తమ

ప్రవాహపు దారులను మార్చుకునే చైనానదుల విచిత్ర చర్యలనుండి ప్రజలను రక్షించే ప్రియత్నాలు ప్రభుత్వం చేస్తేనేగాని చైనా ఆర్థిక జీవనాని కొక శుశ్రిరత ఏర్పడదు. 'ఛాతీయ ఆర్థిక సభ' యిందుకు చాలా తోడ్పడినా, యీ యుద్ధపు గోజులలో ఆ సభ చేతిలో ఎక్కువ డబ్బులేక వరదలనాపే పనులమీద ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టలేక పోతోంది.

చైనా ఆరోగ్యాభివృద్ధికి తివ్ర ప్రణాళిక నొకదానిని అమలులో పెట్టి, విదేశీయ వైద్యకాశ్రుజ్ఞుల సహాయంతోను, అంతర్జాతీయ వైద్యకాశ్రుజ్ఞుల సలహాలతోను, ఆధునిక విజ్ఞాన వేత్తలగు చైనా యువకుల కృషి వల్లను, ఆరోగ్యాభివృద్ధికరమగు పనులన్నీ చేయగలిగిందీ 'ఛాతీయ ఆర్థిక సభ.'

1937 లో సుస్థిరమైన కేంద్రప్రభుత్వం స్థాపించేవరకు చైనాలో నవీన ఆర్థిక పద్ధతులు అమలులోకి రానేలేదనవచ్చును. అంతకు పూర్వముండిన భూస్వామిక విధానపు ప్రాంతపద్ధతుల సాక్కుపోనేలేదు. 'నాన్ కింగ్' ప్రభుత్వం స్థాపించేసరికి చైనా ఆర్థిక పరిస్థితులు అల్లకల్లోలంగా ఉన్నాయి. 1937 వరకు చైనాకు విదేశాలలో పరపతి పుట్టేదేకాదు. ఈ పరిస్థితులకు కారణం ఏమిటంటే చైనా రాబడి దాని ఖర్చులకుచాలదు. వరదలు, దేశం లోని అంతర్యుద్ధాలు, విదేశీయుల దురాక్రమణ—ఇవే చైనారాబడి తగ్గడానికి ముఖ్యకారణాలు. 1928 లో ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం అమలుపరచడంవల్ల చైనా రాబడి కొంతవరకు హెచ్చింది. దిగుమతులమీది పన్నులను హెచ్చించేసరికి, మునుపటికన్నా మూడురెట్లు ఆదాయం వస్తోంది. టి. వి. సూంగ్ కృషివల్ల ఉప్పుపన్ను పద్ధతులు 1928 లో సంస్కరింపబడడంవల్ల దానినుండి రాబడి రెట్టింపయింది. పొగాకు, బొంది, నూలు మొదలగు వస్తువులమీద పన్నులు ఆధికం చేయడంవల్ల, 1929 లో రూ 5,85,00,000 ఆదాయం మాత్రమే వస్తే, 1936 నాటికి రూ 20,40,00,000 వరకు హెచ్చింది. ఉప్పుపన్ను, దిగుమతి పన్నులవల్ల 1929 లో రూ 55,85,00,000 వస్తే, 1936 నాటికి రూ 90,90,00,000 హెచ్చింది ఆదాయం.

అదాయం హెచ్చుతూన్నా చైనాకు ఆమితమగు ఖర్చుంది. ఆప్పు చేయక తప్పిందికాదు. చైనా విదేశాలనుండి ఎంతో ఆప్పుచేసింది. 1987 నాటికి చైనాకు రూ 675,00,00,000 అప్పుంది. చైనాకున్న ఆప్పులు మూడు విధాలుగా విభజింపవచ్చును:—

(1) ఎగుమతి నిగుమతి పన్నుల హామీ మీద చేసిన ఆప్పు.

(2) ఉప్పు పన్ను హామీ మీద చేసిన ఆప్పు.

(3) ప్రభుత్వ హామీ మీద రైల్వే కంపెనీలు చేసిన ఆప్పు.

అంటే 1987 నాటికి ఒక్కొక్క చైనా మనిషికి సుమారు రూ. 15 ఆప్పు సగటున ఉందన్నమాట.

చైనా కరెన్సీ విధానం

చైనా మొదటినుండి వెండి కరెన్సీ పద్ధతిని ఆచరణలో పెట్టింది. కాని, ప్రపంచంలోని ముఖ్యదేశాలలో బంగారపు కరెన్సీ పద్ధతి లుండేవి. ఇందు వల్ల 1935లో చైనా తన కరెన్సీ పద్ధతులను సంస్కరించుకోవలసిన అవసరం కలిగింది. వెండి యితర దేశాలకు, ముఖ్యంగా ఆమెరికాకు ఎగుమతి కావడం వల్ల చైనాలో వెండి ధర హెచ్చింది. దానితో చైనాలో వస్తువుల ధరలు హెచ్చాయి. విదేశాలలో పరపతి పుట్టడం తగ్గింది. అంతర్జాతీయ వ్యాపారం మందగించింది. నిరుద్యోగం ప్రబలింది. ఈ పరిస్థితులకు కారణాలు చైనా అంతటా ఒకేవిధమైన కరెన్సీ పద్ధతి అమలులో లేకుండడం, నాణెముల సచ్చువేయడంలో దేశాంతరీక్షపద్ధతిని పూర్తిగా అనుసరించకపోవడం వెండి ఎగుమతు లెక్కువయి, వెండి ధర హెచ్చి తదితర ధరలు కూడా హెచ్చడం, మారకపు రేట్లు తారుమారవడం—అని టి. వి. నూన్ అలో చించి, కరెన్సీ సంస్కరణలు సాగించాడు. 1934 లో విదేశాలకు వెండి ఎగుమతి చేయకూడదని చైనా ప్రభుత్వం శాసించింది. దేశంలోని వెండి సంతను ప్రభుత్వాధికారక్రిందికి తెచ్చి, చైనా డాలరు కొక సుస్థిరమైన మారకపురేట్లు తేగలిగింది చైనా ప్రభుత్వం. కేంద్ర చైనా బ్యాంకు, చైనా బ్యాంకు, రాకపోకల బ్యాంకు—అనే మూడు బ్యాంకులకు మాత్రం నోట్లు

చలామణీ చేయడానికి. అధికారం యిచ్చింది చైనా ప్రభుత్వం. 'సర్. ఫ్రెడ్రిక్ లిథాన్.' అనే బ్రిటిషు ఆర్థికవేత్త సలహాతోనూ, బ్రిటన్, ఆమెరికాల సహాయంతోనూ 1935లో చైనా చేసిన కరెన్సీ సంస్కరణలవల్ల చైనా ఆర్థిక సుస్థిరత చేకూరిందనాలి. చైనా చరిత్రలో అంతవరకు లేని సుస్థిరమైన మారకపు పద్ధతులు లభించాయి. చైనాకు అప్పు యివ్వడమంటేనే జేడినే నిదేశాలు చైనా ఆర్థిక సుస్థిరతను చూచి అప్పులివ్వడానికి ముందంజవేశాయి.

చైనా వ్యాపారం

చైనాకు ఎగుమతులకన్నా దిగుమతు లెక్కువ. ఇతర దేశాల కివ్వవలసిన అప్పులమీది వడ్డీలు, దిగుమతులవిలువ కలిపితే ఎగుమతులవిలువ, ఎగుమతి, దిగుమతి పన్నులవల్ల వచ్చే రాబడికన్నా ఎక్కువ.

పట్టు, తేయాకు, కలప, తోళ్లు, గ్రుడ్లు, గ్రుడ్లతోచేసిన ఆహారాలు, టర్గ్ స్పైన్, యాంటిమెనీ, తగరం, చేతి పరిశ్రమల వస్తువులు—ఇవీ చైనా ఎగుమతులు. యంత్రాలు, యంత్రోత్పాదితమైన సామానులు, రసాయనిక వస్తువులు, యుద్ధపరికరాలు—ఇవీ దిగుమతులు.

1937లో చైనా దిగుమతులు, ఎగుమతులకన్నా రూ. 17,40,00,000 ఎక్కువ. 1939లో రూ. 861,60,00,000 ఎక్కువ. యుద్ధంవల్ల దిగుమతుల విలువ ఎక్కువయింది. కాని జాతీయ ప్రభుత్వం, విదేశాలతో మారకపురేట్లు స్థిరంగా వుండడంకోసం, ఎగుమతులకు ఉపరిస్తూ, దేశీయ పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేస్తూ, కొన్ని దిగుమతులమీద నిర్బంధ విధానాన్ని అమలుపరుస్తోంది. ఎగుమతుల నభివృద్ధి చేసికోడానికి, యుద్ధావసరాలను దిగుమతి చేసికోడానికి వుపకరించేటట్లు 1937 నుండి 'బర్మా రోడ్డు'ను బాగుచేసి, టర్క్మెనియా రోడ్డును నిర్మించి, సుమారు 5,700 కిలోమీటర్ల రోడ్డును క్రొత్తగా వేశారు. కాని, కారణాంతరాలచేత బర్మారోడ్డు మూయడం, చైనాకు వస్తుసరఫరా లేక కష్టపడడం అందరూ ఎరుగిందే!

చైనా-జపాన్ యుద్ధానికి పూర్వేదికగా వ్యవహరించబడిన చైనా వ్యాపారం సాఫీగా సాగింది. కాని, యుద్ధంవల్ల అంతర్జాతీయ వ్యాపారం బంధవడమే గాక, రాకపోకల సౌకర్యంలేక దేశీయ వ్యాపారంకూడా కంటిపడింది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్ పుల్లెలు అల్లకల్లోల మయినాయి. 1937 నాటికి చైనా నాణెముడు 'యుయాను' ఆమెరికా డాలర్లకు 30 సెంటుకు మారకమయ్యింది. కాని,

1940 నాటికి ఒక యుయాను, అమెరికావారి 4½ సెంటుకు మాత్రం మారకమయింది. దీన్ని బట్టి చైనా దేశపు నాణెములు కొనుగోలు శక్తి ఎంత తగ్గిపోయిందో మనకిర్థమవుతుంది. యుద్ధానంతరాలకు కావలసిన సామగ్రి, యుద్ధ పరికరాలు తియ్యాలి చేయడంలో ప్రజా శక్తి కేంద్రీకరించడం చేత, నిత్యావసరాలకు కావలసిన ఆహారోత్పత్తి తక్కువైపోయి చాలా వసువుల సరఫరా తగ్గింది. సరఫరా తగ్గేసరికి ధరలు విడదీయబడతాయి. నిత్యావసరాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగేసరికి ప్రజల ఆర్థిక జీవనం కష్టతరమయింది.

వాంగ్, చైనా రాయబారి ఆతని భార్య, కుమార్తెలు.
వాషింగ్టన్ లో చైనా రాయబారిగిడుం (1937)!!
ఆమెరికా, చైనాం సంబంధము బలపరిచాడు.

లకు కావలసిన ఆహారోత్పత్తి తక్కువైపోయి చాలా వసువుల సరఫరా తగ్గింది. సరఫరా తగ్గేసరికి ధరలు విడదీయబడతాయి. నిత్యావసరాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగేసరికి ప్రజల ఆర్థిక జీవనం కష్టతరమయింది.

దీనికితోడు చైనా భాగ్యవంతులు వెండి, బంగారాలను దాచుకుని కఠినమైన వాటిను మాత్రం విరివిగా చలామణిలోకి తీసుకురావడంవల్ల చైనా కఠినమైన కొనుగోలుశక్తి మరింత తగ్గిపోయి, ధరలు మరి విపరీతంగా పెరిగి, ఆకలి మంటలు లేని, ఖాళీ కడుపు లెక్కువయ్యాయి.

ఇటీవలి పరిస్థితులను గ్రహించి చైనా ప్రభుత్వం సహకారోద్యమానికి చేయూతనిచ్చి, గృహ పరిశ్రమలను నెలకొల్పింది. చైనా-జపాన్ యుద్ధం వల్ల కొస్తాప్రాంతాల పరిశ్రమలన్నీ, దేశమధ్యప్రాంతాలకు తప్పనిసరిగా పోవడంవల్లనూ, తత్ఫలంగా సహకారాదులకు గురికాకుండా పరిశ్రమలు అనేకమోట్ల పాపించడం ఆవసరం ఆవడంవల్లనూ, ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించి విద్యుచ్ఛక్తి పరఫరా నెక్కువజేసి ప్రతి పల్లెకూ విద్యుచ్ఛక్తిని సమృద్ధిగా సహకార పరిశ్రమల కభివృద్ధి చేస్తోంది.

నవజీవనోద్యమం

1934లో మార్షల్ చంగ్ కైషెక్ లేవదీసిన నవజీవనోద్యమం చైనా రాజకీయ, ఆర్థిక జీవనంలో అఖండమైన మార్పులు తెచ్చిందని చెప్పాలి. “మాత్రం అవసరము నిర్మాణమునకు” అన్న సామెతయే యీ ఉద్యమానికి మూలకారణం. చైనాకు ఏకైక నాయకుడైన చంగ్ కైషెక్ వంటి నేతలుండే యిట్టి ఉద్యమాన్ని జయప్రదంగా నడిపడానికి సమర్థుడే.

చైనాదేశపు ఋషులు అయిదువేలేడైనాడే వ్రాసిపెట్టిన నీతినియమాల నన్నిటినీ మరచిపోయి నవ్యత ఆనుకుంటూ పాశ్చాత్య వ్యామోహంలో పడడమే చైనా ఆధోగతికి కారణమని మార్షల్ చంగ్ కైషెక్ దృఢసమ్మతం. ప్రాచీన, ప్రాచ్యసంస్కృతి పునరుద్ధరణమే చైనా ప్రజను మేలుకొలుపాలి అంటాడు షేక్. చైనా భాషలో “లీ” అంటే మనోనిగ్రహం, హృదయ స్థైర్యం అని అర్థం; “ఐ” అంటే సత్ప్రవర్తన; “లీన్” అంటే ఆత్మ గౌరవాన్ని నిలబెట్టుకోవాలనే నిశ్చలాభిప్రాయాలు కలిగివుండి, వ్యక్తిగత జీవితంలోను, ప్రపంచ వ్యవహార నిర్వహణలోను, ఉద్యోగరీత్యాను గౌర

నాన్ని కాపాడుకోడం; “చిహ్న” అంటే ఆర్థికవ్యవస్థ కలిగిఉండడం. అయిదువేలేండ్ల ప్రాచీనత గల చైనా ప్రాచ్యసంస్కృతికి పై నాలుగు నూత్రాలు బీజాక్షరాలు. ఈ నూత్రాలు నిత్యజీవనంలో ఆచరణలో పెడితే ఉత్తమ పౌరస జీవనాన్ని ప్రజలకు అందించుట తమ ఆర్థికాయత జీవనం సుఖవంతం చేసుకోడానికి వీలున్నాయని షేక్ యీ సవజీవనోద్యమాన్ని పట్టుదలతో నడుపుతున్నాడు.

విదేశీయుల సామ్రాజ్యతత్వానికి గురియై చైనా ప్రాచీన సంస్కృతి క్షీణించి శల్యావశిష్టమయింది. పశుత్వానికి, రాక్షసత్వానికి చైనా నిత్య జీవనంలో ప్రాముఖ్యత పెచ్చింది. చైనావంటి విశాలభండం స్వాతంత్ర్య దేశమయ్యి, ఆసారసహజ శినిజసంపద ఉండికూడా నూటికి 90 మంది నికృష్టజీవనాన్ని గడపడానికి కారణమేమా? యని తీవ్రంగా షేక్ అలోచించగా తట్టిన అలోచనల ఫలితమే యీ సవజీవనోద్యమం. నేటి చైనా నిత్య జీవనంలోని పశుత్వాన్ని, రాక్షసత్వాన్ని నిర్మూలించాలంటే, ప్రాచీన సంస్కృతిలోని నిగ్గును, కళలను ప్రజాసామాన్యంలో ప్రబోధం చేయాలి. వ్యక్తిగత సీతినయమాల సభివృద్ధి చేసుకోవాలి చైనా పాఠకుడు. చైనా జాతిలో పాశ్చాత్య వ్యామోహంవల్ల నాటుకుపోయిన చెడ్డ అలవాట్లను వెకలించివేసి, చీనా ప్రాచీన సంస్కృతిని పునరుద్ధరించడమే యీ ఉద్యమ పరమాశయం.

పైన వివరించిన నాలుగు గొప్పనూత్రాలను ప్రజాజీవనంలో ప్రవేశ పెట్టాలంటే, నిత్యజీవనాన్ని మూడు విధాలుగా భాగించాలి:—

- (i) నిత్యజీవనానికి కావలసిన వస్తుజాలాన్ని సేకరించడం.
- (ii) అట్టి వస్తువులలో ఉత్తమ తరగతివాటి నేరుకోడం.
- (iii) ఆ వస్తువుల నేవిధంగా ఉపయోగిస్తే మానవునకు వచ్చి సుఖం చేకూరుతుంది కనుగొనడం.

(i) వస్తువులను సేకరించడానికి “లీన్” అనే నూత్రాన్ని ఆచరణలో పెట్టాలి. అంటే మనకు కావలసిన వస్తుజాలాన్ని చెమటోడ్చి అయినా సేక

రించాలి. లేదా యితరుల సన్యాసుల చేయకుండానైనా సంపాదించాలి. ఇతరుల శ్రమమీద చీడపురుగులాగ జీవించే ప్రజకు సంఘంలో ఏమాత్రం తావులేదు. ఇచ్చి పుచ్చుకోవడాలలో అన్యాయం లుండకూడదు. ఈ విధంగా సంఘ ఆర్థికాభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడవచ్చును.

(ii) వస్తుజాలంలో ఉత్తమతరగతివాటి నేరుకోవడంలో “ఐ” అనే నూత్రాన్ని ఉపయోగించాలి. అందరూ అందలమెక్కాలంటే కష్టమేను. ఉత్తమ, మధ్యమ లాభాచించి ప్రవర్తించాలి సంఘంలో. సేనాధిపతికుండే హక్కులే సైనికులకుగూడా ఉండాలంటే శిక్షణాయంతమైన జీవితం ప్రజల కిలవడం కష్టం. శిక్షణాయంత జీవనం ఉంటేనే విద్యుత్పథంలోనైనా ఒక జాతి ముందుకు రాగలిగేది.

(iii) వస్తువుల నుపయోగించడంలో “లీ” అనే నూత్రం మనస్సునం దిమకొనాలి. అంటే వ్యక్తికీ, వ్యక్తికీ మధ్య ఉండే ప్రకృతి సంబంధాల సర్వచేసికొని, సాంఘిక నూత్రాలను గ్రహించి, జాతీయశిక్షణకు లొంగాలి. ఇట్టి ఉత్కృష్టపాఠశాలలో మార్షల్ చంగ్ కైపేక్ వంటి గొప్ప ధీశాలిచే నడుపబడుతున్న ఈ నవజీవనోద్యమం చైనా ఆర్థికాయంత జీవనాభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడుతోంది. ఈ ఉద్యమం నిజంగా చైనా నికృష్ట ఆర్థిక జీవనాన్ని బాగుచేసి నిరీవమైన చైనాజాతికి ప్రాణప్రతిష్ట చేసిందనాలి. నేటి చైనా యుద్ధంలో ముణిగికూడా అధికంగా ఎంతో ముందంజువేసింది.

9. చైనా - ఇండియాల చిరకాల సఖ్యము

మహాస్థైర్యమైన హిమాలయ పర్వతాల కిరుప్రక్కలా చైనా - భారత దేశాలున్నాయి. ఈ రెండుదేశాలూకూడా గమల పురాతనమైనవీ, నుహిమాన్వితమైనవీను. పాశ్చాత్య ప్రపంచం అజ్ఞానావస్థలో నున్నప్పుడే యీ రెండుదేశాలు ఆత్మ్యత్వమ సభ్యతలతో విరాజిల్లినాయి. జనరలిస్కో చంగ్ కై షెక్ - భారతదేశ రాజప్రతినిధుల మధ్య సంభాషణలు, చైనా - భారతదేశాల మధ్య సఖ్యత పునరుద్ధరించడం చూస్తూంటే సామాన్య ప్రజలకే గాక, చదువుకున్న విజ్ఞానులకుగూడ గొప్ప ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఈ రెండు దేశాలకు మధ్య సఖ్యత నవ్యయుగంలో జుగిన గొప్ప మార్పుఅని అనుకుని చాూమంది భ్రమపడుతున్నారు. కాని యిది సత్యమూరం. ఈ రెండు దేశాల సఖ్యత మిక్కిలి ప్రాచీనమైంది, సర్వతోముఖమైంది. అట్టి పురాతన సఖ్యతను మరచిపోయాము. ఈనాడు భారత ప్రజ, ప్రభుత్వం ఏకోన్ముఖంగా చైనా - భారతదేశాల సఖ్యతను పునరుద్ధరించడానికి ప్రయత్నించడం ప్రశంసనీయం. దూర ప్రాచ్యప్రాంతాల యుద్ధ నిర్వహణలో చైనా సహాయం అత్యవసరమవడంవల్ల బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం చైనా ఏడల సానుభూతి చూపక తప్పిందికారు. కాని చైనా - భారత ప్రజల సఖ్యతకు యీ యుద్ధ పరిస్థితులే కారణంగాదు. ఈ రెండు దేశాల సఖ్యత ఎంతో గాఢమైంది, అగాఢమైందిను. చైనా - భారతదేశాలను అక్కచెల్లెండ్రకు పోల్చుచున్నాను. ఈ సోదరీమణులు, అయిదు వేలేండ్లక్రితమే నవయావనలై, ఆగర్భ శ్రీమంతులై, భోగభాగ్యాలతో శులభుగిన రోజులున్నాయి. ఇద్దరూ పరస్పర మైత్రివల్ల, గాఢానురాగంవల్లనూ ఒకరి గుణాలు ఒకళ్లు అలవదువుతున్నారు. ప్రకృతిమాతకు వెడి కంకణాలు చేయించినట్లారు. కాని వారిద్దరి ప్రతిభ కాలగర్భంలో లీనమైపోయింది. ఇద్దరి శక్తి క్షీణించింది. శిశ్నావిశిష్టమయ్యారు. ఇద్దరి గాఢ కాగిలి యిట్టే విడిపోయింది. వారి మహిమాన్విత జీవితాలు శిథిలమయిపోయాయికాని వారి ఆత్మజ్యోతులు మాత్రం యింకా మిణుకుమిణుకుమంటూన్నాయి. వారిలో ఒకామె

(అంటే చైనా) పునరీవించి, నూతనావతారమెత్తించి. మహాకామె (అంటే భారతదేశం) పునరీవించడానికి నిరంతర స్వాతంత్ర్య కృషి సలుపుతోంది.

రాజాపోకలకు సాకారాలు సరిగాలేని పూర్వకాలంలో కూడ, కొండలు, ఎడారులు దాటి, ఎన్నో కష్టాలకోర్చి, విద్వాంసులు చైనానుండి భారతదేశానికి, భారతదేశాన్నుండి చైనాకు పోతుండేవారు. రేడియోలు, విమానాలు, ఓడలు, కారులు పెచ్చుమీరిన నవ్యయుగపు ప్రపంచ యాత్రా పరులవలె యిక్కడ ఎక్కడ దొడంకాదు ఆనాటి యాత్రీకులు చేసేది. విజ్ఞానవిపానతో కాలినడకను ఎన్నో కష్టాలకోర్చి వారు వచ్చి ఏండ్లతరబడి పరదేశాలలో ఉండిపోయేవారు. దారి, దొంగకాలేని పురాతనపు కొండప్రదేశాలలోనుండి మత ప్రచారకులు, యాత్రీకులు, వర్తకులు చైనానుండి భారతదేశానికి వస్తుండేవారు. ప్రాక్ ప్రశ్నిమాలకు భారతదేశ మొక కూడలి ప్రదేశంగాను, వర్తక కేంద్రంగాను ఉండేది. ప్రక్కనే ఉన్న బహన్ నూపన్ మండూకవలె తనలో తానే మణిగియున్న రోజులలో చైనా తన కళలను, పరిశ్రమలను, వేదాంతాన్ని, నదులు, కొండలు దాటి సముద్రాలు లంఘించి భారతదేశంలో ప్రచారంచేసేట్లు చారిత్రకాధారాలున్నాయి. భారతదేశ మంటే ఆనాడు, పాశ్చాత్యులకు, ప్రాచ్యులకుగూడా “స్వర్ణభూమి”.

చైనా భారతదేశాల సంఖ్యలకు మూలనిర్మాణ బుద్ధ భగవానుడు. బుద్ధుడు భారతీయుడు. ఆయనకు చైతన్యం గలిగింది భారతదేశంలో. నిర్వాణంకూడా ఇక్కడే లభించింది. ఆశోక చక్రవర్తి కాలంలో మన బౌద్ధమతం చైనాకు విరివిగా ప్రాకింది. చైనాలోని, టోయిజం, కన్ ఫ్యూషియనిజం, లాఝే సిద్ధాంతములలో విగ్రహారాధనకే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నిచ్చేవారు. కాని బౌద్ధమత వ్యాపకంవల్ల చైనావారి వేదాంత దృక్పథంలో గొప్ప మార్పు వచ్చింది. నిర్గుణాత్మకమైన పరమాత్మను సేవించి తరించడం నేర్చుకున్నారు చైనావారు బౌద్ధమతంవల్ల. ఇతర మతాలెన్నో చైనాలో వున్నా చైనాలో బౌద్ధమతానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఉంది. హిందూ

జాడయుగపు రోజులనాటి కల్పానికి, కళలకు, ఆనాటి చైనా శిల్పానికి, కళలకు ఎన్నో పోలికలున్నాయి. క్రీస్తు తరువాత 490-వ సంవత్సరంలో నిర్మించిన “ ష్యూషీ ”లోని “ కొయాన్ కాన్ ” గుహలలోను, “ హూవాన్ ” లోని “ లంగ్ మెన్ ” గుహలలోను జాడ శిల్పము అద్భుతమైనట్లుంది చైనాలో. అశోకుని కాలంలోనూ, తరువాతనూ మనదేశంలో జాడ మతాన్ని నిరసించడంవల్ల చాలామంది జాడమతములు యితర దేశాలకి వలస పోక తప్పింది కాదు. పదివేల జాడ కుటుంబాలు ఒక్కొక్కటిగా చైనాకు వలసపోయాయి.

అశోకుని తరువాత 600 ఏండ్లవరకు చైనానుండి మనదేశానికి వచ్చిన యాత్రీకుల వార్తలనల్ల చైనావారికి బుద్ధుని మాతృదేశ మగు భారతదేశ మంటేను, భారత సంస్కృతి అంటేను ఉండే గౌరవం తెలుసుకోవచ్చును. భారతదేశానికి స్వర్ణయుగమగు గుప్త సామ్రాజ్యపు రోజులలో (అంటే క్రీస్తు తరువాత 5-వ శతాబ్దంలోనే) ‘ ఫాహియాన్ ’ పశ్చిమ చైనా, దుర్గ మారణ్యాలను పొర్రాణాలు అరిచేతిలో పెట్టుకుంటూ భారతదేశం తేగు కున్నాడు. భారతదేశం రవడాని కాయనకు ఆరేండ్లు పట్టింది. ఇంకో ఆరేండ్లపాటు ఆయన భారతదేశంలో పర్యటన గావించి హిందూ సాంప్రదాయాలలోని సారాన్ని, మతాలలోని నిగ్గును అవగాహన చేసుకున్నాడు. ఆనాటి భారతదేశపు పట్టణాల ప్రజాబాహుళ్యాన్ని గురించి, భోగభాగ్యాలను గురించి ధర్మ వైద్యకాలలు, విశ్వవిద్యాలయాల్లో వేలకువేలు చదువు కోడం మొదలగు విషయాలమీద ఎంతో అద్భుతంగా వ్రాశాడు ఫాహియాన్. ఫాహియాన్ స్వదేశానికి పోవడానికి మరల మూడేండ్లు పట్టింది.

క్రీస్తు తర్వాత 629-లో హర్ష వరనుని కొలువుకు “ హ్యూయన్ ట్సాంగ్ ” అనే చైనా యాత్రీకుడు వచ్చాడు. హర్ష వరనును గొప్ప సారస్వతాభిలాషి యవడంవల్ల పండితోత్తములను తన సభకు ఆహ్వానించి గౌరవించేవాడు. అప్పట్లో పాటలీపుత్ర మనగడే నేటి పాట్నాలో నుండిన

నలందా విశ్వవిద్యాలయంలో విద్య నభ్యసించడానికి హ్యూయిన్ ట్సాంగ్ వచ్చాడు. నలందా విశ్వవిద్యాలయంలో ఆనాడు 10,000 మంది విద్యార్థులుండేవారనీ, నాలుగు అంతస్తులు గల ఆరు గొప్ప మేడలలో విద్యార్థులకు వసతులుండేవనీ హ్యూయిన్ ట్సాంగ్ వ్రాశాడు. హిందూదేశము “ఇందుభూమి” అంటే చంద్రుని ప్రదేశమనీ, భారత దేశానికున్న ప్రకృతి శోభ వల్ల ఆమెను ఇందు భూమి యనడం సమంజసంగా ఉందనీ హ్యూయిన్ ట్సాంగ్ వ్రాశాడు. చైనా భాషలో “ఇంటు” అంటే చంద్రుడనీ, భారతీయుల “ఇందు,” చైనావారి “ఇంటు” కూడ సంస్కృతం నుండే పుట్టాయనికూడా హ్యూయిన్ ట్సాంగ్ వ్రాశాడు. హ్యూయిన్ ట్సాంగ్ సత్ప్రవర్తనకు, షాండిత్యానికి, హర్ష వర్ధనునివంటి పండిత ప్రకాండుడు కూడ ముగ్ధుడయ్యాడు. పదునెనిమిదిరోజులు వదుసగా జరిగిన ఒక వేదాంత విషయిక సభలో మాట్లాడుతూ, శాద్ధవతమంటే కొందరికుండే దుభి పోయాలను పటాపంచలు చేశాడు హ్యూయిన్ ట్సాంగ్.

చారిత్రకంగా చైనా భారతదేశాల పరస్పరమైత్రి ఏర్పడడమే గాక, విద్య, విజ్ఞానం, సంస్కృతి ఎడల గౌరవం చూపడంలోకూడ యీ రెండు దేశాలకు పోలికలున్నాయి. ఈ రెండు దేశాల్లోనూ చక్కటి కవిత్వం ఆ రోజుల్లోనే వెలువడింది. నాటకరచనకు కూడా అప్పుడే ప్రాముఖ్యత వచ్చింది. అందమంటే ఉబ్బి తబ్బిబ్బయ్యే జాతి చైనాజాతి. పట్టుపరిశ్రమ లోను, కుండలమీదను, శిల్పంలోనూ, రంగురంగుల రాళ్లను ఉపయోగించడంలోను చైనావారు తమ కళాప్రయత్నాన్ని చాటుతున్నారు. ఈ తత్వమే భారతదేశంలోకూడ కనపడుతోంది. “ప్లాసీవద్ద చచ్చిపోయిన భారతదేశానికి” పూర్వం, మనదేశం కళలకు పుట్టనిల్లని విల్ దూయారెంటు వ్రాశాడు. నిత్య కృత్యాల్లోకూడ కళ ప్రతి బింబుస్తూండేది. అజంతా, ఎల్లోరాలలోని అత్యద్భుతశిల్పం, కంచుతోచేసిన విగ్రహాలు భారతీయుల కళాప్రయత్నానికి తార్కాణాలు. కమ్మరులు, కుమ్మరులు, కంసాలులు, ఎవరివృత్తి వాడు చేసుకుంటూ ఎంతో పనితనం ఊట్టిపడే మిక్కిలి అందమైన వస్తువులను యావ

చైతన్యము

చైతన్యము - ఇంద్రియాల వివరములు
దాభిరతంలోనూ చేసేవారు. కాని నవ్యయుగపు యంత్ర తాకిడివల్ల పూర్వపు చేతిపరిశ్రమలన్నీ క్రమేణా క్షీణించిపోయాయి. ఇప్పటికీ ఈ కళ ప్రయత్నపు వాసన చైనా భారతజాతుల కెందువల్ల యింకావుంది అనే నిషయం ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. అది అంతర్గతమైన ఒక ఉత్తేజ శక్తి. ఇందువల్లనే ఎన్నో అవాంతరాలు గడిచి, యానాటికికూడా కళాజ్యోతి మిణుమిణుకు మంటూంది.

యుగయుగాలుగా చైనా-భారతదేశాలను కలుపులు, వరదలు అనే రెండు పీఠాచాలు బాధిస్తున్నాయి. ఇట్టి దుస్థితిలోగూడా, నిరుపేదలయ్యూ ప్రజావాహుళ్యం ఎంతో శాంతతతో, తత్వజ్ఞతతో జీవయాత్రగడుపుతారు. కర్మ, అదృష్ట మనేవి మానవాతీతమనియు, అవి అనుభవించి తీరాలిసినదేననే కర్మ సిద్ధాంతాన్ని చైనా-భారతదేశాలు అనుసరిస్తున్నాయి. చైనా-భారతదేశాల కర్మక ప్రజలలో యిటీవల చైతన్యంగలిగి తమ ఆర్థికాయుత జీవనం కొంతగా బాగుచేసుకునేవరకు అత్యధిక అప్పులు, దాడిద్ర్యము వారిని పీడిస్తూనే యున్నాయి. పీడికితోడు కాటకాలు, వరదలు. ఈ పరిస్థితులు ఈ రెండు దేశాల ప్రజల వ్యక్తిగత జీవితాలలో ఉత్తేజత్వమేమీ లేకుండాచేసినా, అనాది సిద్ధంగా వస్తూన్న అహింసాతత్వమే కాపాడుతోంది వారిని. తిండి లేక మలమల మాడుతూ, చావుకైనా సిద్ధపడతారుగాని, వారి నడవడికిలో వక్రతకు వొప్పుకోరు.

కాలశక్తి అగణ్యము. కాలశక్తి ముందు మానవుడు అశక్తుడు. కాల వాహిని అనంతమైంది. ఎన్నో యుగాలను, సామ్రాజ్యాలను కాలవాహిని తన గర్భంలో లీనంచేసుకుంటూ అద్వితీయంగా ప్రవహిస్తుంటుంది. ఆ ప్రవాహపు అటుపోటులన్నీ పరమాత్మ ఆజ్ఞానుసారంగా వస్తూంటాయి. కాలవాహిని పరిణామమంతా విధాత యిదివరకే నిర్ణయించాడు. కాని మనుష్య మాత్రుడు యదంతా తనకృషి ఫలితమేనని ఊర్చి తబ్బిబ్బపుతాడు. కాలవాహినిమీద మానవుడొక బుడగని చాలమంది గ్రహించరు. మానవజీవితమంతా ఒక నాటకమనియు, దానికి నూత్రధారాడు పరమాత్మమనియు చైనా-భారత

ప్రజల దృఢనమ్మకం. వారి జీవిత మూలనూత్రమే ఇది. కాని పాశ్చాత్యులకు కాలము అమూల్యమైంది. కానీ వృధాపుచ్చకుండా, కాలవాహినిలో గజయితే యీదానికి ప్రయత్నిస్తారు పాశ్చాత్యులు. ప్రతి విషయంలోనూ కాలాన్ని మించిపోతూనే స్వేచ్ఛముఖులు. “ఎందుకయ్యా అంత ఆతురత!” అంటాడు నెమ్మదిగా ప్రాచ్యదేశీయుడు.

ఆరికి, సాంస్కృతిక, వేదాంత విషయాలలో చైనా-భారతదేశాల మధ్య పోలికలవల్లనే ఆ రెంటి సఖ్యత అనివార్యమయింది. కాని గత రెండు వందల సంవత్సరాలలోను పాశ్చాత్య నాగరికత చూచి విసుపోతూ, ఆసియా ఖండ దేశాలు పరదాస్య శృంఖలలలో చిక్కి పరస్పర సంబంధంలేకుండా దీనావస్థలోనున్నాయి. ఇప్పుడు కాలం మారిపోతుంది. పూర్వం చైనా భారతదేశాలకు జరుగుతూన్న సాంస్కృతిక సంపర్కం మన తరంలో మళ్ళీ టాగురు మహాకవి పునరుద్ధరించాడు. ఆయన స్వయంగా చైనా అంతా పర్యటించేసి వచ్చి “శాంతినికేతనం” లో చైనాకాళి నొకడానిని స్థాపించి తద్వారా చైనా కళలను, చైనా సాహిత్యాన్ని మన దేశంలో విస్తరింపజేయడమేగాక, చైనా విద్యార్థులెంతమందికో అచ్చట మన కళలు, సాహిత్యం నేర్పుతున్నారు. వందలకొలది చైనా వ్రాత ప్రతులు, ఉద్ఘాటనలు శాంతినికేతనంలోని “చీనాభవనం”కి చేరుకున్నాయి. జపాను దురాక్రమణవల్ల రాజకీయంగాను, ఆరికంగాను కష్టపాలనైన చైనా ఎడల భారతీయులకు సానుభూతిపెచ్చింది. భారతదేశంతానిసయ్యి, ఎంతో దీనావస్థలోవున్నా, ఒక ఆంబ్యులెన్సు యూనిట్ ను (క్షుతగాత్రులకు చికిత్సచేయు వైద్యుల బృందము) చైనాకు సహాయార్థం పంపిరిగింది. 1939 లో జపూర్ లాల్ నెహ్రూ చైనా వెళ్లి భారతీయుల హృదయాన్ని, చంగ్ కై షేక్ దంపతులకు, చైనా ప్రజకు విప్పిచెప్పాడు. జపూర్ లాల్ కు చైనా ప్రజయిచ్చి, స్వాగతం ప్రపంచ చరిత్రలో. సునర్ణాక్షరాల వ్రాశారు. తరువాత మార్చి చంగ్ కై షేక్ భార్యా సమేతుడై మన దేశానికి వచ్చి మన స్వాతంత్ర్య సమరంలో ఉండే లోతుపాతులు గ్రహించి వెళ్లినప్పటినుండి ఈ రెండు దేశాల మైత్రీ మరింత గాఢమయింది.

(పాఞ్చనేశాలలో చైనా యిప్పడొక ఉజ్వలమైన వెలుగు. మన దేశంకూడా చైనా వలెనే త్వరలనే స్వాతంత్ర్యం సంపాదించగలదు!! చైతన్యత పొందిన ప్రజాబాహుళ్యపు థాటికి ఎంతమేటి సామ్రాజ్యాలయినా కూలిపోక తప్పదు!! మన

చెయోంగ్ కై షేక్ దంపతులు

కల్ల ముందిర జరిగిన చైనా, రష్యా విప్లవాలే యిందుకు నిదర్శనాలు. స్వాతంత్ర్య భారతదేశం - ప్రజాస్వామ్య చైనా కలిస్తే, ఆశియాఖండపు భావి చరిత్రనే గాకుండా, ప్రపంచ భావి చరిత్రనుకూడా మార్పుచేయ గల ప్రతిభ చేకూరుతుంది వాటికి.

చైనా, జపాన్ తో నేడు చేస్తూన్న ఘోర యుద్ధపు తాకిడి కల

ట్టుకొ గలుగుతోందాయని క్షణక్షణమూ ఆతురతతో భారతప్రజ పరికిస్తూ; భారతదేశపు ఏకైక ప్రజా ప్రతినిధియగు “భారతజాతీయ మహాసభ” ద్వారా చైనాకు సానుభూతి చూపుతూనే యున్నారు. చైనా-భారతదేశాల స్వాతంత్ర్య సమర విజయంమీదనే ఒక్క ఆశియాఖండపు భవిష్యత్తుగాక, ప్రపంచ భావివ్యవస్థకూడా ఆధారపడి ఉంటుందని భారతప్రజకు పూర్తిగా తెలుసు. చైనాకు బాధమత భిక్షపెట్టిన భారతదేశం చైనావారికి ‘స్వర్ణ భూమి’. ఈ రెండు దేశాలకు యిన్నివేల సంవత్సరాలనుండి సంబంధ బాంధవ్యాలున్నప్పటికీ, ఒక్క సంఘర్షణగాని, వైరుధ్యంగాని రాలేదు. చిత్తకున్ఢి, మానసిక నిగ్రహమే చైనా - భారతదేశాల సంస్కృతికి జీవనక్షు. ఈ రెండు సైనిక నూత్రాలతోనే రెండు దేశాలభూమి స్వాతంత్ర్య సమరాలు

జరుగుతున్నాయి, విజయాలు చేకూరుతున్నాయి. అసలు, జపాన్ కు సభ్యతాభిక్ష పెట్టింది చైనాయేనంటే ముక్కుమీద నేలువేసికొని వారుండదు. కాని, 19వ శతాబ్దపు పాశ్చాత్య తాకిడివల్ల జపాన్ పాశ్చాత్య వ్యాపారానికి పడింది. పశుత్వం, రాక్షసుత్వం ప్రబలినాయి. పాశ్చాత్య కౌశలవృద్ధి అంతూపంతూలేకుండా జరగడం, సైనిక ప్రభుత్వం అధికారవాంఛతో రాజకీయాలను గుప్పెట్లో పెట్టుకుని ప్రజలను తమ చేతిలో కీలుబొమ్మలనుచేయడం వల్ల, జపాన్ చైనానుండి నేర్చుకున్న నైతిక సభ్యతంతా వృధా అయిపోయింది. చైనా యుద్ధ పరిస్థితులవల్ల ఎన్నో ఆర్థిక కష్టాలకు గురియ్యిస్తూ, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం దానికుండడంవల్ల పుంజుకుని జపాన్ ను ప్రతిఘటించగలుగుతోంది. జపాన్ తో యుద్ధము. చైనా కొకమేలు కొలుపయింది. అంతవరకు ఉండే అంతకలహం లన్నిటినీ ఆణిచివేసి, యుద్ధ యజ్ఞగుండంలో ఆహుతి కావడానికి చైనా వివిధ రాజకీయ పక్షాలు ఐకమత్యంతో నిర్ణయయ్యాయి. చైనా ప్రజాస్వామ్య మిప్పడొక ఐక్యతగల జాతి అని నిరూపించుకుంది. ఐక్యతతోను, ఐకమత్యంతోనూ నిలసిల్లే నేటి స్వాతంత్ర్య చైనా ఆశియాఖండానికి గొప్ప అండగా వుంటుంది. పరిపంచభావి పుకర్చి, రాజ్యాంశలో ప్రజాస్వామ్య చైనా-స్వాతంత్ర్య భారతదేశం ప్రముఖపాత్రలను వహించగలవు. గత ఆరేడవండి జరుగుతున్న జపాన్ తో యుద్ధమందు చైనా చేస్తున్న కృషి శ్లాఘనీయము. కోస్తా పట్టణాలు, ఫలంతమైన భూములు జపాన్ హస్తమునైనా, ఆధునికి యుద్ధ పరికరాలు ఎక్కువలేక పోయినా, యిటీవలవరకూ యితర దేశాలనుండి ఏమీ సహాయం రాక పోయినా, అమెరికా సాయకరమైనా, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాంఛి గొప్ప తోడ్పాటుగాలనే ఒక్కమృడిగా గునుమాడజూచే జపాన్ వంటి వైరిని చైనా ప్రేమిస్తుంది విజయాలు చూడగొంటూండంటే ఆశ్చర్యంగా వుంది. “ఫలం కోసం తాపత్రయపడకుండా పాటుబడి వసోత్పత్తిచేయడం; అధికారం చెల్లాయించకుండా సర్వమానవసాధాత్మత్వంకోసంపాటుపడడం” అని “లాంటెజ్” బోధించిన ధర్మమాత్రాన్నే చైనా-భారతదేశ ప్రజలు అనుసరిస్తున్నారు. ఈ మాత్రమే ప్రపంచశాంతి ప్రదాత. “క్షమాపణ, సాధాత్మత్వము” అనే రెండు గొప్ప గుణాలకు ఎక్కువ పాఠముఖ్యతనిచ్చే చైనా-భారతప్రజ, ప్రపంచ శాంతికోసం, భావి అభ్యున్నతికోసం సఖ్యతతో పాటుబడాలి.

మా ఏజన్సీ షరతులు

1. అవసరమైనప్పుడల్లా మా ప్రచురణలను మొత్తంగా తెప్పించుకొని అమ్మేవారే మా యేజంట్లు.
2. ప్రతి ఆర్డరుకు 25% కమీషను ఇవ్వగలం. రైలు పార్శ్వెలుద్వారా మాత్రమే పుస్తకము లంపబడును గనుక రైల్వే రసీదును పంపను రిజిస్టరు ఖర్చులు పార్శ్వెలు ఖర్చులు ఏజంట్లే భరించాలి.
3. కమీషను పోగా తదవకు కనీసం రూ. 10—0—0 విలువగల పుస్తకము లను తెప్పించుకోవాలి. అనగా రూ. 13—0—0 ఖరీదుచేసే పుస్తకాలకు ఆర్డరివ్వాలి.
4. ప్రతి ఆర్డరులోను ఏ రకానికి ఎన్ని కాపీలు కావాలన్నా పంపగలము.
5. చైతం ముందుగా ఫునియార్డరుద్వారా పూర్తి మొత్తం పంపాలి. లేకున్న పుస్తకములు పంపలేము. పోస్టల్ ఆర్డర్స్ పుచ్చుకోము. బ్యాంక్ చెక్కులు పంపేవారు వాటిని రొక్కించేసుకోను అమ్మే కమీషను ఖర్చునుగూడా పంపాలి. చెక్కులన్నీ గ్రంథమండలి పేరగాక "ఏ. జి. రెడ్డి" పేర పంపాలి.
6. ఏ. సి. సి. లకు పుస్తకము లంపము. కాని ఏజంట్లు రూ. 10—0—0 మావద్ద డిపాజిట్ కట్టియుంచిన ఏ. సి. సి. ల కింపగలము. డిపాజిట్ మొత్తం పంపుటం పూర్తిగా ది వాపసుచేయబడదు.
7. ఏజంట్లకు మా మాతన ప్రచురణలగురించి ముందుగా తెలియజేస్తాం. ఇతరులు రిఫై కాద్దరు వ్రాసినగాన ప్రత్యుత్తర మివ్వలేము.

Telugu University Library VENKATARAMAN

51

Accession N

RS.

1. JATADHARAN & OTI ES ... 1
- (A Collection of Short Stories)
2. KANDAN, THE PATRIOT ... 2
- (A Novel of New India in the Making) Second Edition
3. RENASCENT INDIA ... 1
- (A Study of Indian Problems) Third Edition
4. A DAY WITH SAMBHU (Talks to a Boy) Sd. Edn. 0
5. THE NEXT RUNG ... 1
- (A Constructive Study of Modern Civilisation) Sd. Edn.
6. MURUGAN, THE TILLER ... 2
- (A Novel of Indian Rural Life) Third Edition
7. ON THE SAND-DUNES ... 1
- (Musings of Life in free Verse) Second Edition
8. PAPER BOATS ... 1
- (Sketches of Indian Village Life) Fourth Edition
9. THE INDIAN VILLAGE ... 0
- (A Ten-Year Plan) Second Edition
10. HIGH WAYS OF ASTROLOGY By Kumbha Sd. Edn 1
11. VENKATARAMANI ... 0
- Writer and Thinker By Manjeri S. Iyengar

IN TAMIL :

1. KANDAN, THE PATRIOT (By the Author himself) 1
2. MURUGAN, THE TILLER (By Krishna Kumari) ... 1

IN TELUGU :

1. MURUGAN, THE TILLER By P. Ramabrahmam ... 1
2. KANDAN, THE PATRIOT ... 1
3. A DAY WITH SAMBHU ... 0

IN SANSKRIT :

- A DAY WITH SAMBHU By Y. Mahalinga Sastri ... 0
- A DAY WITH SAMBHU By Svaiam ... 0

SVETARANYA ASHRAMA : Mylapore, MADRAS

